

etahta Dokümanı

version

etahta Linux

Kasım 06, 2023

Contents

Sistem	1
Sistem Bilgisi	1
Sistem Hakkında	1
Açıklamalar	1
Sistem Kurulumu	3
İmaj Dosyası İndirme	3
UsbDisk Hazırlama	3
Ventoy	3
Rufus	3
Sistem Kurma	3
Ventoy Hazırlama	5
MBR-GPT	5
MBR mi?	6
GPT mi?	6
Ne Yapmalıyım	6
Giriş Seçenekleri	7
ebaqr Kullanımı	7
qrkod Kullanımı	9
usbanahar	22
Sifresiz Giriş	25
Etahta Ayarları	29
Çözünürlük Ayarlama	29
Ses Ayarlama	30
Wine Ayarları	31
Wine Yapılandırma	31
Wine Resetleme	31
OnlyOffice Ayar	32
Tema Ekleme	33
Wine Ayarları	34
Wine Nedir	34
Wine Kurulumu	34
Çalıştırma	34
Wine Ayarlama	35
Yapılardırma Aracını	35
Wine yapılandırma	35
Test Etme	37
z Kitap Hata Ayıklama	38
Hata Ayıklama	38
Wine Kurulumu	38
Wine Hazırlanmış Mı?	38
Wine Kitap Çalıştırma	39

z Kitap Parçalama	40
Yazıcı Ayarları	41
Yazıcı Kurulumu	41
Cups Kullanımı	43
Hp Yazıcı	46
Canon Yazıcı	47
Samsung Yazıcı	48
Epson Yazıcı	49
ppd Depoları	50
Yazıcı Paylaşması	51
Uygulamalar	52
Betikyukleyici	52
e-uctas	53
e-carp	54
e-tahta	55
e-kilit	59
e-ag	60
e-sabit	69
e-zil	74
akisdiyagrami	79
zamanligorev	80
usbkeycreaterusers	81
Kullanıcı İşlemi	83
Parola Değiştirme	83
Öğrenci Parolası	83
Öğretmen Parolası	83
Etapadmin Parolası	83
Not	83
Şifre Sıfırlama	84
Düzenleme Konuları	85
Belgelendirme Aracı	85
Nasıl Kullanılır?	85
Sphinx'i yükleyin:	85
Proje Oluşturma:	85
Belgeyi oluşturun:	87
Sertifika Yükleme	90
pkexec Kullanma	91
İstenilen bir kullanıcıda çalıştırın	91
Açık olan bir kullanıcı ile komut çalıştırma	91
Desktop Dosyasından Çalıştırma	91
Önemli Hususlar	91
UEFI Nedir?	92
BIOS Ayarlarından UEFI'ye Geçiş Yapma:	92

Boot Menüsünden UEFI'ye Erişme:	92
UEFI Shell Kullanma:	92
Linuxda Uefi Alana Erişim	92
Linuxta Uefi Alanı Silme	93
Uefi Alan Neden Silinir	93
Qemu Kullanımı	94
Qemu Nedir?	94
Sisteme Kurulum	94
Sistem Hızlandırılması	94
Boot Menu Açıma	94
Uefi kurulum için:	94
qemu Host Erişimi:	95
Rst Yazı Yazma	96
grep Kullanımı	97
Temel kullanımı	97
Çoklu Kelime Arama	97

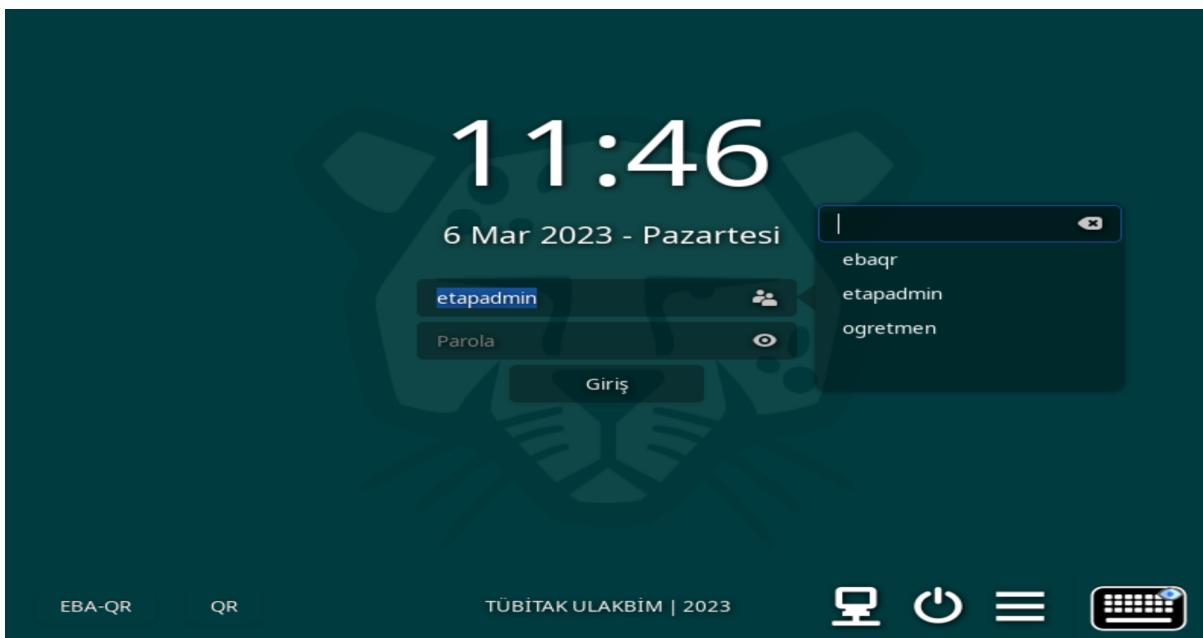
Sistem

Sistem

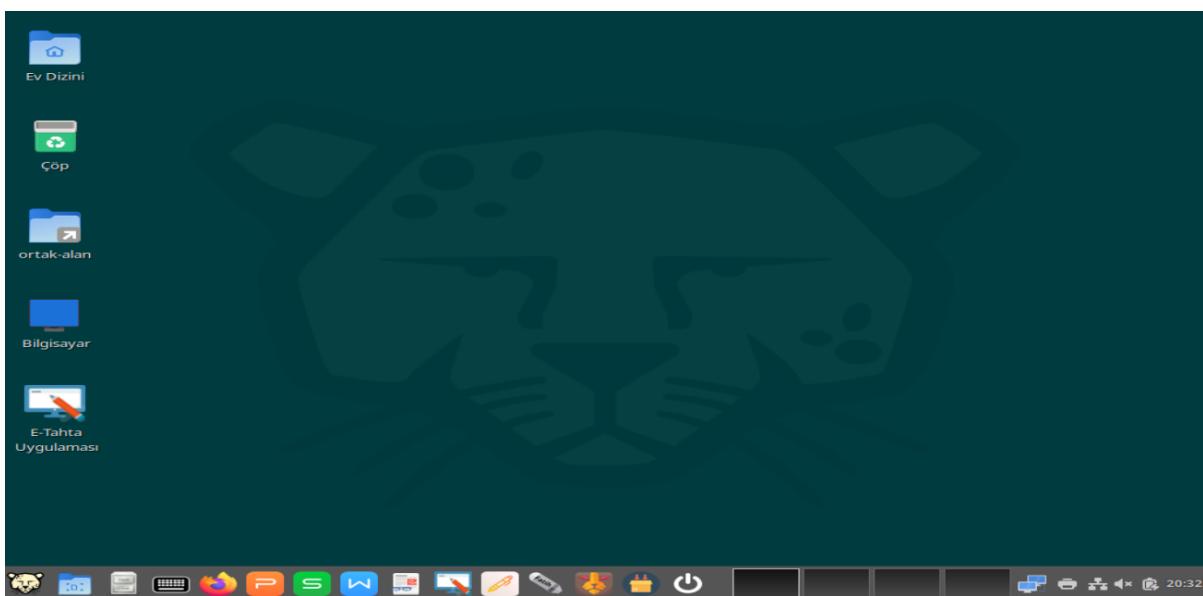
Sistem Bilgisi

Sistem Hakkında

Giriş Ekranının Görünümü

Sistem Açıldığındaki Masaüstü Görünümü

Açıklamalar

- AMD olmayan Faz1, Faz2 ve Faz3 tahtalarda kullanılabilir.

Sistem

- e-kilit sistemine ihtiyaç olmayacak şekilde tasarlandı(girişe iki farklı qr uygulaması eklendi)
- EbaQr ile sisteme giriş sistemi eklendi.
- Qr ile sistemdeki kullanıcılarından birini seçerek telefon ile giriş eklendi
- 3 farklı kalem eklendi(e-tahta, parduspen, fatih kalem)
- Klavye yenilendi.
- Wine kurulu(Tüm kullanıcınlarda geçerli olan ayalarla çalışmaktadır)
- Java dosyaları çalışır hale getirildi
- Flash(swf)dosyaları çalışır hale getirildi
- Ağ kontrol sistemi yüklenmiştir(client olarak)
- Only Ofis kurulu.
- Saç tuş iki parmak dokunuşudur.
- **etapadmin ve ogretmen kullanıcı parolaları "1" dir.** İlk açıldığında şifre değiştirme için uygulama açılacaktır.
- Usb Anahtar Oluşturma ve Usb ile Açıma yazılımı imaj içinde mevcuttur.

Sistem

Sistem Kurulumu

İmaj Dosyası İndirme

[İmajı indirmek için tıklayınız.](#)

UsbDisk Hazırlama

Ventoy

- imajı yüklemek için usb disk ventoy ile hazırlanabilir. Ventoy kullanmak ve usb disk hazırlamak için ventoy kullanım rehberine [bakınız](#).
- [Ventoy indirmek için tıklayınız.](#)

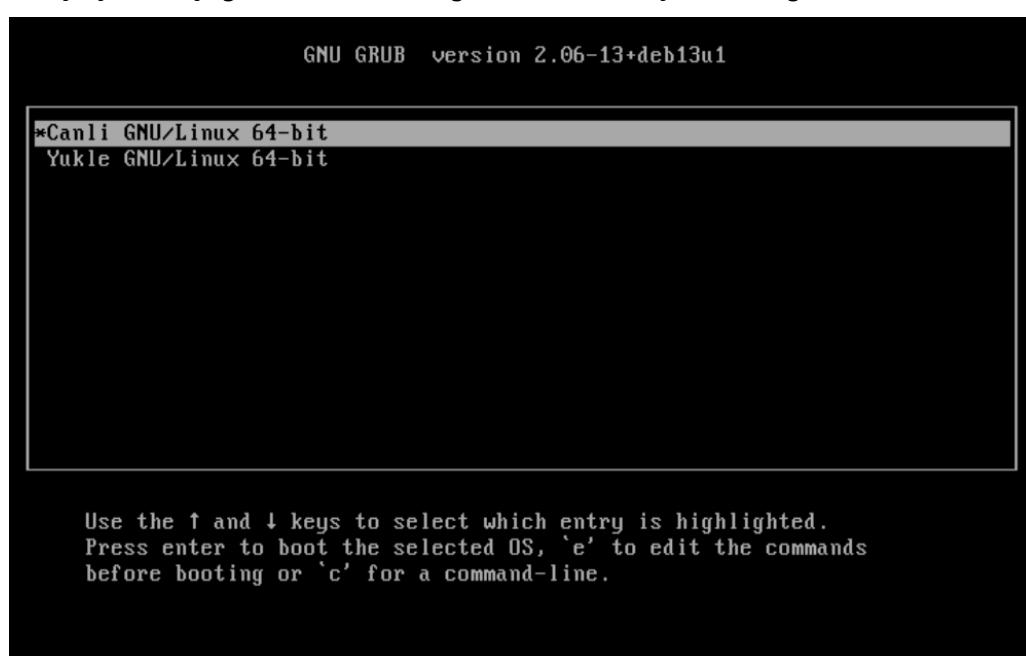
Rufus

- Rufus kullanan ise DD modunda gpt olarak flash belleğe imajı yazdırın
- Rufus indirmek için [tıklayınız](#).

Sistem Kurma

Sistem kurlumu **AMD olmayan, Intel Faz1, Faz2 ve Faz3** tahtalarda kullanılabilir.

- Kurulum için fizki bir klavye takılır.
- Tahta açma düğmesinden başlatılır.
- Açılırken klavyeden Vestel ve Aidata tahtalarda F7 tuşuna, Arçeliklerde(Bios şifresi:9301) F12 tuşuna basılı
- Ön yükleme menüsü gelecektir.
- Açılan menüden USB Bellek seçilerek enter tuşuna basıp, usb üzerinden sistem açılışı yapılır
- Sitem açılışında aşağıdaki resimdeki gibi kurulum seçenekleri gelecektir.

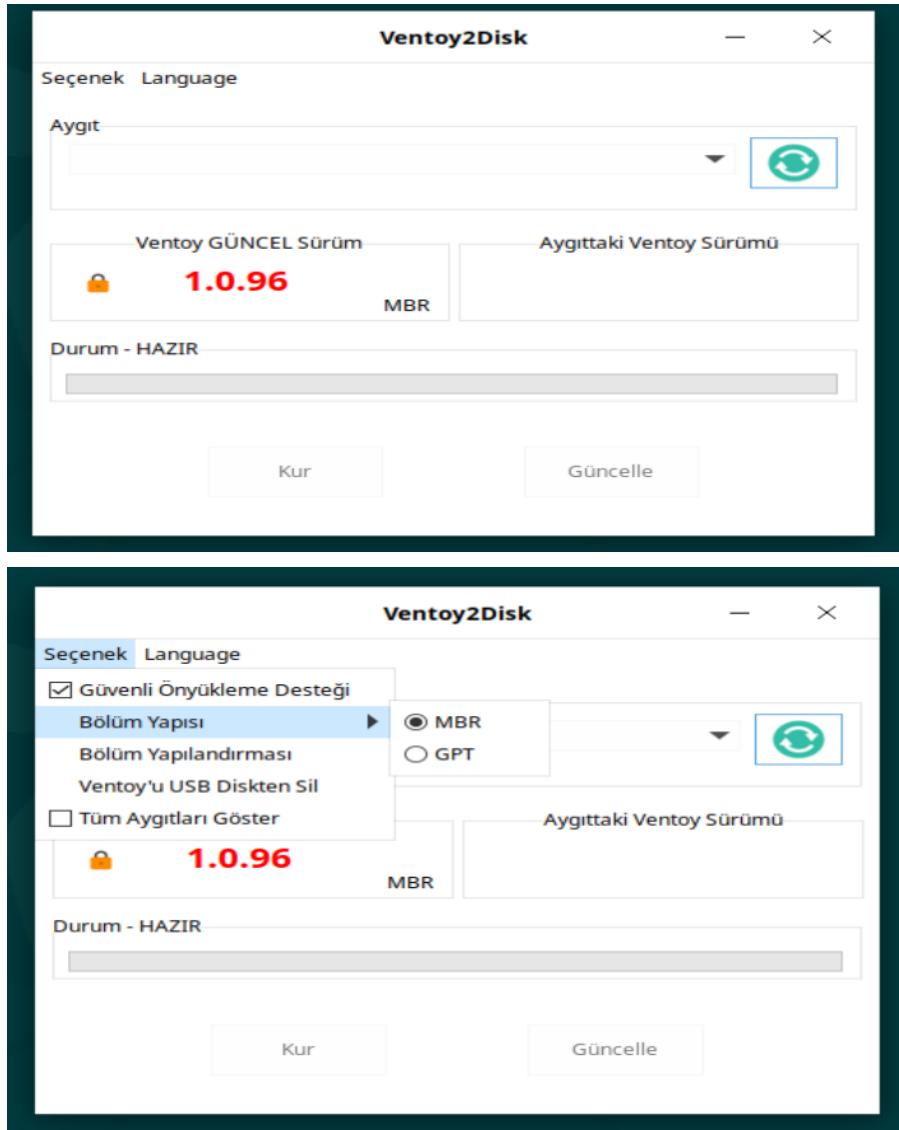
- Canlı seçenek seçildiğinde ram üzerinde çalışır sistemi.

Sistem

- Yükle seçenekleri ile sistemi kurabilirsiniz.
- Tahtanıza uygun kurulumu seçip kurulumun tammalanmasını bekleyiniz.
- Kurulum tammalandığında tahta yeniden başlayacaktır.
- Tahta yeniden başladığında usb diskimizi çıkartmalıyız.
- Tahtamız kurluna sistem üzerinden açılacaktır.
- Sistemin kullanıcılarının şifreleri **etapadmin ve ogretmen kullanıcı parolaları "1" dir.**
- İlk açıldığında şifre değiştirme için uygulama açılacaktır. Uygun bir şifre belirleyiniz.

Sistem

Ventoy Hazırlama

Ventoy usb disk içine birden fazla iso dosyası kopyalayıp istediğimizden başlatma imkanı sunan bir kurulum aracıdır.

MBR-GPT

	MBR	GPT
Eski BIOS Desteği	★★★★★	★★★★☆☆
UEFI Desteği	★★★★★☆	★★★★★☆
Disk 2TB+ Desteği	✗	✓
Tahribatsız Yükseltme	✓	✓
Ayrılım Alan Desteği	✓	✓
Maksimum Bölüm Numarası	4	128

Yukarıdaki resimde ventoyu oluştururken nelere dikkat etmemiz gerektiğini gösteren ifadeler bulunmaktadır. Bu durumları detaylıca anlatalım.

Sistem

MBR mi?

2GB'dan daha düşükse usb diskimiz MBR yapılabilir. Burada acaba UEFI destekler mi? Destekler ancak UEFI donanım yazılımının yalnızca GPT biçimindeki diski tanıdığı bazı makineler vardır, bu nedenle MBR bu durumda uyumlu OLMAYACAKTIR.

GPT mi?

2GB'dan daha yüksekse usb diskimiz GPT yapılabilir. GPT, UEFI özelliklerinin bir parçasıdır, dolayısıyla GPT, herhangi bir uyumluluk sorunu olmadan UEFI'yi destekler. Ancak Legacy(Eski BIOS) için bazı makinelerde bazı uyumluluk sorunları olabilir.

Ne Yapmalıyım

Burada verilen bilgileri yukarıda gösterilen resimdeki tablodan yorumladık. Bu resim ventoyun resmi sitesinden alınmıştır. Neticede ne yapmamız gereği konusunu şu şekilde ifade edebiliriz.

- MBR hazırlanan USB diskler bazı bilgisayarlararda UEFI kurulumu yapamayabilir.
- UEFI hazırlanan USB diskler bazı bilgisayarlararda Legacy(Eski Bios) kurulum yapamayabilir.

Bu durumda dört ihtimal oluşuyor.

- **Legacy(Eski Bios)**

- MBR Olarak hazırlanan Ventoy : Kurulur.
- UEFI Olarak hazırlanan Ventoy: Kurulmayabilir.

- **UEFI(Yeni Bios)**

- MBR Olarak hazırlanan Ventoy : Kurulmayabilir.
- GPT Olarak hazırlanan Ventoy : Kurulur.

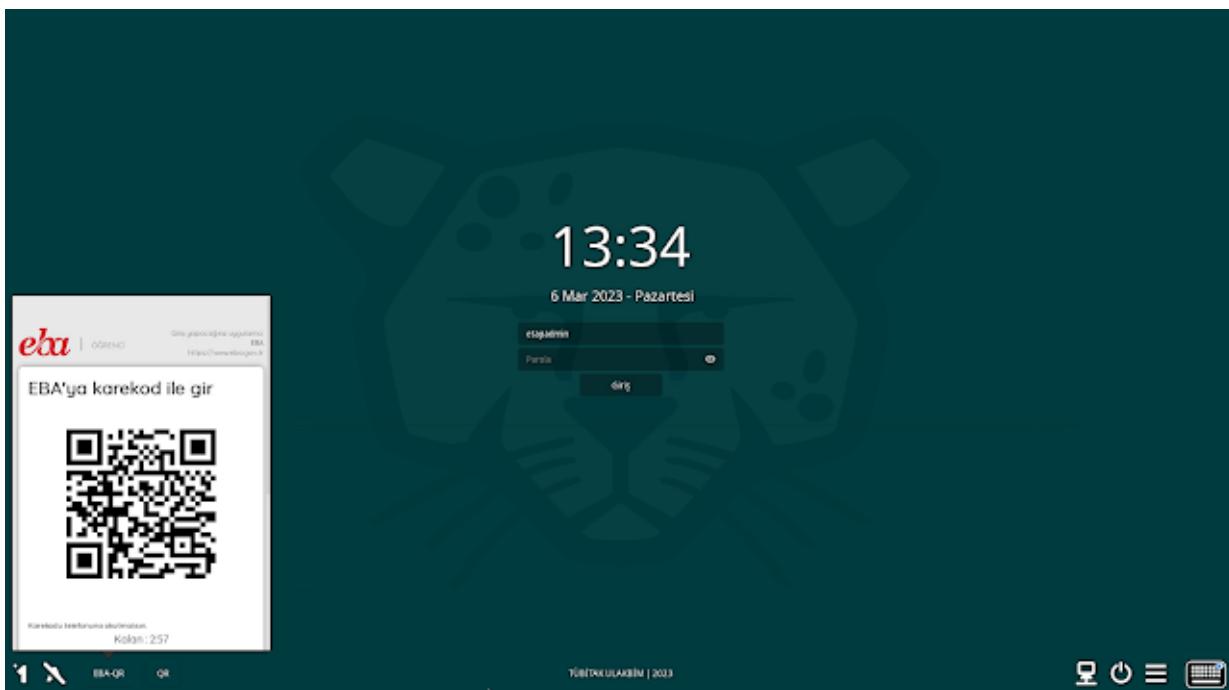
En garanti yöntem iki farklı USB hazırlamak. USB'nin birisi MBR, diğerini ise GPT olarak hazırlamalıyız.

Giriş Seçenekleri

Giriş Seçenekleri

ebaqr Kullanımı

Burada ebaqr kullanımı anlatılmıştır. ebaqr ile kullanıcı giriş sistemi aşağıdaki resimdeki ekranın giriş yapılmaktadır.

Qr Kod Kullanımı:

- Arama motorundan eba aranır.

EBA, Canlı Ders, EBATV, Akademik Destek, Mesleki Gelişim ...
Eğitim Bilişim Ağı Öğrenciler ile öğretmenler arasında iletişim kurmak, eğitim hayatının boyunca kütüphanelere erişim sağlayarak öğrencilerin bilgiye ve bilimsel gelişimine katkı sunmak ...
Bu sayfayı pek çok kişi ziyaret etti. Son ziyaret tarihi: 22.11.2022
Daha önce EBA şrefi olmamışsa, E-Öğretmen ...
Öğretmen
Geçtiğimiz yılın en çok ziyaret edilen eğitmeni ...
EBA, Eğitim Bilişim Ağı, Ders ...
EBA yüklesiyor...
Şifremi Unuttum
Hemiz şifre almamışsanız, e-öğretmeninizle hesap oluşturmak ...
eba.gov.tr alanından daha fazla sonuc »
EBA - Google Play'de Uygulamalar
Milli Eğitim Bakanlığı'nın dijital eğitim platforması EBA, 2023 eğitim-vizyonu hedefleri ve çalışma planlarının doğrultusundaINDER İÇİN YENİLENDİ.
⭐⭐⭐⭐⭐ Kullanıcı oyu: 3,1 - 412 143 oy - Ücretsiz - Android - Sosyal Açı
YouTube - EBA
Eğitim Bilişim Ağı (EBA), Milli Eğitim Bakanlığı: Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü

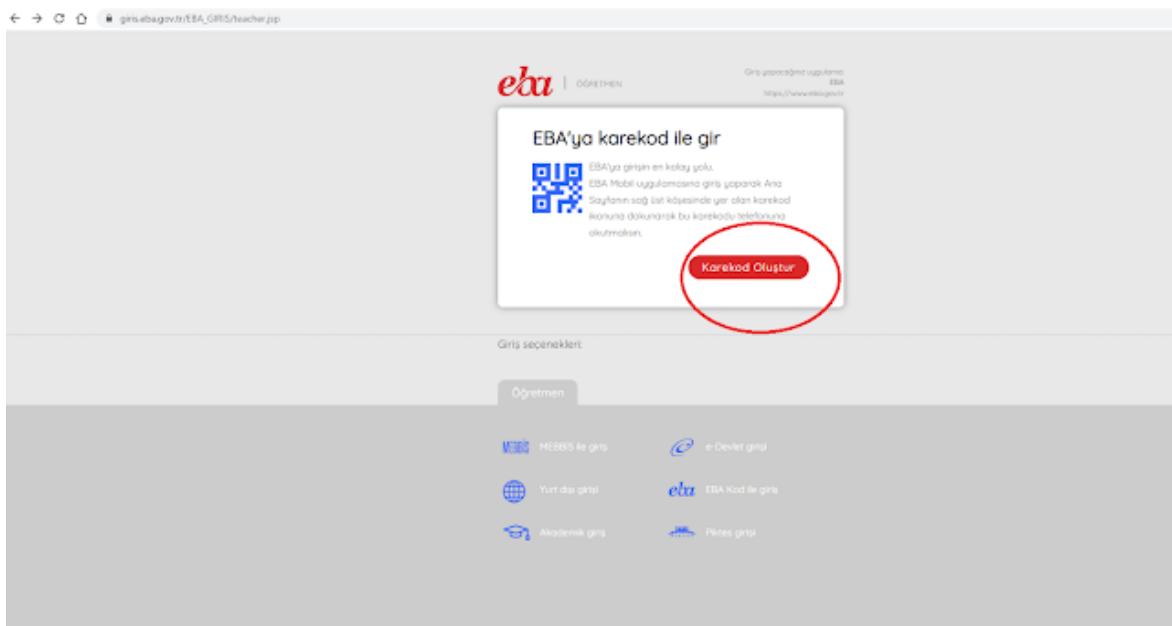
EBA
ebe
Eğitim Bilişim Ağı ya da İskeçe EBA, Türkiye Cumhuriyeti Milli Eğitim Bakanlığı tarafından kurulan sosyal niteliği eğitici elektronik Kentsel Açı. Bakanlıkta bağlı Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü tarafından yönetilen bir internet sitesidir. Wikipedi
Sonuçları tarih: 2012
Geçtiğimiz yıl: 2018
Kullanıcılar (111.000): Türkçe ve İngilizce
Öğretmenler: Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü
Slogan: Eşitlik, daima
Kullanıcıların yaptığı diğer aramalar
5+ öge daha
MEBBES Instagram e-Dernek ClassDojo
Geri Dön

- Öğretmen seçilir.

Giriş Seçenekleri

- Qrkod seçilir.

- Telefonunuzdan EBA mobilini açarak ekranda görülen QR kod okutularak tahta açılacaktır.

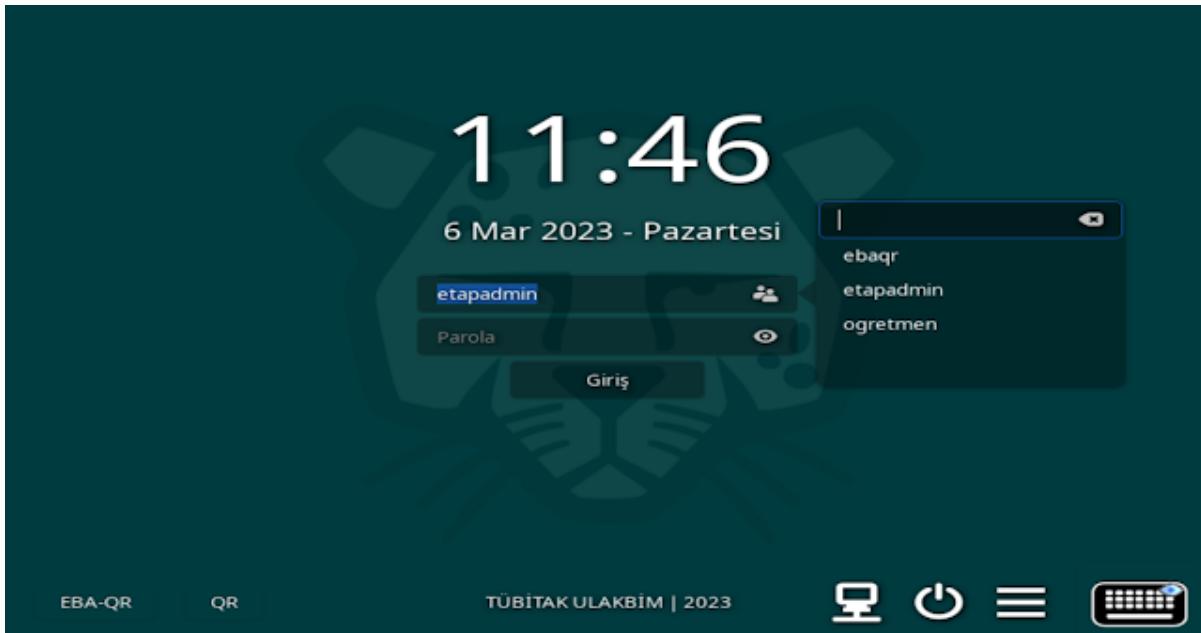
- Açılan oturum ebaqr adında oluşturulmuş bir kullanıcıdır.
- QR için sadece telefonunda öğretmen hesabı ile açılmış EBA mobil den oturum açılabilir.
- ebaqr kullanıcı şifresi kurulum sırasında rasgele oluşturulmaktadır.
- Şifre değişikliği yapmayınız. Şifre değişirse ebaqr girişi yapılamaz.
- Telefon ve tahta aynı ağıda olma şartı yoktur.
- Tahta internetini telefondan paylaşıp bu işlemleri yapabilirsiniz. Tahtaya öncesinde cep telefonu wi-fisini paylaşmış olmanız yeterlidir.

Giriş Seçenekleri

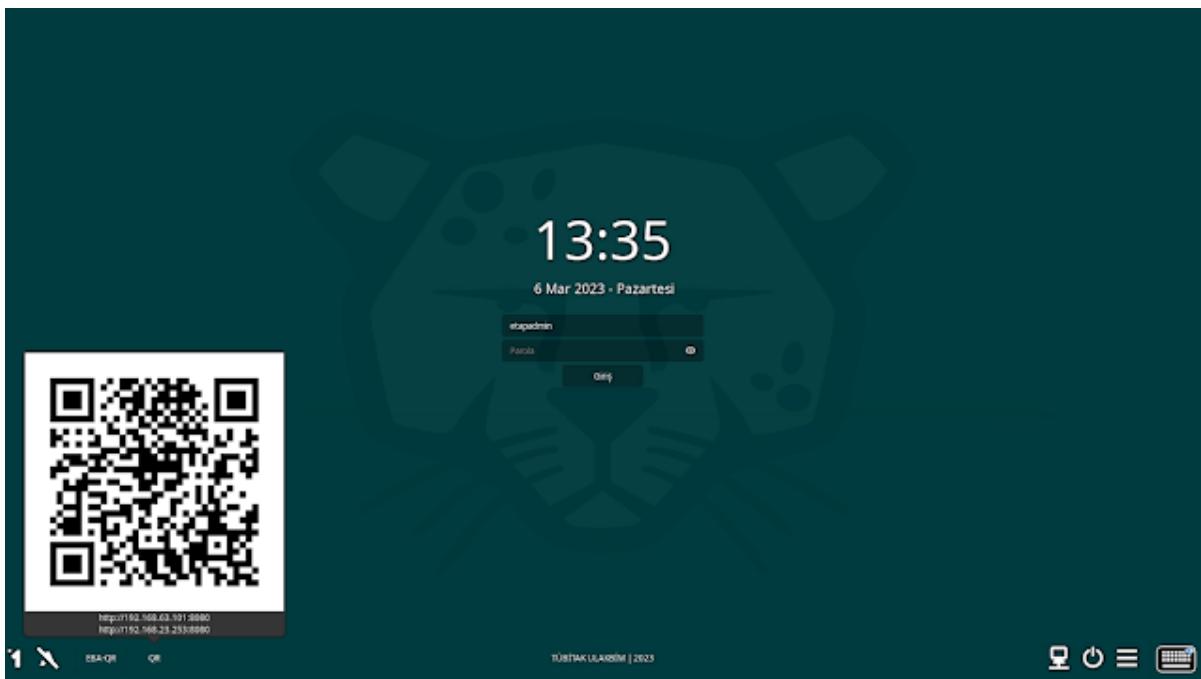
qrkod Kullanımı

Telefon ile tahtayı açmak için işlem adımları;

1-Tahta açıldığında aşağıdaki gibi bir ekran görünecektir.

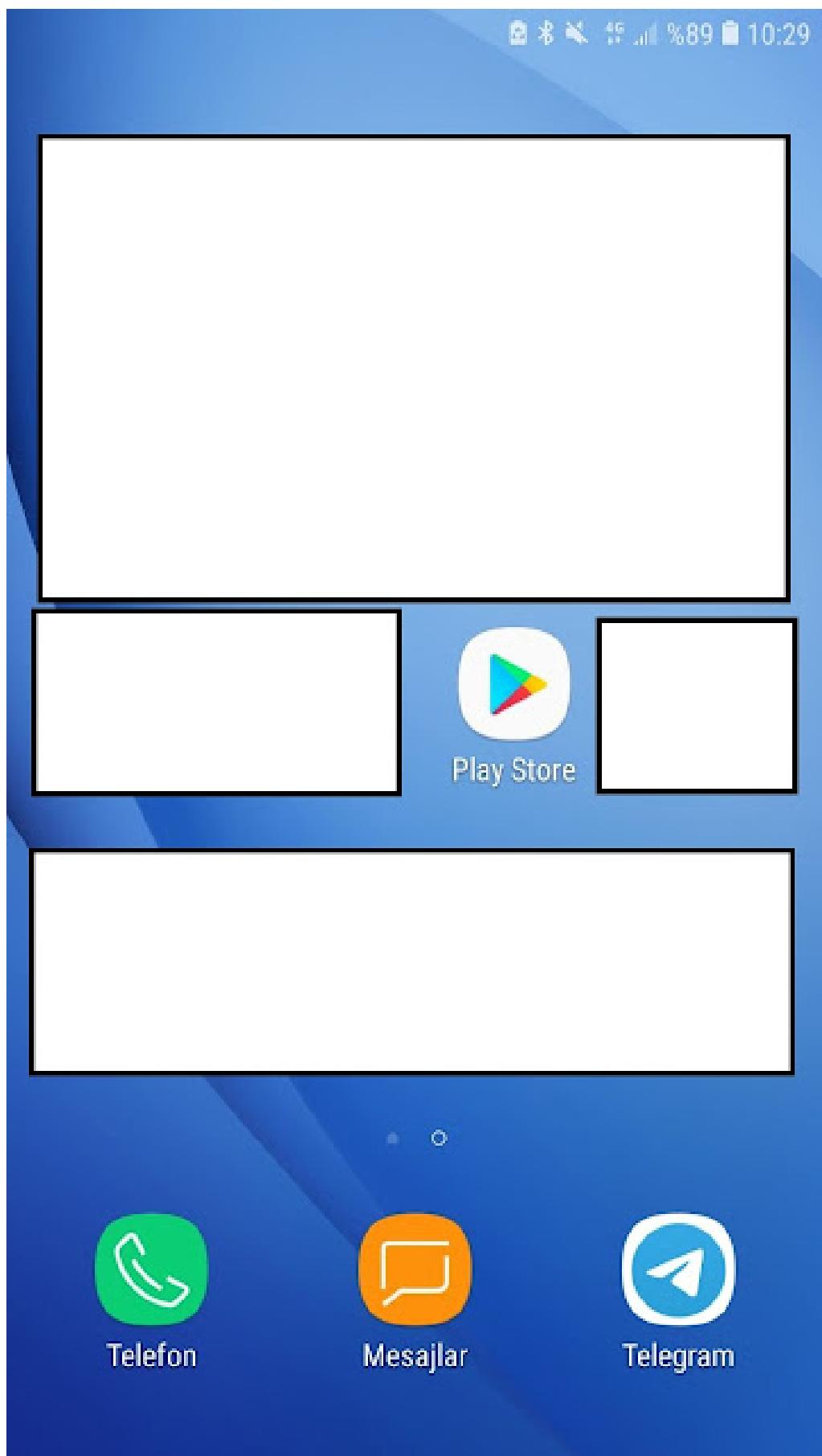

2-Fotoğraf makinası simgesine dokunduğunuzda QR kod gözükecektir. QR kod içerisinde bu tahtanın ip adresi bulunmaktadır.

3-Telefonumuza aşağıda gösterildiği gibi QR Kod okuyucu herhangi bir uygulama yükleyiniz. Ben örnek olarak android üzerinde gösterdim fakat ios sistemlerde de aynı aşamaları yapabilirsiniz.

Giriş Seçenekleri

Giriş Seçenekleri

4-İstediğiniz bir qr okuyucu olabilir.

✉ * 4G %88 10:31

qr kod okuyucu

atıcı oyunları
4,3 ★

Düzenleyici
4,9 ★

Egzersizleri - Ev...
4,5 ★

QR Kod Okuyucu
TWMobile • Araçlar
4,0 ★ 2,1 MB 100 Mn+

QR Kod & Barkod Okuyucu
ScannerQR • Araçlar
4,8 ★ 7,4 MB 100 B+

QR Kod Tarayıcı-Barkod Okuyucu
MicroSingle • Araçlar
4,7 ★ 4 MB 100 B+

QR kod tarayıcı
QR E... • Araçlar • Araçlar • QR kodu tarayıcı
4,8 ★ 3,6 MB 10 Mn+

QR & Barkod Okuyucu Plus
Digit... • Araçlar • Araçlar • QR kodu tarayıcı
4,5 ★ 5,3 MB 50 B+

QR Code Reader and Scanner
Kas... • Verimlilik • Araçlar • QR kodu tarayıcı
4,6 ★ 18 MB 5 Mn+

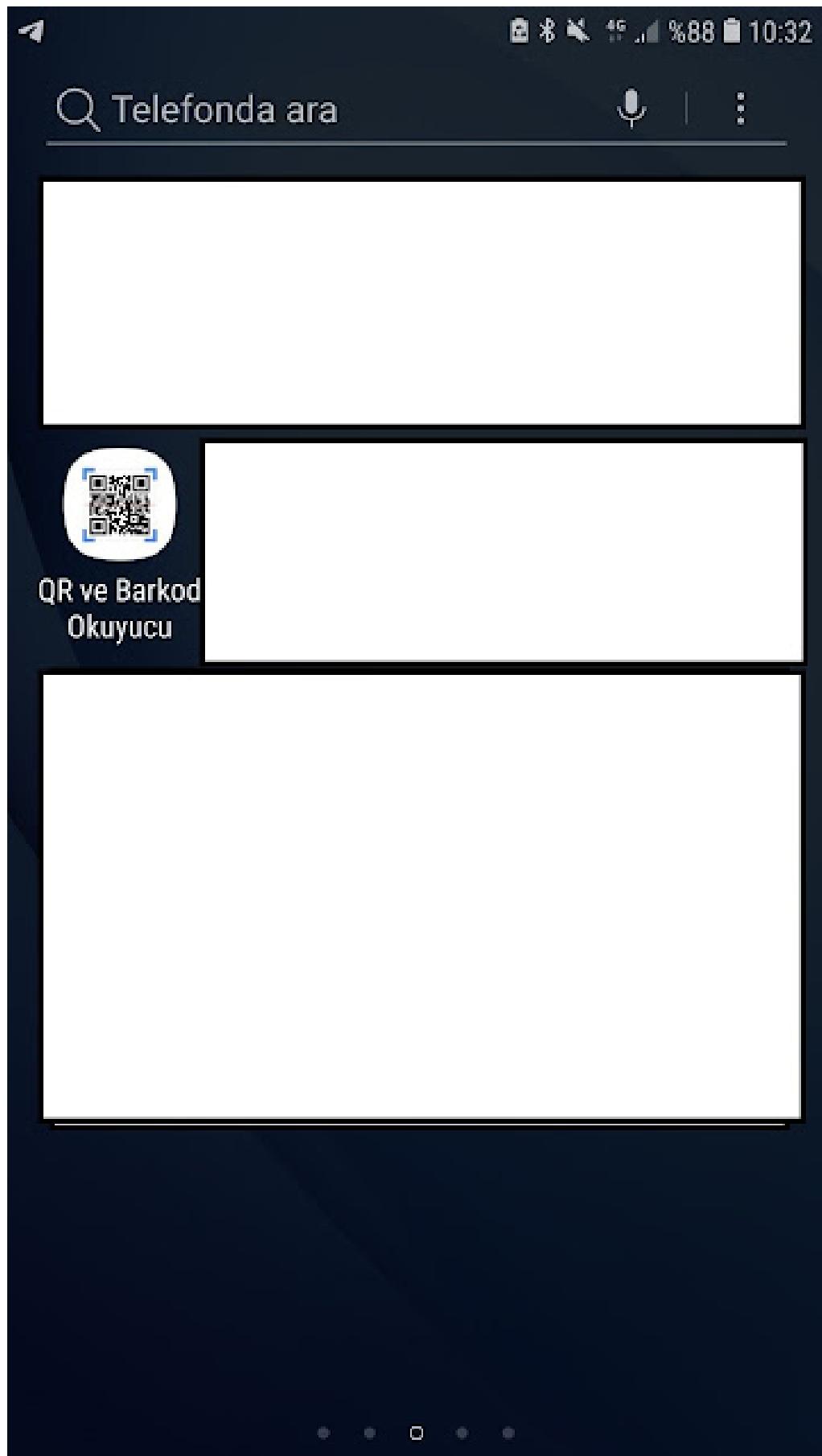

QR kod okuyucu, Barkod okuyucu
A Mobi Lab • Verimlilik
13 MB 100 B+ Erken erişim

Giriş Seçenekleri

5-Yüklediğiniz uygulamayı telefonunuzda çalıştırınız..

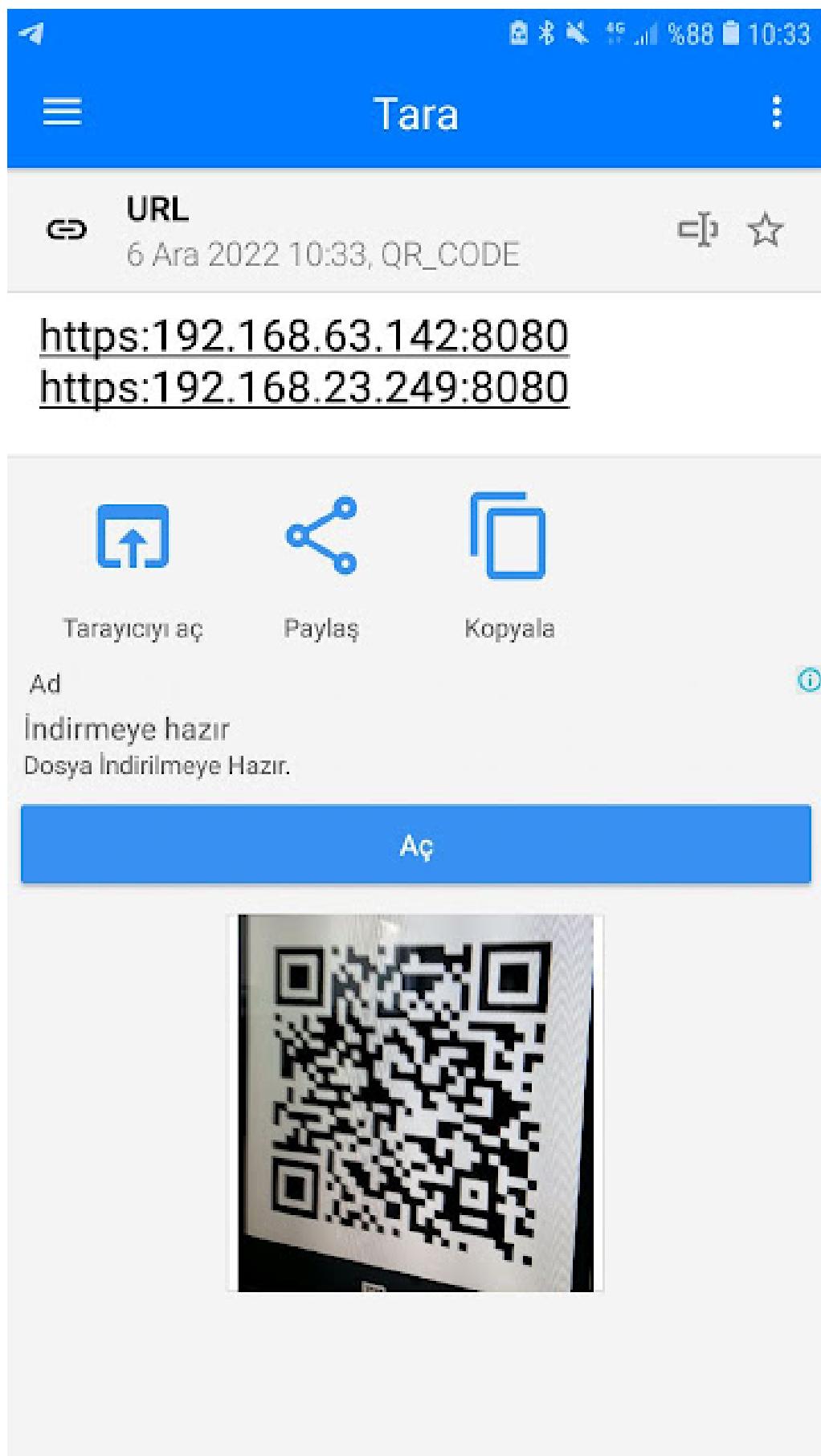
Giriş Seçenekleri

Giriş Seçenekleri

6-Telefondaki QR uygulamayla tahtadaki QR kodu okutunuz. Aşağıdaki gibi bir ipler gelecektir.
Tarayıcıda aç işlemini seçiyoruz.

Giriş Seçenekleri

Giriş Seçenekleri

7-Tarayıcıda aç dediğimizde aşağıdaki gibi bir ekran açılacaktır. Yalnız ve tahta aynı ağa bağlı olmak zorunda(Telefonumuz okulun kablosuz ağına bağlı olmalı).

✉️ 🔍 ⌂ %87 10:34

192.168.63.142

Login Screen

Username

etapadmin

Password

Enter Password..

Login

Giriş Seçenekleri

8-Username kısmına tahtadaki tüm kullanıcılar listelenecaktır. istediğimiz bir kullanıcıyı seçiyoruz. Aşağıdaki gibi parolasını giriyoruz. Login butonuna tıkladığımızda tahta açılacaktır.

9- Telefon ve tahta aynı ağda olmalıdır.

10- Tahta internetini telefondan paylaşıp bu işlemleri yapabilirsiniz. Tahtaya öncesinde cep telefonu wi-fisini paylaşmış olmanız yeterlidir.

192.168.63.142

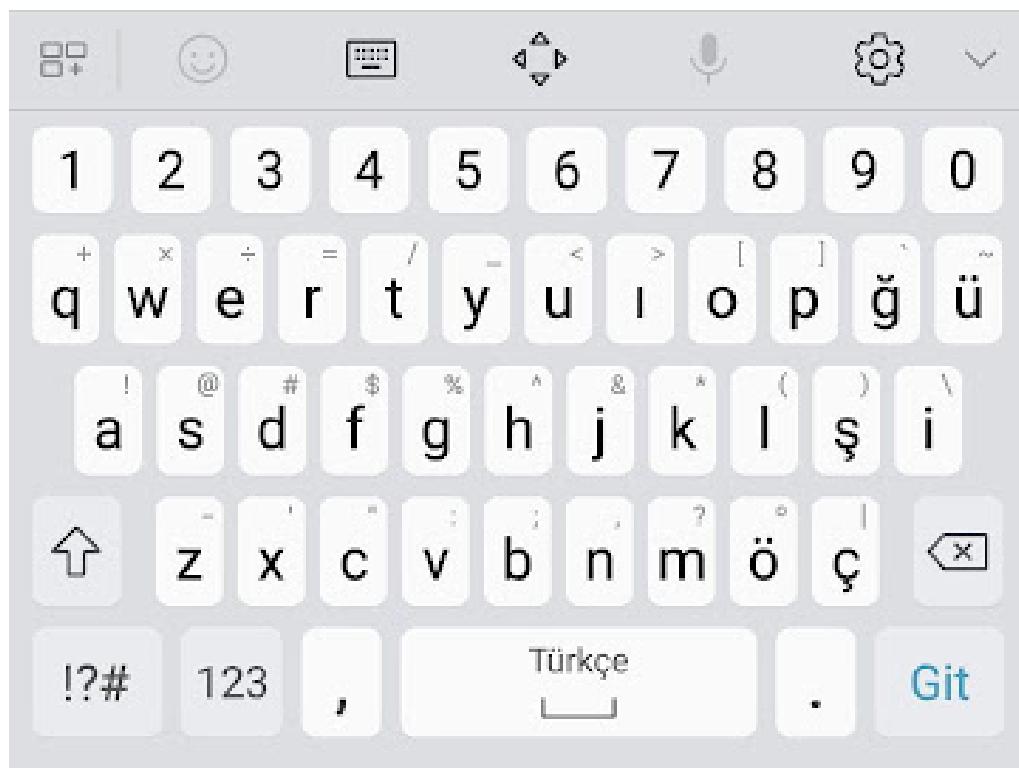

Login Screen

Username

Password

Login

Giriş Seçenekleri

Giriş Seçenekleri

usbanahtar

Bu proje usb anahtar hazırlama ve açılmasını içeren bir projedir.

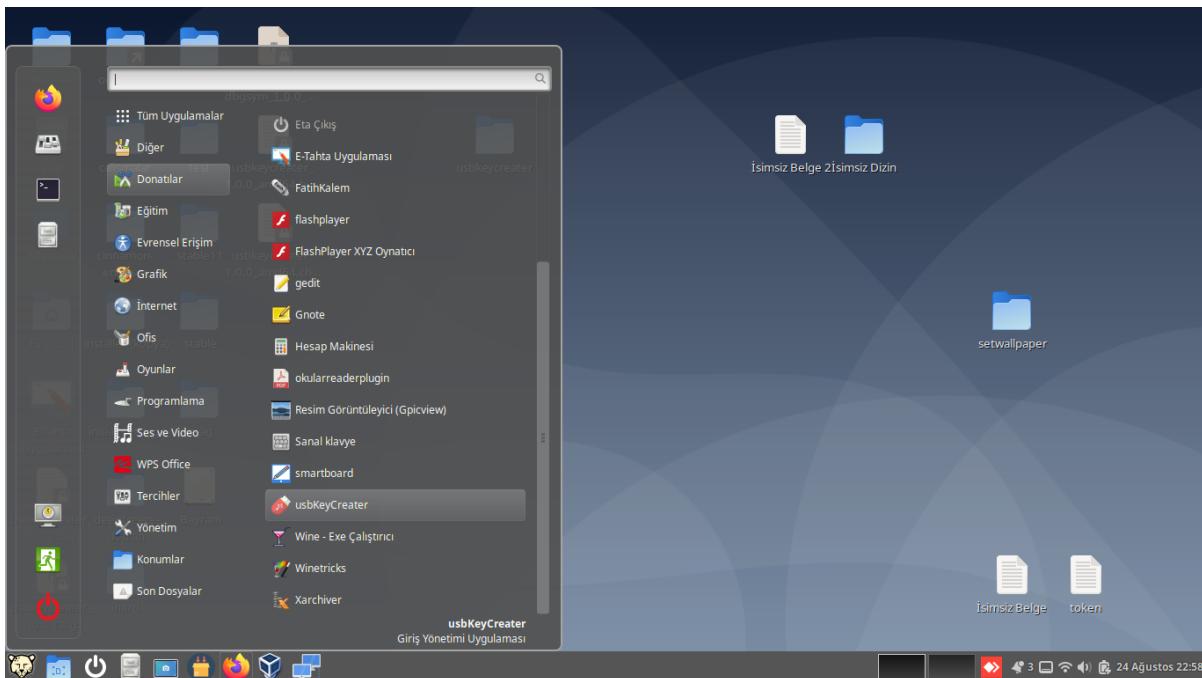
Kurulum:

Kurulum için deb paketini indirip kurununuz.

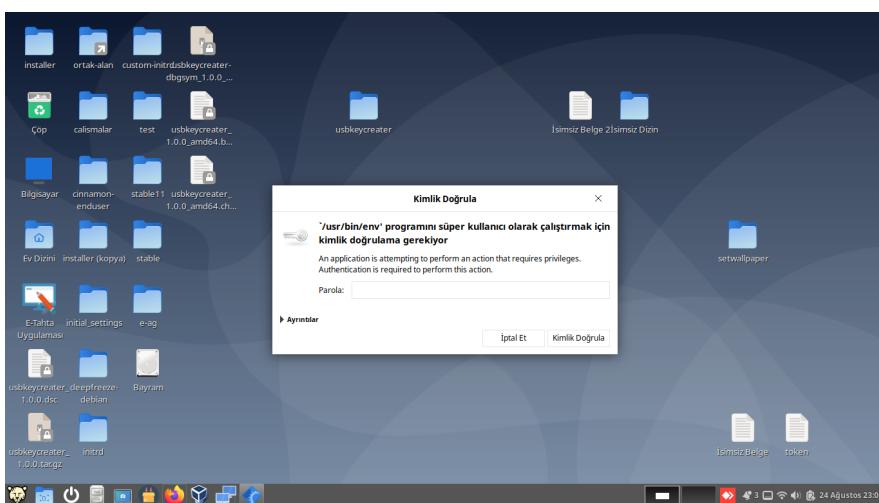
Usb Hazırlamak:

Aşağıdaki aşamaları sırasıyla uygulayarak usb disk hazırlanabilir.

Menuden Donatılar altında UsbAnahtar uygulaması seçilir

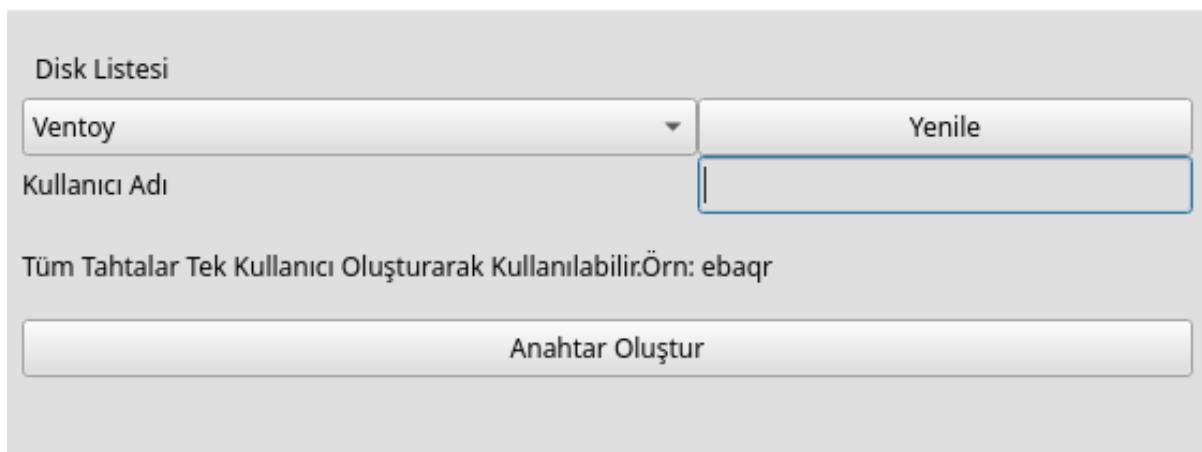

Yönetici şifresini girerek uygulama açılır.

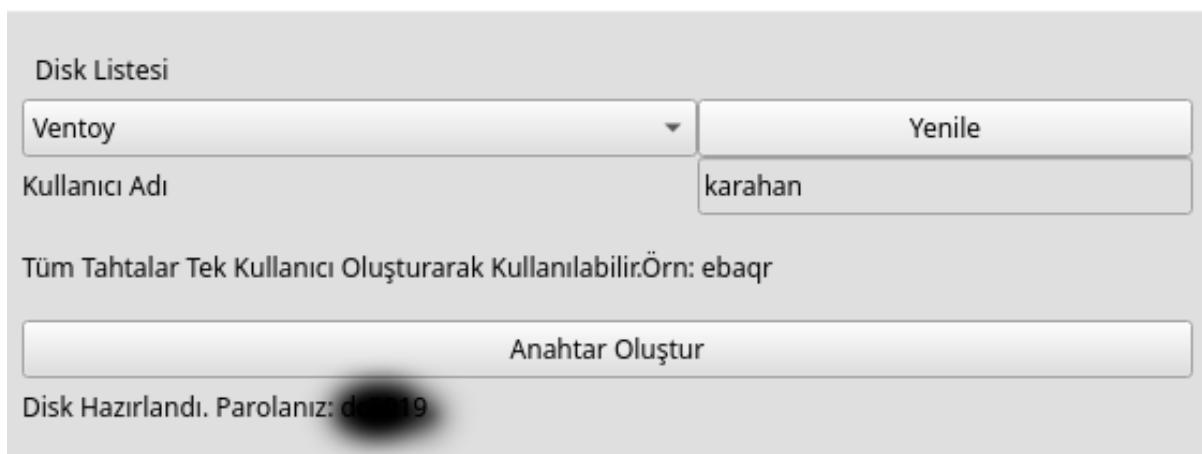

Giriş Seçenekleri

Usb anahtarın kullanacağı kullanıcı adını yazınız.

Anahtar oluştur seçildiğinde alt köşede disk hazırlandı mesajı verir ve usb olmadığı zaman kullanmak için parola verir. Disk hazırlandı mesajını aldığınızda usb diskiniz hazırlanmıştır.

Usb Anahtar Olarak Kullanma:

- 1- Sistemi yeniden başlatın
- 2- Oturum açma giriş ekranına geldiğinde usb diskiniz takınız.
- 3- Usb disk takılıncaya sistem ebaqr kullanıcısıyla açılacaktır.
- 4- Oturum açıkken usb diski çıkartığınız oturumu kapatacaktır.
- 5- Eğer disk çıkartıldığında başka bir farklı bir komut çalıştırmak isterseniz;

```
/usr/share/usbkeycreator/command.conf dosya içeriğini değiştirin.
```

Örnek 1(Oturum Kapatma varsayılan bu var):

```
sudo echo "loginctl terminate-seat seat0">>/usr/share/usbkeycreator/command.conf
```

Örnek 2(Sistemi Kapatma):

Giriş Seçenekleri

```
sudo echo "poweroff">>/usr/share/usbkeycreater/command.conf
```

Örnek 3(Sistemi Yeniden Başlatma):

```
sudo echo "reboot">>/usr/share/usbkeycreater/command.conf
```

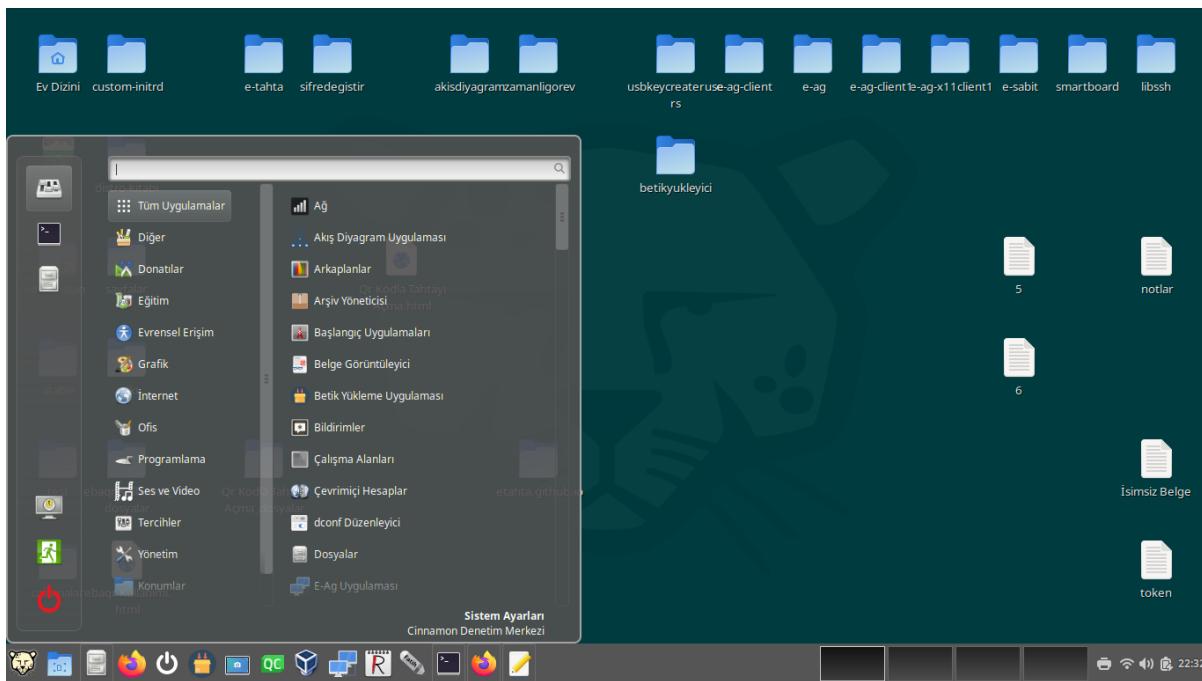
Yukarıdaki örnekleri veya başka bir işi yapacak komutları çalıştırabilirsiniz. Kurulduğunda varsayılan olarak ilk örnek çalışacak şekilde ayarlanmıştır. Terminalde örneklerde gösterilen komut çalıştırılarak görev tanımlaması yapabilirsiniz.

Giriş Seçenekleri

Sifresiz Giriş

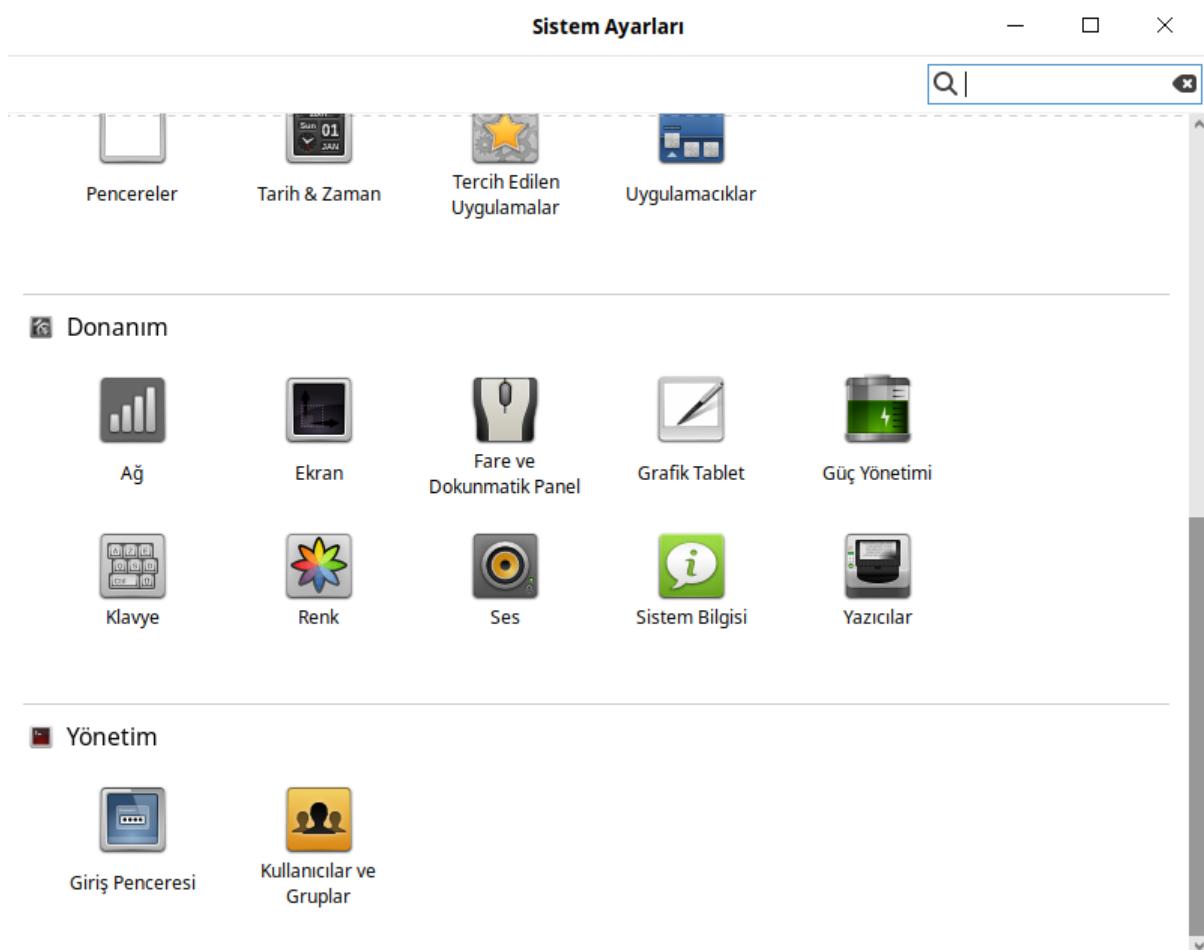
Sisteme şifresiz giriş için aşağıdaki aşamalar yapılır.

Öncelikle menüden sistem ayarlarına giriyoruz.

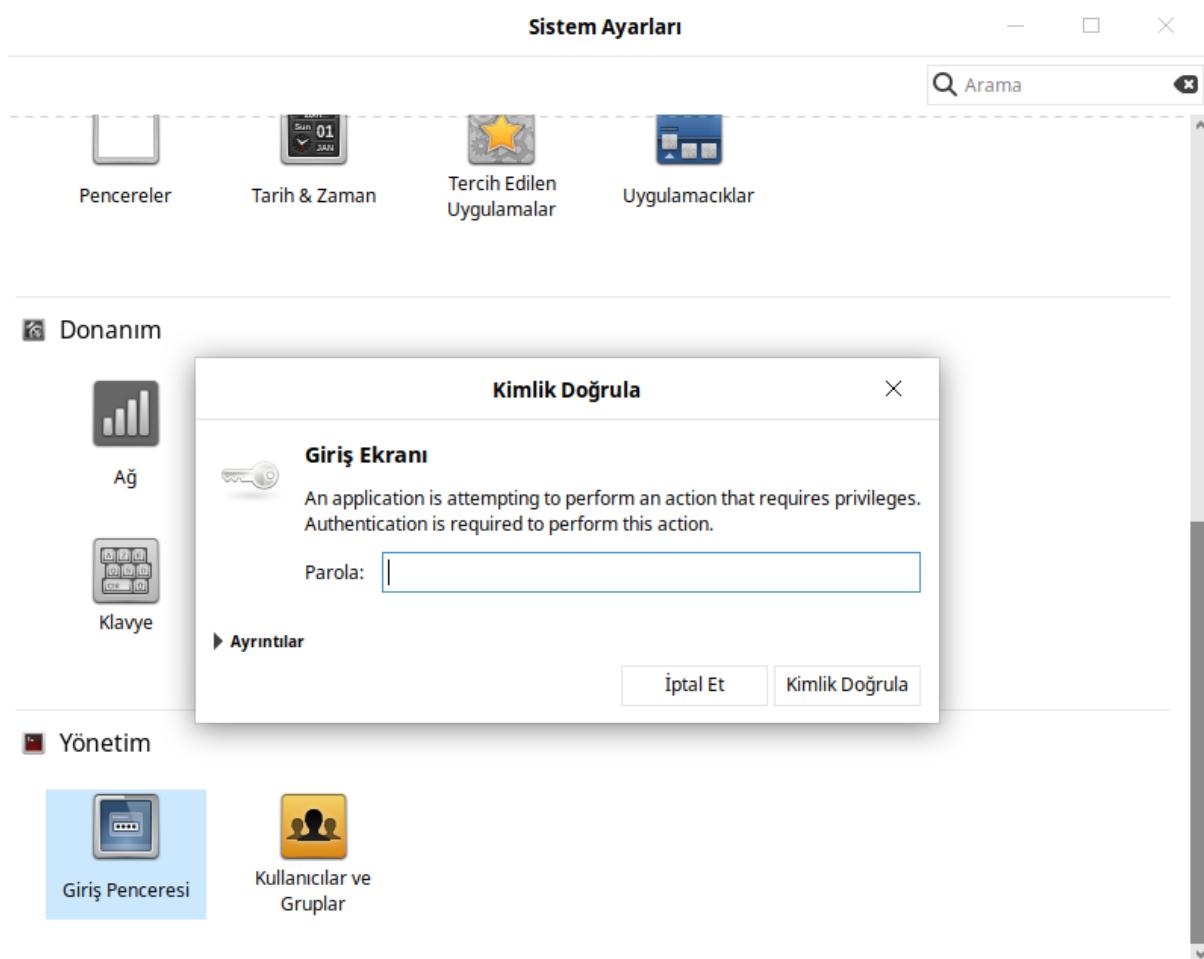
Yönetim bölümündeki giriş penceresini seçelim.

Giriş Seçenekleri

Yönetici parolasını girerek açalım.

Giriş Seçenekleri

Kullanıcı sekmesinde **Otomatik Giriş** bölümüne şifresiz açılacak kullanıcı yazılır.

Giriş Seçenekleri

Giriş Ekranı

— □ ×

GörünümKullanıcılarAyarlar

Kullanıcı listesi

Elle girişe izin ver *	☐
Kullanıcı listesini gizle *	☒

Otomatik giriş

Kullanıcı adı *	ogretmen
Bağlantı öncesinde gecikme (saniye olarak) *	

* Bu ayarların etkili olması için bilgisayarın yeniden başlatılması gereklidir.

Etahta Ayarları

Etahta Ayarları

Çözünürlük Ayarlama

Etahta Ayarları

Ses Ayarlama

Etahta Ayarları

Wine Ayarları

Wine Yapılandırma

etahta ilk defa açıldığında wine hazır değil. Hazırlamak için aşağıdaki işlem adımlarını takip ederek hazırlayınız.

- 1- Çalışır hale gelmesi için fatih kalem çalıştırılmalıdır.
- 2- Fatih kalem exe uzantılı bir windows uygulamasıdır.
- 3- Bu uygulama wine uygulamasını yapılandıracaktır.
- 4- Eğer çalışmama gibi durumlarla karşılaşmanız durumunda;

```
sudo rm -rf /opt/windows  
sudo rm -rf /home/$USER/.wine
```

- Komutlarını çalıştırıp yeniden başlatınız ve 1. madde aşamalarını baştan uygulayınız..
- moremore z kitabı çalıştmak için okuyunuz.*

Wine Resetleme

İlk defa **z kitap** çalıştırıldığından internetin olmaması veya işlem adımlarını iptal etme gibi durumlardan dolayı wine ayarları bozuk olabilir. Bu durumda da **z kitap** çalışmayaçaktır. Böyle durumla karşılaşığınızda **Wine Yapılandırma** başlığındaki adımlar veya hazır olarak oluşturulmuş betik yükleyiciyi kullanarak aşağıdaki adımlarla wine yapılandırabilirsiniz.

- 1- **betikyükleyici** uygulamasını çalıştırın
- 2- **winereset** betığını kurunuz
- 3- Tahtayı yeniden başlatın
- 4- Fatih kalemi çalıştırın
- 5- Fatih kalem exe uzantılı bir windows uygulamasıdır.
- 6- Bu uygulama wine uygulamasını yapılandıracaktır.
- 7- Yapılandırma esnasında tahtada internet olmalıdır.
- 8- Yaklaşık 50MB bir kurulum yapacaktır. Kurulum için sizin gelen ekranda **yükle** demeniz gerekmektedir.
- 9- Bu işlemler tamamlanınca tekrardan fatih kalemi çalıştırabilirsiniz.

Etahta Ayarları

OnlyOffice Ayar

Sistemde Only ofis kurulu. Only ofiste simgeler büyük gözüküyorsa aşağıdaki resimde gösterildiği gibi ayarlayabilirsiniz..

Yeni oluştur

- Belge
- Tablo
- Sunum
- Form şablonu

- Son dosyalar
- Yerel dosya aç
- Buluta bağlan

- Ayarlar

- Hakkında

Ayarlar

Kullanıcı Adı

Arayüz dili

Türkçe

▼

Arayüz ölçeklendirme *

Otomatik

100%

125%

150%

175%

200%

...

Sekmede

▼

Uygula

* - Seçim uygulama yeniden başlatıldığında uygulanır.

Etahta Ayarları

Tema Ekleme

- Temaları aşağıdaki web sitesinden indiriniz.

<https://www.gnome-look.org/>

- Ev dizinine girin
- .icons dizini oluşturun
- İndirdiğiniz tema dizinini .icons dizinine koplayayın.
- Sistem ayarlarından tema bölümüne girip simgeleri değiştirebilirsınız.

Wine Ayarları

Wine Ayarları

Wine Nedir

Wine, Linux kullanıcılarına Windows uygulamalarını kullanma esnekliği sağlar, ancak her uygulamanın sorunsuz çalışacağının garantisini yoktur. Wine'in resmi web sitesi olan winehq.org'da, desteklenen uygulamaların bir listesini bulabilirsiniz.

Wine Kurulumu

Uçbirimde aşağıdaki komutlar ile yükleyebilirsiniz; Bu komutları sudo su root komutunu çalıştırıp root olduktan sonra kullanınız..

```
#!/bin/bash
#### install wine
apt --fix-broken install -y
apt-get install -f -y # eksik bağımlılıkları tamamlaması için.
apt --purge remove wine* -y
apt autoremove -y
apt update

wget -O /tmp/winehq.key https://dl.winehq.org/wine-builds/winehq.key
apt update
dpkg --add-architecture i386
apt install software-properties-common -y
apt-key add /tmp/winehq.key
echo 'deb https://dl.winehq.org/wine-builds/debian/ bullseye main' > /etc/apt/sources.list.d/winehq.list
apt update
apt install --install-recommends winehq-devel -y
rm -rf /tmp/winehq.key
apt install libgtk3-nocsd0:i386 -y
apt install gnupg2 -y
apt install winetricks -y
apt install mono-complete -y
wget -nc -O /tmp/winemimetype.deb https://github.com/bayramkarahan/wineplugin/raw/master/winemimetype.deb
sudo dpkg -i --force-all /tmp/winemimetype.deb

wget -nc -O /tmp/wineshare.deb https://github.com/bayramkarahan/wineshare/raw/master/wineshare.deb
sudo dpkg -i --force-all /tmp/wineshare.deb

apt autoremove -y
apt autoclean -y
apt update
```

Çalıştırma

Terminali açın ve Wine ile uygulamayı çalıştırmak için aşağıdaki komutu kullanın:

```
wine /path/to/application.exe
```

Wine Ayarları

Wine Ayarlama

Wine ayarlarını yapılandırmak, Windows uygulamalarını daha iyi çalıştmak ve performansı artırmak için önemlidir. İşte Wine ayarlarını yapılandırmak için adımlar

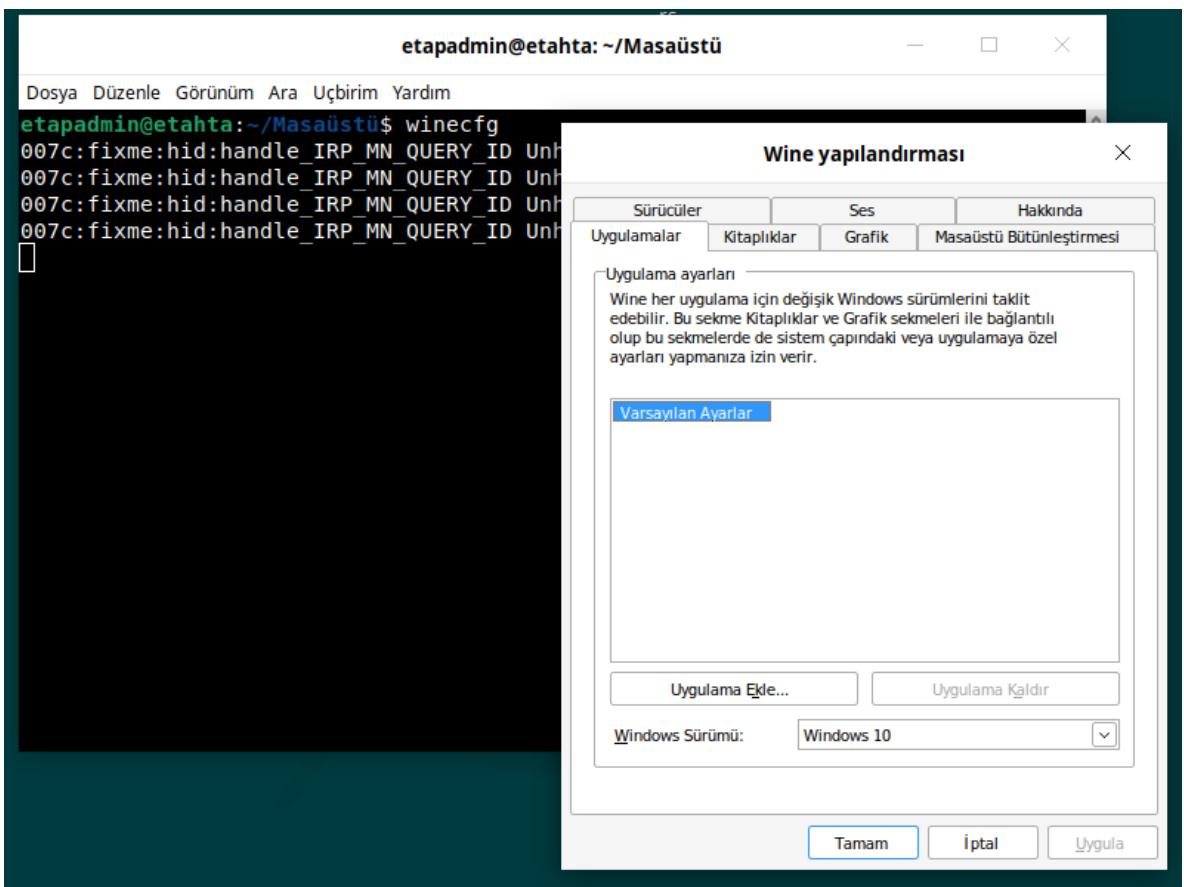
Yapilandırma Aracını

Terminali açın ve **winecfg** komutunu çalıştırın. Bu komut, Wine yapılandırma aracını başlatacaktır.

```
etapadmin@etahta: ~/Masaüstü
-
Dosya Düzenle Görünüm Ara Uçbirim Yardım
etapadmin@etahta:~/Masaüstü$ winecfg
```

Wine yapılandırma

Wine yapılandırma aracı, farklı sekmlerde çeşitli ayarları içerir.

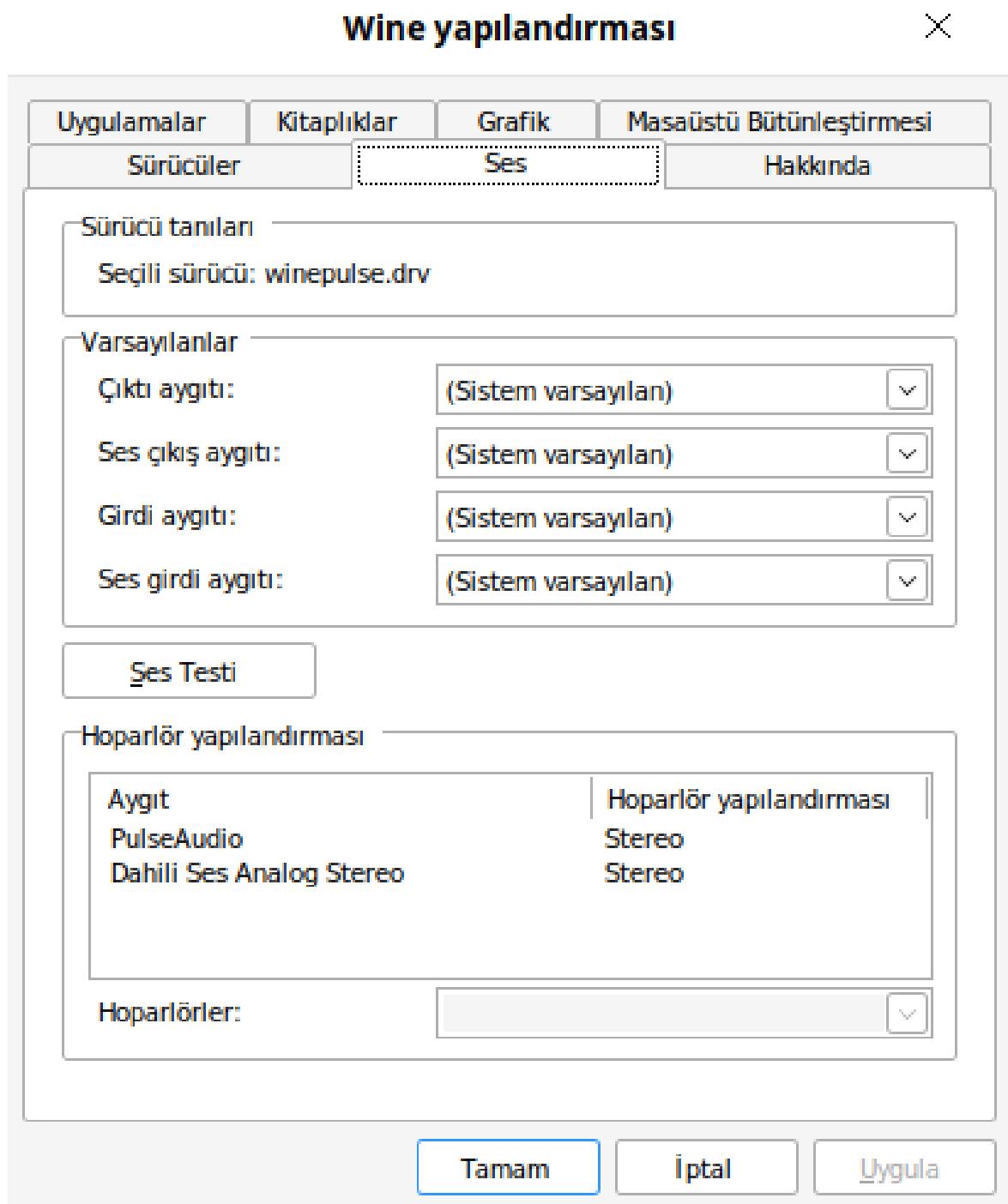

- "Uygulama" sekmesinde, belirli bir uygulama için özel ayarlar yapabilirsiniz.

Wine Ayarları

- "Ses" sekmesinde, ses ayarlarını yapılandırabilirsiniz. Diğer sekmlerde de çeşitli ayarlar bulunur.

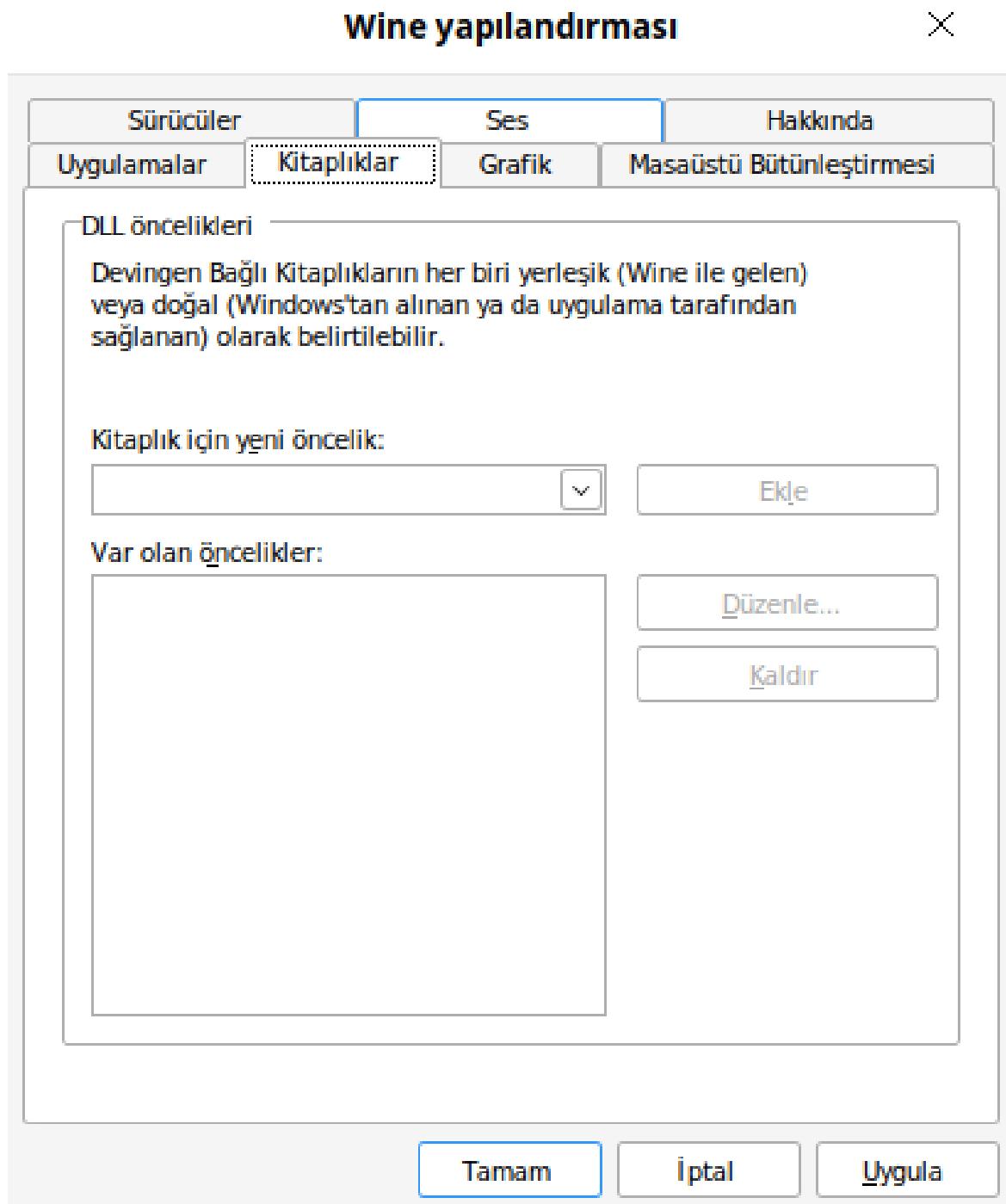

- "Ekran" ayarları yapılandırılır.

Wine Ayarları

- DLL dosyalarını yükleyin: Wine, bazı Windows DLL dosyalarını gerektirebilir. Bu DLL dosyalarını yüklemek için winetricks aracını kullanabilirsiniz. Örneğin, winetricks msxml6 komutıyla msxml6 DLL dosyasını yükleyebilirsiniz.

Test Etme

Yapilandırığınız Wine ayarlarını test etmek için bir Windows uygulamasını çalıştırın. Eğer sorunsuz bir şekilde çalışıyorsa, ayarlarınız doğru yapılandırılmış demektir.

Wine Ayarları

z Kitap Hata Ayıklama

wine üzerinden çalışan **exe** uygulamalar her zaman istenildiği gibi çalışmayabilir. Bu hataların bir çok sebebi olabilir. Bu hataları tahmin etmek elbette zordur. Hataları bulmak için yapılan işlemlere **hata ayıklama** denir.

Hata Ayıklama

- Hata ayıklamak için terminali kullanacağız. Bu örnekte kalem.exe dosyası kullanılacak.
- Bu sayfadaki bilgileri kullanarak çözüm bulamassanız **zkitap** analiz parogramı(binwalk) ile test ediniz.
- Z kitaplarda sorunsuz çalıştmak için windows sürümlerini tercih ediniz.
- Pardus ve etap sürümleri sadece z kitabın paketlendiği imaj üzerinde çalışacaktır.
- Bundan dolayı farklı imajlarda çalışmamaktadır.

Wine Kurulumu

wine kurulmuş mu? Öğrenmek için;

```
wine  
wine --version
```

Eğer hatasız bir şekilde kurulu ise versiyon numarasını verecektir. Alttaki resimde wine kurulu ve versiyonunu öğrendik.

A screenshot of a terminal window titled "etapadmin@etahta: ~/Masaüstü". The window shows the command "wine --version" being run and its output. The output includes usage information for wine and its version number, "wine-8.15".

```
Dosya Düzenle Görünüm Ara Uçbirim Yardım  
etapadmin@etahta:~/Masaüstü$ wine  
Usage: wine PROGRAM [ARGUMENTS...] Run the specified program  
      wine --help Display this help and exit  
      wine --version Output version information and exit  
etapadmin@etahta:~/Masaüstü$ wine --version  
wine-8.15  
etapadmin@etahta:~/Masaüstü$
```

Wine Hazırlanmış Mi?

wine eğer özel bir ayar yapılmamışsa otutum açtığınız ev dizininde .wine dizinine ayarlar. .wine dizini o kullanıcıya ait bilgileri barındırır. Eğer diğer kullanıcılarında kullanmasını istersek ev dizini dışında bir dizine .wine dizini oluşturmak ve paylaşmak gereklidir. Aşağıdaki resimde ev dizininde .wine dizini olduğunu görüyoruz. Eğer yoksa bir **exe** dosya çalıştırınca ev dizinine oluşacaktır.

```
ls ~/.wine
```

Wine Ayarları

```
etapadmin@etahta: ~/Masaüstü
Dosya Düzenle Görünüm Ara Uçbirim Yardım
etapadmin@etahta:~/Masaüstü$ ls ~/.wine
dosdevices drive_c system.reg userdef.reg user.reg windows
etapadmin@etahta:~/Masaüstü$
```

Wine Kitap Çalıştırma

Terminalden çalıştırınca birçok hata ve çıktı verecektir. Exe uygulamamız çalışsa bile birçok çıktı verecektir. Eğer hata varsa onlarıda göreceğiz. Eğer hata görüyororsak artık çözümünü araştırabiliriz. Aşağıda exe dosya çalışınca oluşan çıktıyi görmekteyiz.

```
wine /usr/bin/kalem.exe
```

```
etapadmin@etahta: ~/Masaüstü
Dosya Düzenle Görünüm Ara Uçbirim Yardım
etapadmin@etahta:~/Masaüstü$ wine /usr/bin/kalem.exe
007c:fixme:hid:handle_IRP_MN_QUERY_ID Unhandled type 00000005
007c:fixme:hid:handle_IRP_MN_QUERY_ID Unhandled type 00000005
007c:fixme:hid:handle_IRP_MN_QUERY_ID Unhandled type 00000005
007c:fixme:hid:handle_IRP_MN_QUERY_ID Unhandled type 00000005
0110:fixme:ntdll:NtQuerySystemInformation info_class SYSTEM_PERFORMANCE_INFORMATION
0110:fixme:msg:ChangeWindowMessageFilter c039 00000001
0110:fixme:dwmapi:DwmAttachMilContent (0000000000000062) stub
011c:fixme:gdi:GdiEntry13 stub
011c:fixme:dwrite:dwwritefactory_CreateMonitorRenderingParams (0000000000000001): monitor setting ignored
011c:fixme:d3d:wined3d_check_device_format_conversion output 00000000001836F30, device_type WINED3D_DEVICE_TYPE_HAL, s
rc_format WINED3DFMT_B8G8R8X8_UNORM, dst_format WINED3DFMT_B8G8R8X8_UNORM stub!
0110:fixme:wincodec:ColorTransform Initialize ignoring color contexts
0110:fixme:wtssapi:WTSSessionInformationW Unimplemented class 8
test0110:fixme:win:RegisterPowerSettingNotification (00000000000010078,{02731015-4510-4526-99e6-e5a17ebd1aea},0): stub
0110:fixme:wtssapi:WTSSessionNotification Stub 00000000000010072 0x00000000
0110:fixme:msg:ChangeWindowMessageFilterEx 00000000000010072 c035 1 00000000000011DB28
0110:fixme:msg:ChangeWindowMessageFilterEx 00000000000010072 111 1 00000000000011DB28
011c:fixme:d3d:wined3d_check_device_format_conversion output 00000000001836F30, device_type WINED3D_DEVICE_TYPE_HAL, s
rc_format WINED3DFMT_B8G8R8A8_UNORM, dst_format WINED3DFMT_B8G8R8X8_UNORM stub!
011c:fixme:seh:WerRegisterMemoryBlock (00007FFFFE992E10 10240) stub
011c:fixme:seh:WerRegisterMemoryBlock (00007FFFFE990370 4) stub
011c:fixme:dwmapi:DwmGetCompositionTimingInfo (0000000000000000 0000000009E4F6D0)
011c:fixme:dwmapi:DwmFlush () stub
```

z Kitap Parçalama

binwalk, bir dosyanın içeriğini analiz etmek ve içinde gizli olan verileri bulmak için kullanılan bir Linux aracıdır. Bu araç, dosyanın içindeki farklı dosya türlerini tanımlamak ve çıkarmak için imza tabanlı bir tarama yapar.

binwalk'ı kullanmak için aşağıdaki adımları izleyebilirsiniz:

İlk olarak, binwalk'ı sisteminize yüklemeniz gerekmektedir. Bunun için aşağıdaki komutu kullanabilirsiniz:

```
sudo apt install binwalk
```

binwalk ile analiz etmek istediğiniz dosyayı belirtin. Örneğin, aşağıdaki komutu kullanarak "ornek.dosya" adlı bir dosyayı analiz edebilirsiniz:

```
binwalk ornek.dosya
```

binwalk, dosyanın içindeki farklı dosya türlerini ve verileri taramak için imza tabanlı bir analiz yapacaktır. Sonuçları ayrıntılı bir şekilde görüntülemek için -e veya --extract parametresini kullanabilirsiniz:

```
binwalk -e ornek.dosya
```

binwalk, dosyanın içindeki herhangi bir gizli veriyi veya dosyayı çıkarmak için -D veya --dd parametresini kullanabilirsiniz:

```
binwalk -D ornek.dosya
```

binwalk, dosyanın içindeki gizli verileri bulmak ve analiz etmek için güçlü bir araçtır. Yukarıdaki adımları izleyerek binwalk'ı kullanabilir ve dosyalarınızı analiz edebilirsiniz.

Yazıcı Ayarları

Yazıcı Ayarları

Yazıcı Kurulumu

Yazıcılar iki farklı yoldan kurulabilir.

- Yazıcı Ayarları

The screenshot shows a web-based printer configuration interface titled "Yazıcı Ayarları - localhost". At the top, there are tabs for "Sunucu", "Yazıcı", "Görünüm", and "Yardım". On the right, there is a "Kilitle" (Lock) button. Below the tabs, there is a search bar labeled "Filtre:" with a magnifying glass icon and a clear button. On the left, there is a "Ekle" (Add) button with a plus sign and a dropdown arrow, and a "C" icon. In the center, there is a list item with a small printer icon and the text "Virtual_Braille_BRF_Printer". At the bottom left, a message says "localhost bağlandı".

- Tarayıcı üzerinden Cups arayüzü

The screenshot shows a web-based printer configuration interface titled "Add Printer" from the "Administration" section of "localhost:631/admin". The URL in the address bar is "localhost:631/admin". The navigation menu includes "CUPS.org", "Home", "Administration", "Classes", "Help", "Jobs", and "Printers". The main page title is "Add Printer". The form fields are as follows:
Name: Virtual_Braille_BRF_Printer
(May contain any printable characters except "/", "#", and space)
Description: Virtual Braille BRF Printer
(Human-readable description such as "HP LaserJet with Duplexer")
Location:
(Human-readable location such as "Lab 1")
Connection: cups-brf:/Virtual Braille BRF Printer
Sharing: Share This Printer

Yazıcı Ayarları

Bu iki kurulum yönteminde cups ayarlarına yansımaktadır. Bundan dolayı yazıcı kurulumlarını cups üzerinden yapmak daha iyi olacaktır.

Yazıcı Ayarları

Cups Kullanımı

Yazıcı kurulumlarını Cups uygulaması üzerinden yapılabilir. Kurulum aşağıdaki aşamalara göre yapabiliriz.

1- Tarayıcıya **localhost:631** yazılır sayfa açılır

The screenshot shows the CUPS 2.2.1 Administration interface in Mozilla Firefox. The title bar says "Administration - CUPS 2.2.1 - Mozilla Firefox". The main menu includes "CUPS.org", "Home", "Administration", "Classes", "Help", "Jobs", and "Printers". The "Administration" tab is selected. On the left, there are sections for "Printers", "Classes", and "Jobs". On the right, there are sections for "Server" and "Server Settings". Under "Server Settings", there is an "Advanced" link and several checkboxes for sharing printers, remote administration, and Kerberos authentication. A "Change Settings" button is also present. At the bottom, there is an "RSS Subscriptions" section with a "Add RSS Subscription" button.

2- Administrator bölümünden **Add Printer** seçilir

The screenshot shows the "Add Printer" configuration page in the CUPS Administration interface. The title bar says "Administration - CUPS 2.2.1 - Mozilla Firefox". The main menu includes "CUPS.org", "Home", "Administration", "Classes", "Help", "Jobs", and "Printers". The "Administration" tab is selected. The page has a heading "Add Printer" and a form with the following fields:

- Name: Virtual_Braille_BRF_Printer
(May contain any printable characters except "/", "#", and space)
- Description: Virtual Braille BRF Printer
(Human-readable description such as "HP LaserJet with Duplexer")
- Location:
(Human-readable location such as "Lab 1")
- Connection: cups-brf:/Virtual Braille BRF Printer
- Sharing: Share This Printer

A "Continue" button is at the bottom of the form.

Yazıcı Ayarları

3- Yazıcı listesinden veya **ppd** dosya seçiminden dosya seçilerek devam edilir.

The screenshot shows the 'Add Printer' configuration page. The printer details are as follows:

- Name:** Virtual_Braille_BRF_Printer
- Description:** Virtual Braille BRF Printer
- Location:** (empty)
- Connection:** cups-brf:/Virtual Braille BRF Printer
- Sharing:** Do Not Share This Printer

The 'Make' dropdown menu is open, listing various printer manufacturers. The 'Continue' button is visible at the bottom of the dropdown.

Below the printer details, there is a section for providing a PPD file:

Or Provide a PPD File: Dosya seçilmemi Dosya seçilmemi

4- Biz **ppd** dosyası seçeceğiz.

The 'Or Provide' section is expanded, showing a list of available PPD files. The list includes various printer models from different manufacturers, such as Dell, Epson, Fuji Xerox, and HP. The files are listed by name, size, and date modified.

Ad	Boyut	Değiştirilmiş
Dell-1355.ppd	21.1 kB	25 Oca 2016
Dell-C1765.ppd	21.1 kB	25 Oca 2016
Epson-AcuLaser_CX17NF.ppd	21.3 kB	25 Oca 2016
Epson-AcuLaser_M1400.ppd	20.5 kB	25 Oca 2016
Fuji_Xerox-DocuPrint_CM205.ppd	21.7 kB	25 Oca 2016
Fuji_Xerox-DocuPrint_CM215.ppd	21.8 kB	25 Oca 2016
Fuji_Xerox-DocuPrint_M215.ppd	20.5 kB	25 Oca 2016
Fuji_Xerox-DocuPrint_P205.ppd	20.5 kB	25 Oca 2016
Generic-OAKT_Printer.ppd	21.5 kB	25 Oca 2016
Generic-ZJStream_Printer.ppd	24.1 kB	25 Oca 2016
HP-Color_Laserjet_1500.ppd	21.8 kB	25 Oca 2016
HP-Color_Laserjet_1600.ppd	42.8 kB	25 Oca 2016
HP-Color_Laserjet_2600n.ppd	42.8 kB	25 Oca 2016
HP-Color_Laserjet_CP1215.ppd	42.7 kB	25 Oca 2016
HP-LaserJet_1000.ppd	20.2 kB	25 Oca 2016
HP-LaserJet_1005.ppd	20.2 kB	25 Oca 2016
HP-LaserJet_1018.ppd	24.3 kB	25 Oca 2016
HP-LaserJet_1020.ppd	24.3 kB	25 Oca 2016
HP-LaserJet_1022.ppd	24.3 kB	25 Oca 2016

Yazıcı Ayarları

5- Add Printer diyelim.

Name: Virtual_Braille_BRF_Printer
Description: Virtual Braille BRF Printer
Location:
Connection: cups-brf:/Virtual Braille BRF Printer
Sharing: Do Not Share This Printer

Make:

- Sharp
- Shinko
- Sinfonia
- Sony
- Star
- Tally
- Tektronix
- Toshiba
- Xerox
- Zebra

Continue

Or Provide a PPD File: Dosya Seç HP-LaserJet_1018.ppd

Add Printer

6- Yazıcı eklendi.

Set Printer Options

Set Default Options for Virtual_Braille_BRF_Printer

Printer Virtual_Braille_BRF_Printer default options have been set successfully.

8- Yazıcının çalışıp çalışmadığını testini yapabiliriz.

Yazıcı Ayarları

Hp Yazıcı

Hp 1005-1018-1020 Yazıcıları kurmak için;

- Aşağıdaki komutları çalıştırmanız gerekmektedir.

```
sudo apt-get update  
sudo apt-get install printer-driver-all  
sudo apt-get install printer-driver-foo2zjs printer-driver-foo2zjs-common  
sudo apt-get install hplip  
sudo hp-plugin
```

- Komutlar hatasız çalıştırıldıktan sonra **cups** üzerinden kurulum gerçekleştirilebilirsiniz.
- Buradan yapamayanlar etahta içerisinde bulunan **Betik Yükleyici** kullanarakda kurulum yapabilirler.
- Sorun yaşayanlar aşağıdaki sayfayı ziyaret edebilirler.

<https://forum.pardus.org.tr/t/hp-laserjet-m1132-mfp-yazici-sorunu/16567/5>

Yazıcı Ayarları

Canon Yazıcı

Debian (Pardus) için Canon LBP Yazıcı Sürücüleri Yükleyicisi

Debianda (hem 32 bit hem de 64 bit) Canon LBP yazıcılar için Linux CAPT Yazıcı Sürücüsünü yüklemek için komut dosyası Yüklemek için:

```
wget https://github.com/hieplvip/canon_printer/raw/master/canon_lbp_setup.sh  
chmod +x canon_lbp_setup.sh  
./canon_lbp_setup.sh
```

Kaynak:https://github.com/hieplvip/ubuntu_canon_printer

Yazıcı Ayarları

Samsung Yazıcı

Debian (Pardus) için Samsung Yazıcılar için Web Sitesi:

<https://www.bchemnet.com/suldr/suld.html>

Yazıcı Ayarları

Epson Yazıcı

Epson yazıcılar için alttaki paketi kurmanız yetecektir. Paket kurulumu yapıldıktan sonra yazıcı ayarlarından veya **cups** üzerinden yazıcı ekleyiniz.

```
sudo apt update  
sudo apt install printer-driver-escpr
```

Yazıcı Ayarları

ppd Depoları

Yazıcı kurulumu ppd dosyası ile yapılabilir. ppd dosyaları depoları aşağıda verilmiştir.

PPD Dosyaları için [indir](#)

Diğer ppd adresi <http://www.openprinting.org/download/PPD/>

Yazıcı Ayarları

Yazıcı Paylaşma

FATİH Projesi TTVPN internet bağlantısı olan okullarımızda yazıcı ve kameralar için IP aralığı

- IP : 192.168.0.2 - 192.168.0.20 arası
- Gate : 192.168.0.1
- Mask : 255.255.248.0

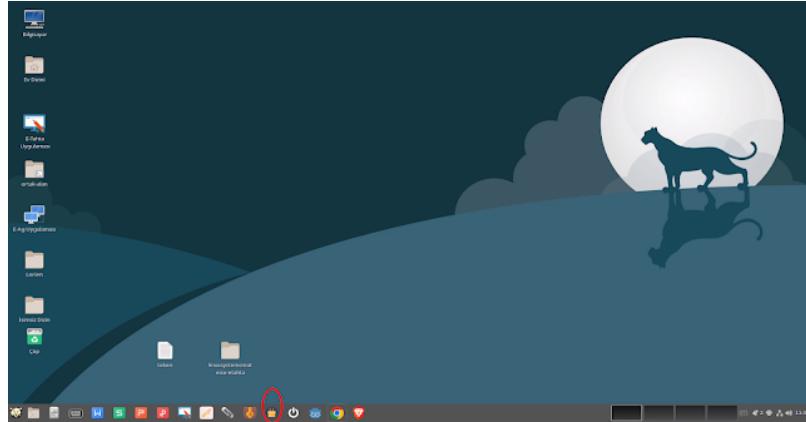
Güvenlik kameraları sadece okul içinden izlenebilir.

Uygulamalar

Uygulamalar

Betikyukleyici

Terminal komutlarını kolaylıkla etkileşimli bir şekilde kurmak için geliştirilen bir uygulamadır.

Uygulama Görünümü

A screenshot of the 'Betik Yükleyici' application window. The title bar says 'Betik Yükleyici'. Below it, a table lists packages with their descriptions. The first row is highlighted. At the bottom, there are buttons for 'Betik Yükle', 'Betik Kaldır', and 'Hakkında'. A tab bar at the bottom shows 'Yükleme BETİĞİ' (selected), 'Kaldırma BETİĞİ', and 'Sürec'. A terminal-like window at the bottom contains a bash script for downloading and installing a package named 'winemimetype'. A progress bar at the bottom right shows '100%'.

Uygulama içeriğine yeni eklemeler yaptığımızda program internet üzerinden güncelleme yapacaktır. Bundan dolayı yeni içerik eklenmesi güncellenmesi çok kolaydır. İsteğiniz doğrultusunda sık kullanılan konson işleri ekleyebiliriz.

Paket Ve Kod

- * betikyukleyici paket ve kaynak kodları için [tıklayınız](#).
- * betikyukleyici paketini indirmek için [tıklayınız](#).

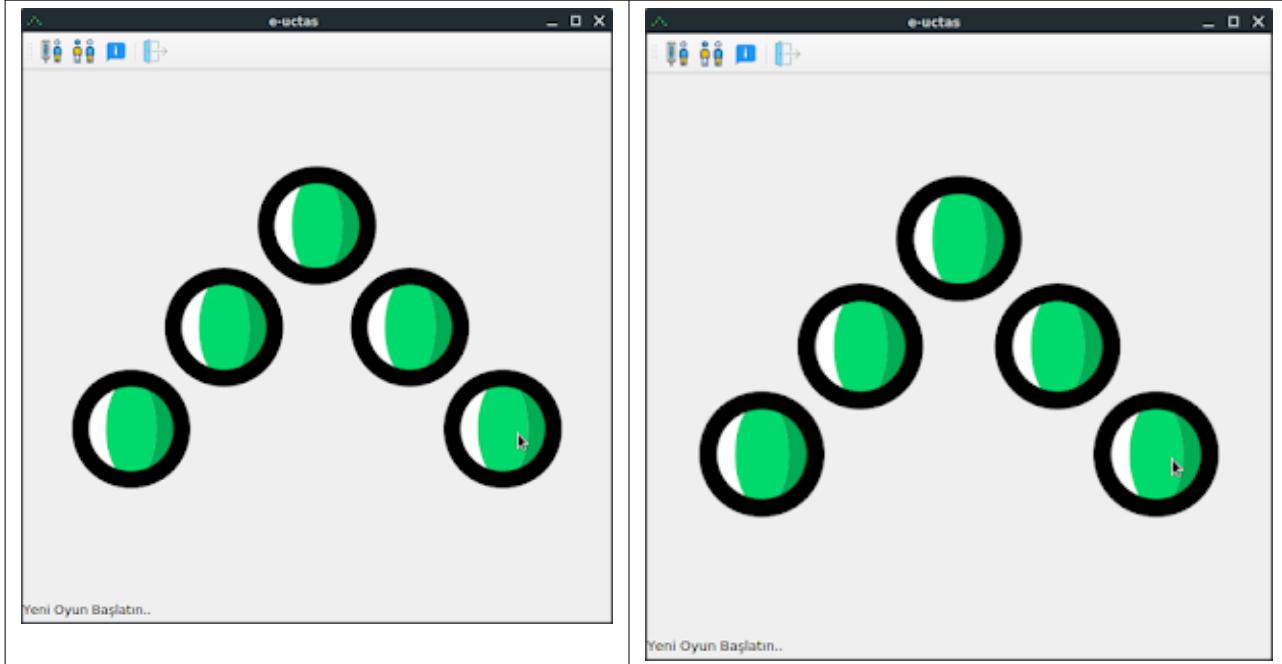
Uygulamalar

e-uctas

e-uctas mantık oyunu.

- İki kişi oynanabilir.
- Bilgisayar ve kişi oynayabilir.

Uygulama Görüntüleri;

Paket Ve Kod

* e-uctas paket ve kaynak kodları için [tıklayınız](#).

* e-uctas imajı için e-uctas [indir](#).

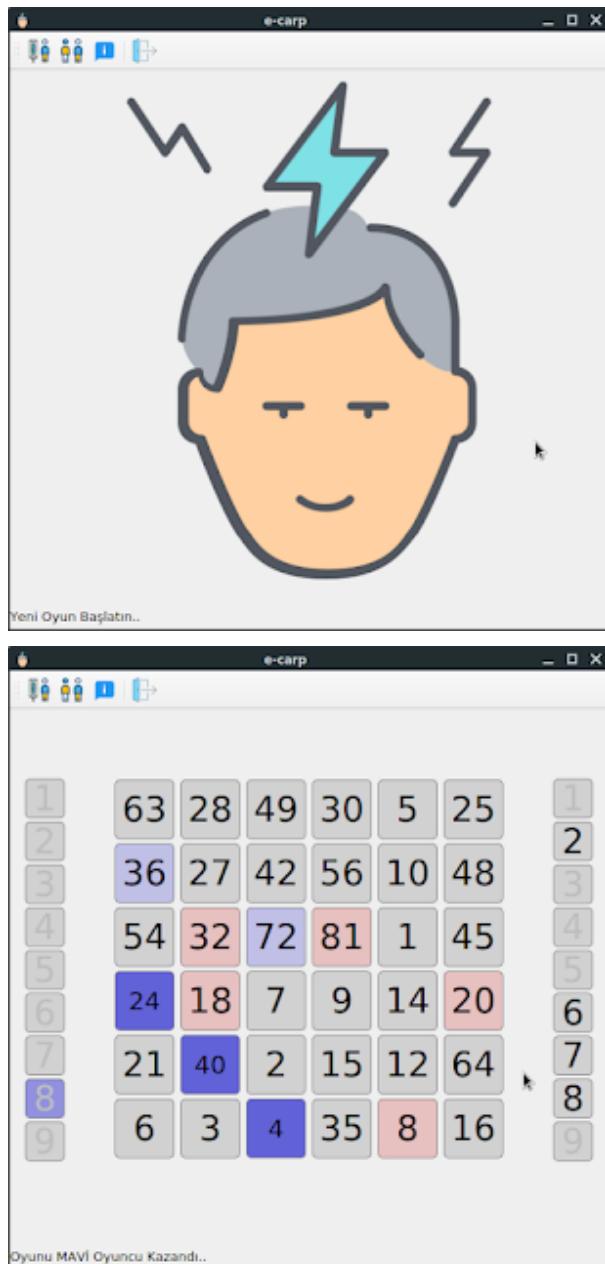
Uygulamalar

e-carp

e-carp mantık oyunu.

- İki kişi oynanabilir.
- Bilgisayar ve kişi oynayabilir.

Uygulama Görüntüleri;

Paket Ve Kod

- * e-carp paket ve kaynak kodları için [tıklayınız](#).
- * e-carp imajı için e-kilit [indir](#).

Uygulamalar

e-tahta

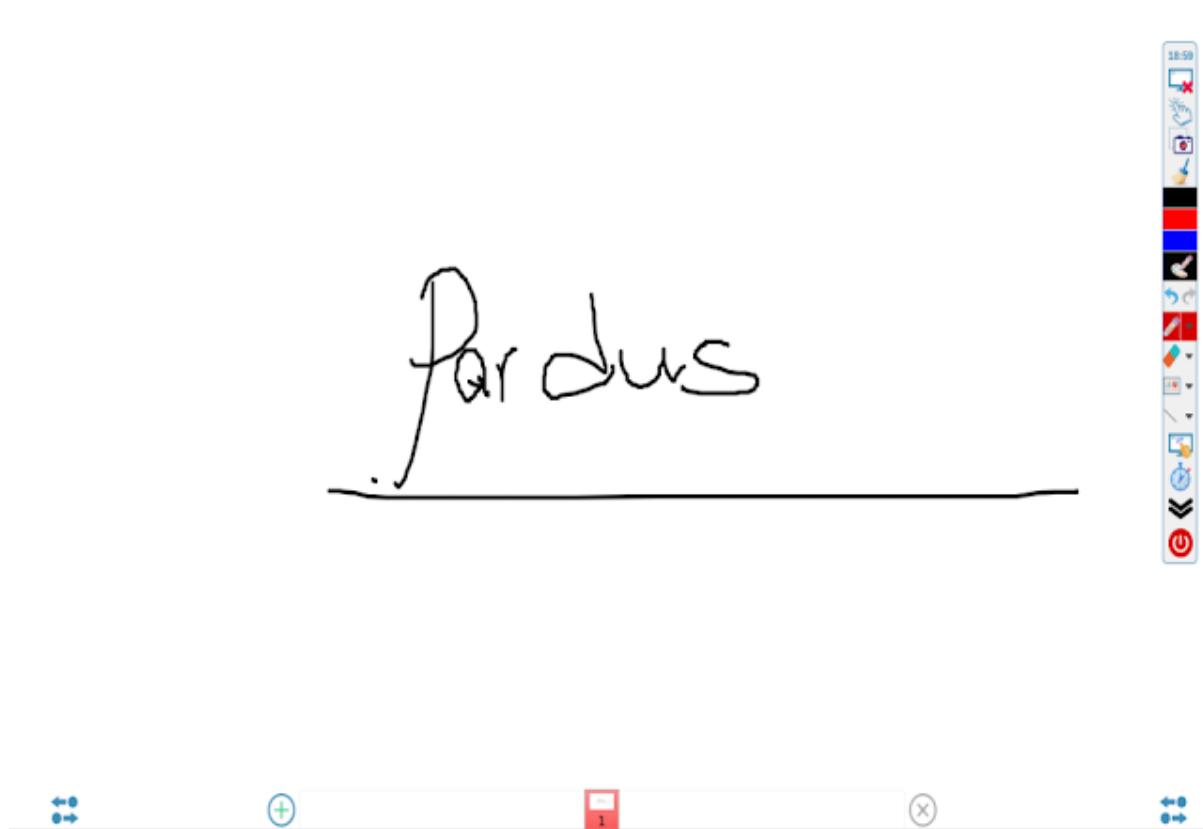
Pardus sistemler için tasarlanmış, yazma, geometrik şelilleri kullanma, sınav

zaman göstergesi ve pdf açma, düzenleme aracıdır.

e-tahta Yazılımı ile Yapabilecekler;

- Ekranın her alanına yazabiliyorsunuz.
- Pdf dosyaları yükleyip üzerinde yazılar yazıp tekrar Pdf olarak kaydedebiliyorsunuz.
- Çalışığınız sayfayı yazdırabilirsiniz.
- İstediğiniz ayarlarda tahtanın açılmasını sağlayabilirsiniz(beyaz zemin mavi kalem vb.).
- Birden fazla sayfa oluşturup çalışabilirsiniz.
- Oluşturulan bu sayfalar pdf olarak kaydedilebilir.
- Ekranın bir bölümünü seçip kesebilir büyültme, taşıma vb. işlemler yapabilirsiniz.
- Çalışığınız sayfayı resim olarak kaydedebilirsiniz.
- Akıllı kalem özelliği sayesinde çizdiğiniz şekli kendisi tahmin ederek düzenleyebilir.
- Geometrik şekilleri isteğinize göre ekleme, silme, taşıma, boyutlandırma yapabilirsiniz.
- Dışarıdan zemin fotosu ekleyebilirsiniz.
- Dışarıdan bir resmi bir nesne şeklinde ekleyebilirsiniz.
- Birden fazla tahta deseni seçebilirsiniz.
- Sayaç özelliğini sınavlarda kalan süreleri gösterebilirsiniz.

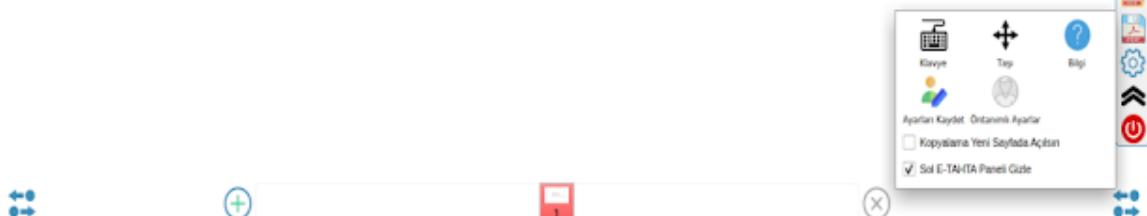
Uygulama Görünümü

Uygulamalar

Uygulamalar

Sistem Kontrol Uygulamaları Notları

Bayram KARAHAN

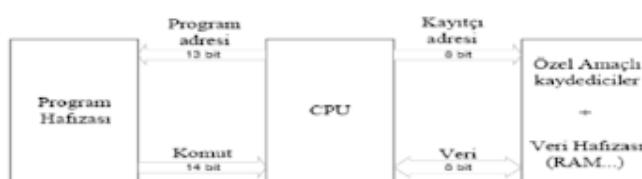
Bilgisayar Teknolojileri Öğretmeni
Günümüzde elektronik teknolojideki gelişmeler bilgisayar ve elektronik cihazların gelişmesine büyük katkı sağlamıştır. Bu gelişmelerin paralelinde mikrodenetleyiciler de gelişmiştir. Mikrodenetleyicilerin普及は、多くの企業が生産するための低コストなソリューションを提供しています。これらのマイクロプロセッサは、電子機器や自動車、スマートフォンなどの様々な分野で広く使用されています。

1.1. PIC 16F877 Mikrodenetleyici

Mikrodenetleyicilerin kullanımını yaygınlaştıracak Atmel, Philips, Renesas, NEC, Microchip gibi firmalar mikrodenetleyici üretmeye başlamışlardır. Bu firmalardan Microchip, 1990 yılında itibaren 8-bitlik mimarı üzerinde yaptığı özel donanım eklenmeler ile günümüzde onlarca çeşit mikro denetleyici üretmektedir. 8 bit mikrodenetleyiciler 8-bit veri yolu, 16-bitlik mikrodenetleyiciler ise 16-bitlik veri yoluunu kullanırlar [1].

PIC 16F87x serisi PIC 16CXX ailesinin özelliklerini taşır. PIC-16CXX de Harvard Mimarisi kullanılmıştır. Veri yolu 8 bit genişliğindedir. Program belleğine program yolu yada adres yolu (program bus /addressbus) denilen 13 bit genişliğindeki diğer bir yolla erişilir. PIC 16C87X de komut kodları (opcode), 14 bittir. 14 bitlik program belleğinde her bir adresi, bir komut koduna karşılık gelir [1]. Her komuta bir çevrim süresinde (sayklı, cycle) erişilir ve komut yazmacına yüklenir. Dallanma komutları dışındaki bütün komutlar, aynı çevrim süresinde çalıştırılır [1].

Şekil : PIC16F877 nin Harvard Mimarisi

Uygulamalar

Paket Ve Kod

- * e-tahta paket ve kaynak kodları için [tıklayınız](#).
- * Faz3 için; Kurulum paketi için [tıklayınız](#).
- * pardus21 için; Kurulum paketi için [tıklayınız](#).
- * pardus23 için; Kurulum paketi için [tıklayınız](#).
- * portable dosyası(kurulumsuz) dosya için [tıklayınız](#).

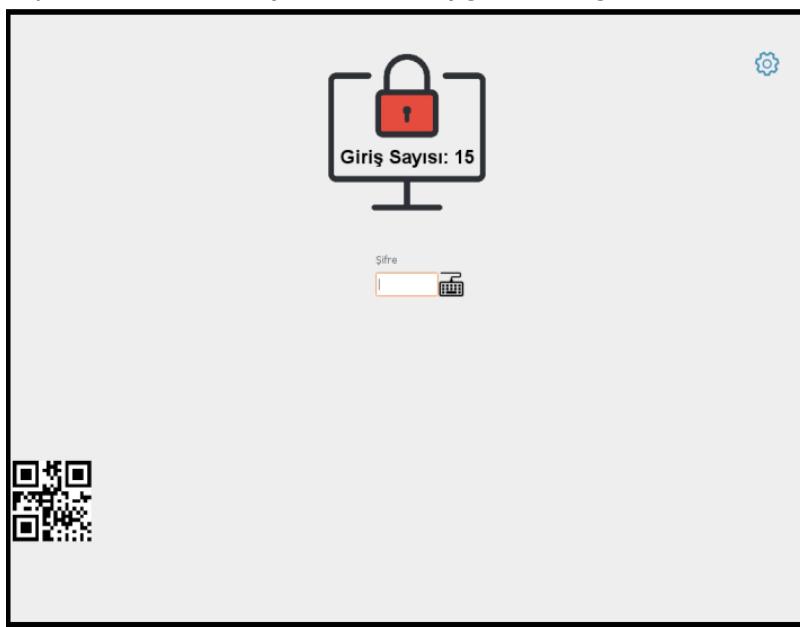
Uygulamalar

e-kilit

Tahtalarda QR Kod ile tahtayı açıp kapattığımız bir uygulamadır. Uygulamayı kullanabilmek için;

- Telefonumuzda herhangi bir qr okuyucu uygulama olmalıdır.
- Tahtamız parola ekranı gelmeden açılır şekilde yapılmalıdır.
- Uygulama tahtaya kurulmalıdır.
- Tahta açıldığında ekrana **e-kilit** uygulaması gelecektir.
- Ekrandaki **QR Kod** telefondaki uygulamayla okutulur.
- Telefonda gözüken 6 basaklı sayı **e-kilit** uygulaması üzerindeki bölüme girilerek sistem açılır.
- Oturum kapatılıp açılınca ekrana yine **e-kilit** uygulaması gelecektir.

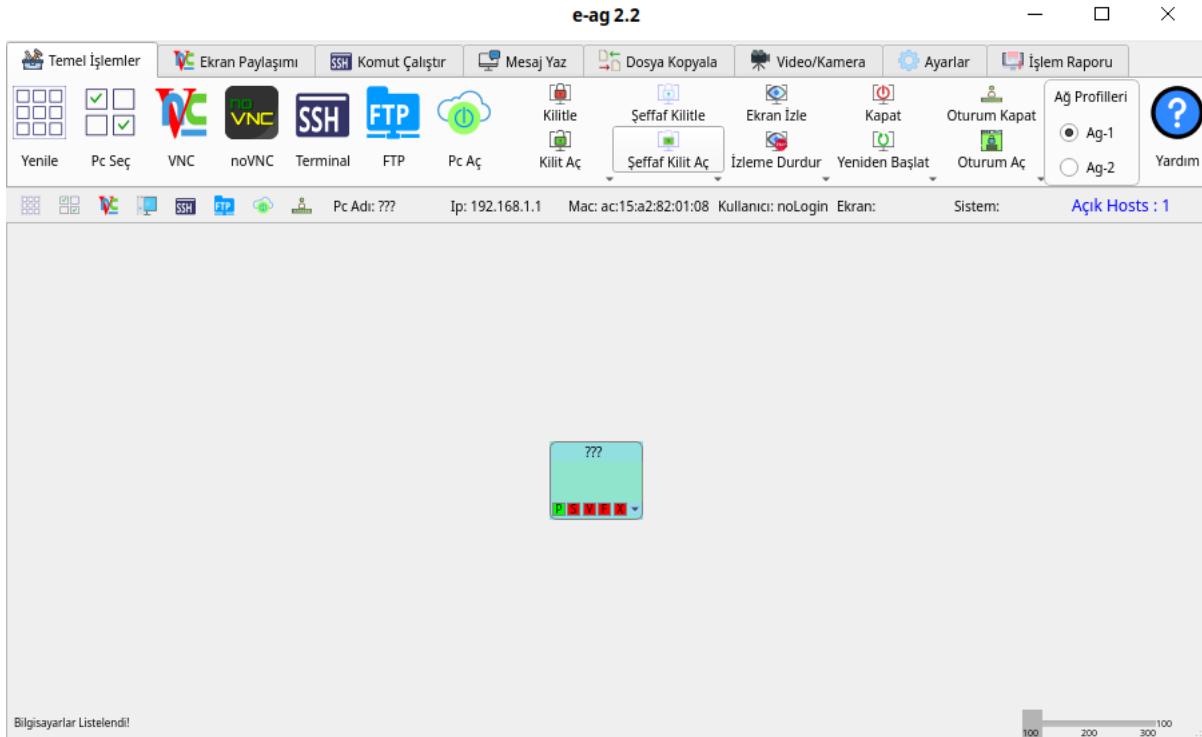
Paket Ve Kod

- * e-kilit paket ve kaynak kodları için [tıklayınız](#).
- * etap imaj için e-kilit [indir..](#)
- * e-kilit imajı için e-kilit [indir](#).

Uygulamalar

e-ag

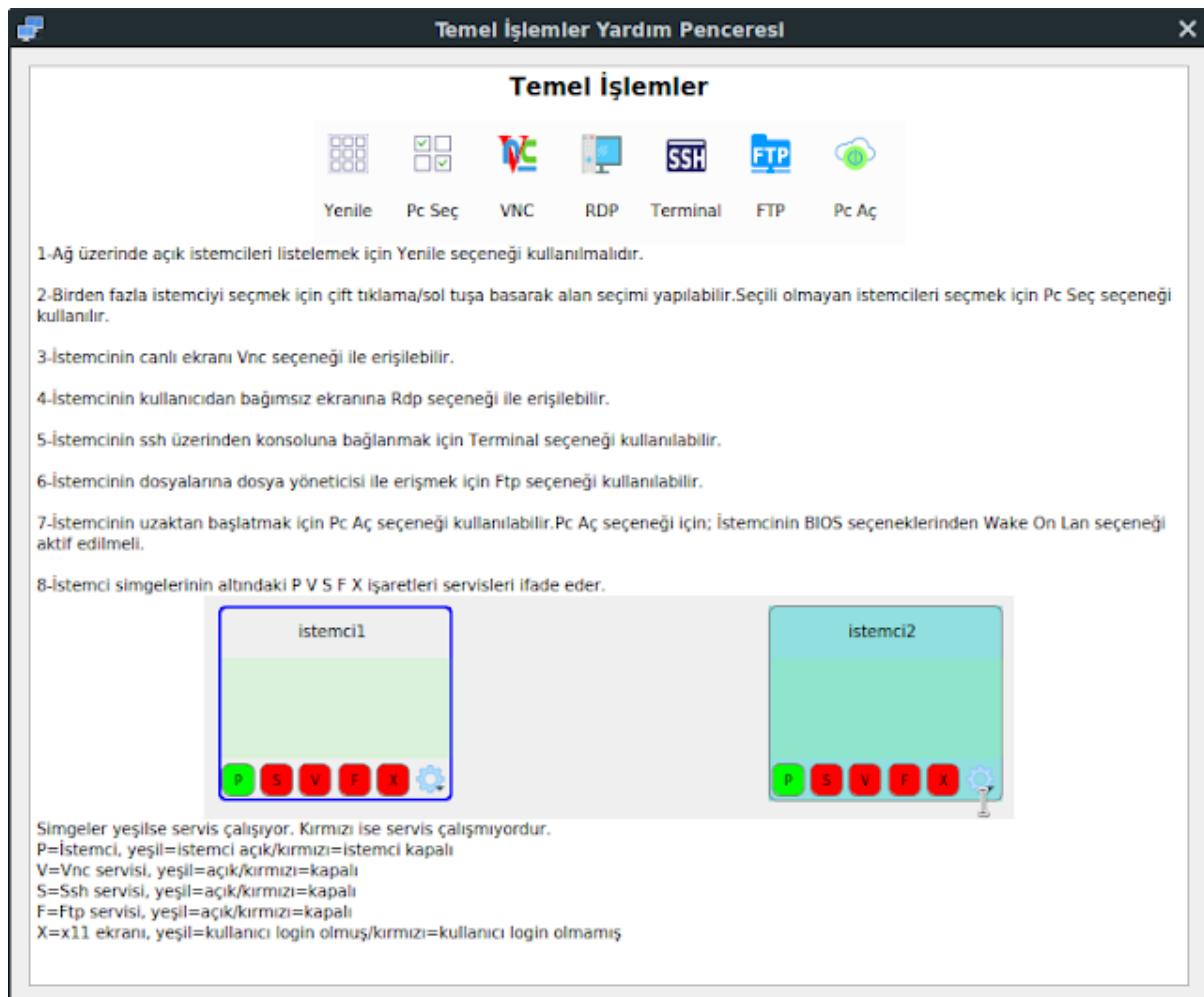
Yerel bir ağdaki(lan) bilgisayarların kontrol ve yönetimini yapabileceğiniz veyon, epostes vb. bir yazılım.

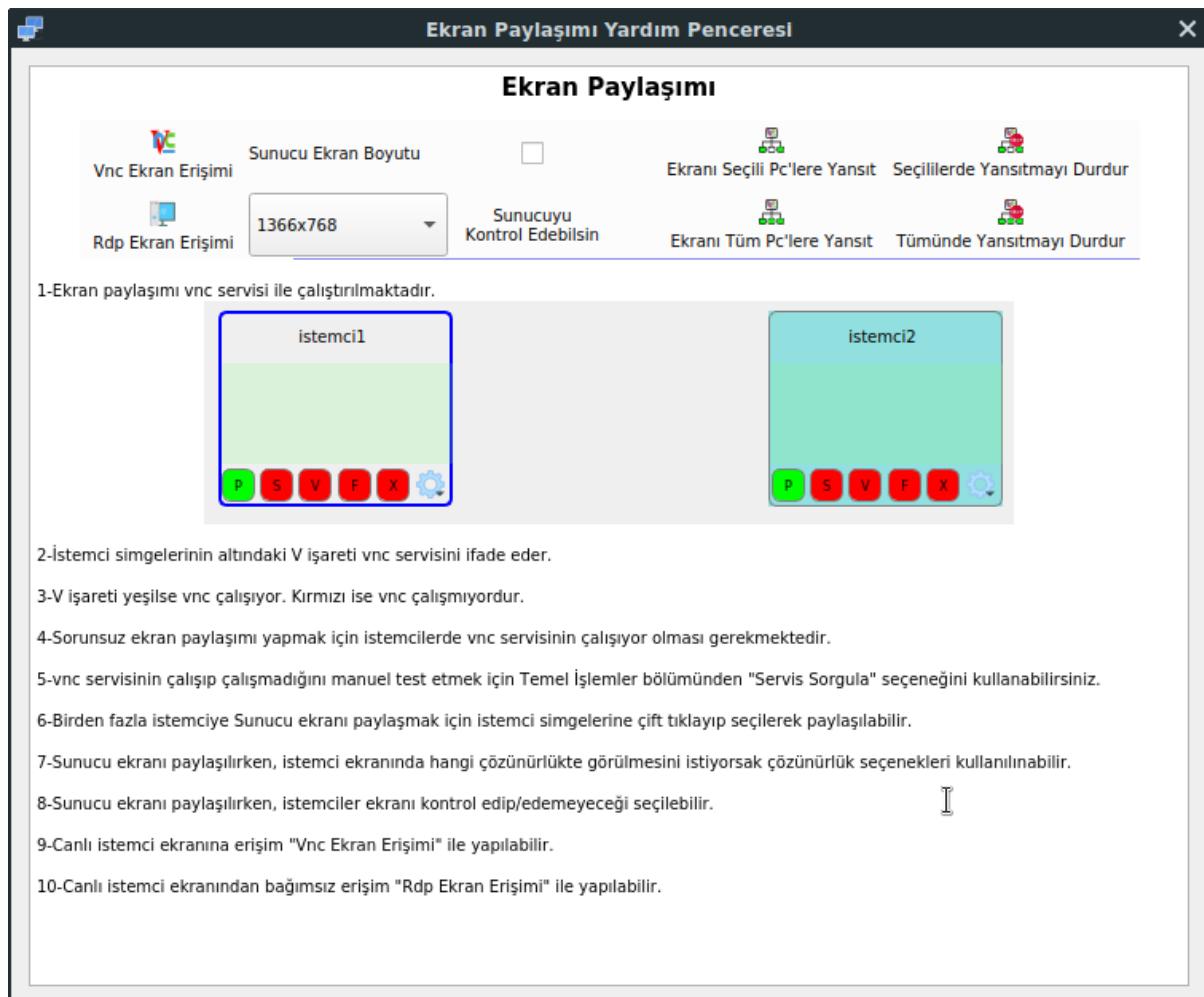
Yazılımla yapabilecekleriniz;

- Açık olan bilgisayarlara linux komutlarını aynı anda çalıştırabilirsiniz.
- Birden fazla bilgisayara aynı anda dosya kopyalayabilirsiniz.
- Bütün bilgisayarlara ya da tek bilgisayarın ekranına mesaj gönderebilirsiniz.
- Bütün bilgisayarıları ya da tek bilgisayarın ekranını kilitleyebilirsiniz.
- Bütün bilgisayarıları ya da tek bilgisayıri kapatabilirsiniz.
- Bütün bilgisayarıları ya da tek bilgisayıri güncellemeler yapabilirsiniz.
- Açık bilgisayara ftp erişimi yapılabilir.
- Açık bilgisayarın ekranına erişim ve kullanma.
- Video yayını yapabilirsiniz.
- Canlı kamera yayını yapabilirsiniz.
- Açık olan kullanıcı masaüstüne dosya kopyalama ve geri toplayabilirsiniz.
- İstediğiniz bilgisayarları seçip sadece seçili olanlara işlem yapabilirsiniz.
- Uzak bilgisayarın yönetici hesabına script kopyalayıp server üzerinden çalıştırabilirsiniz.
- Server bilgisayarın ekranını yansıtma

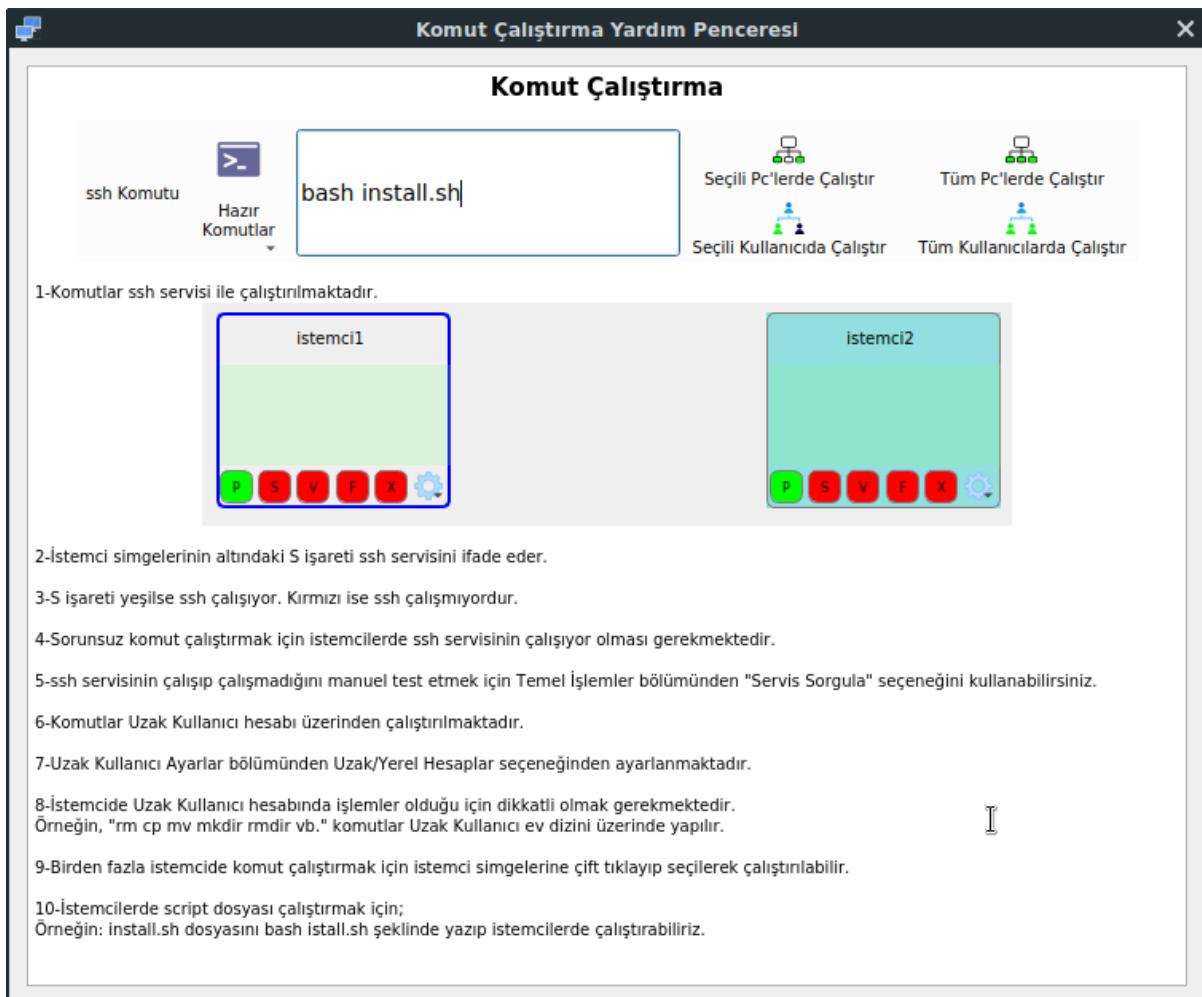
Uygulamalar

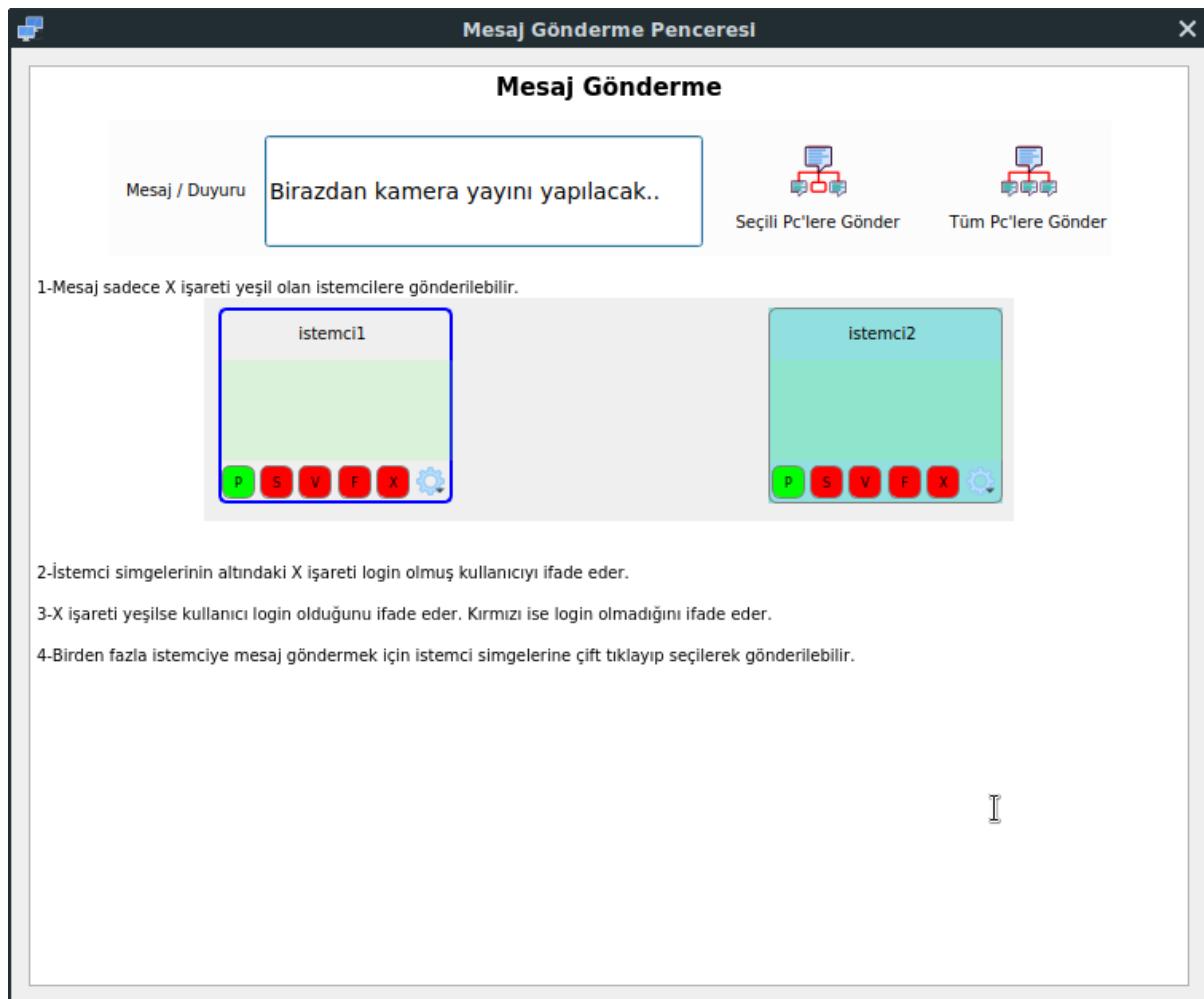
Uygulamalar

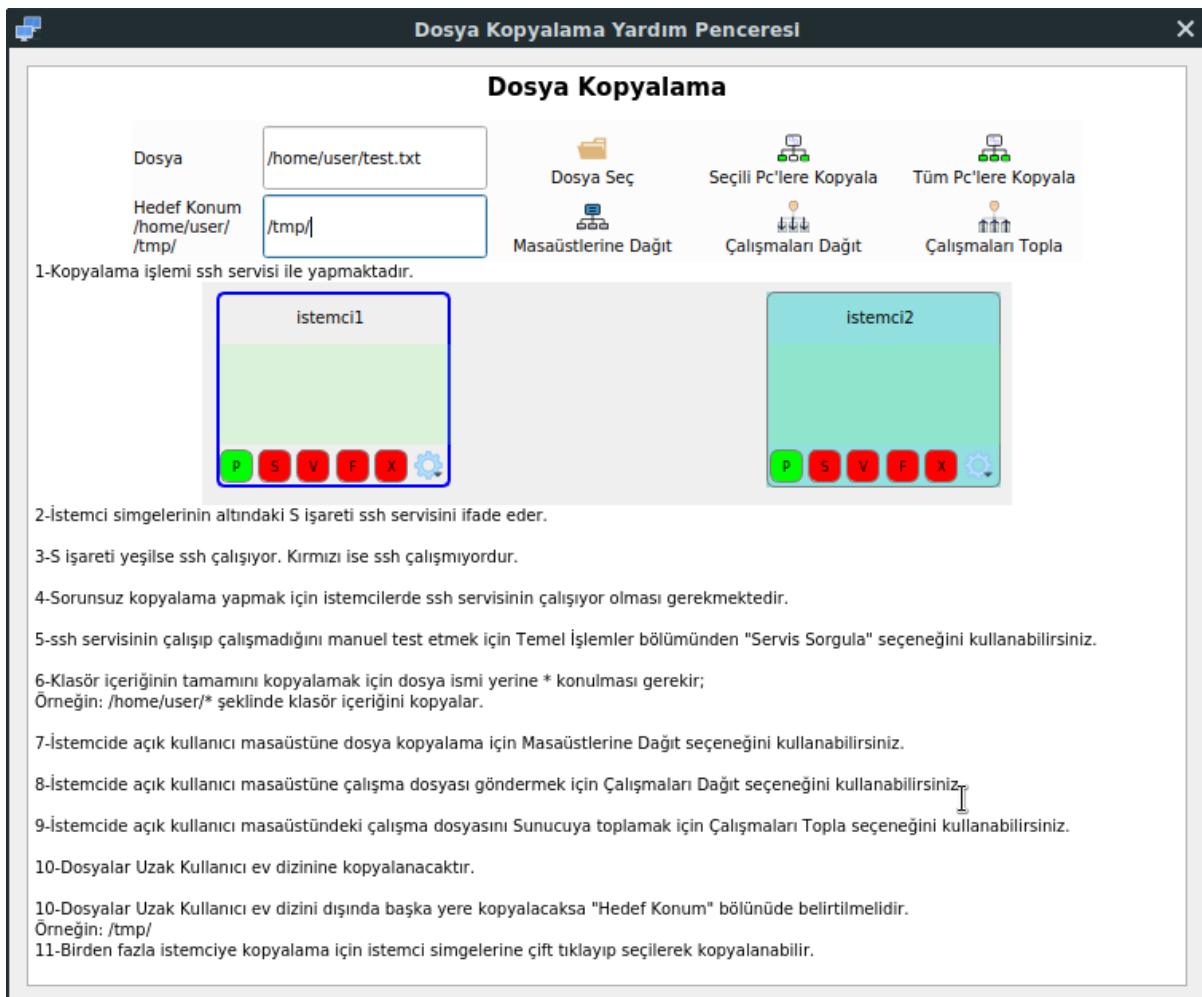
Uygulamalar

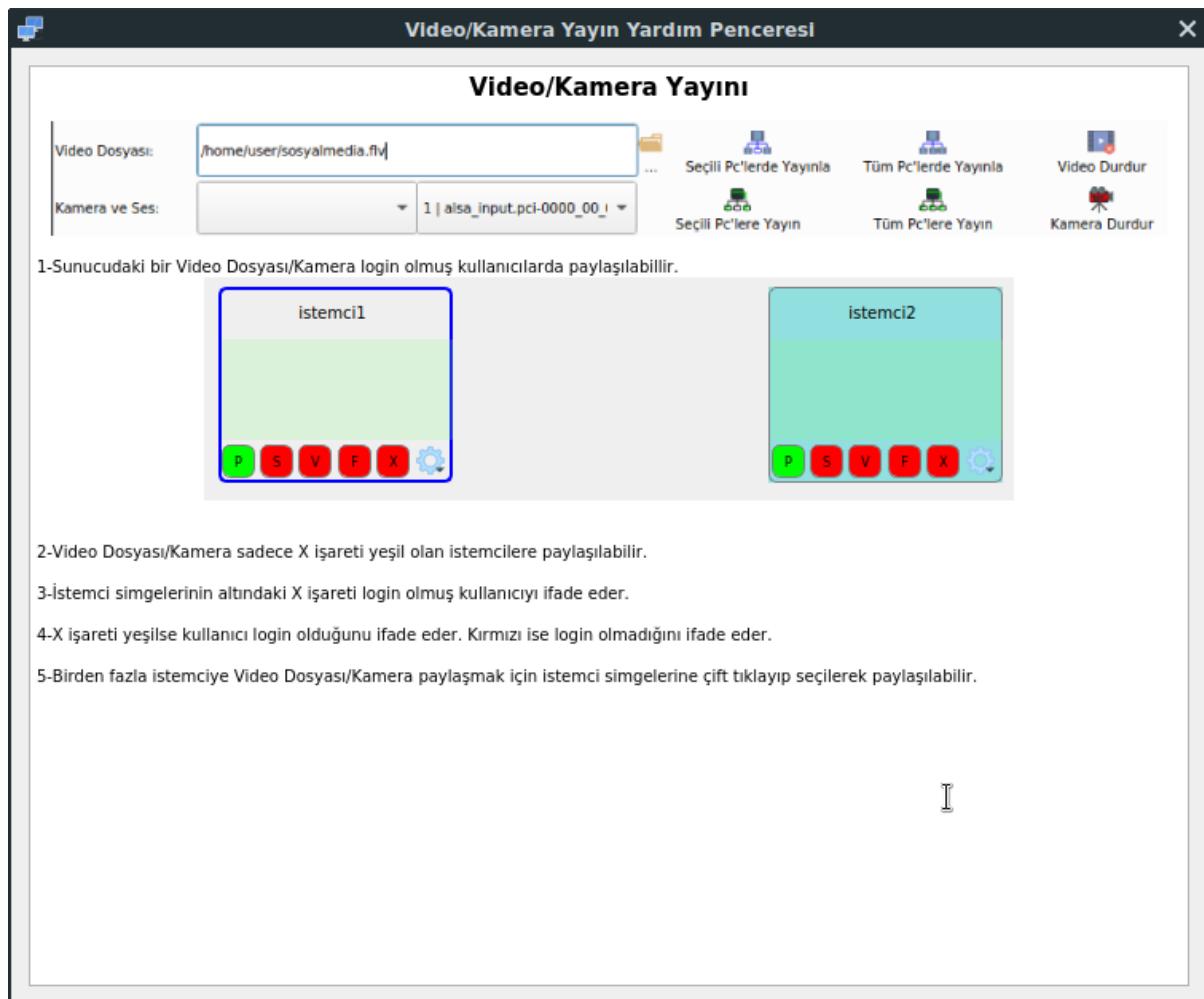
Uygulamalar

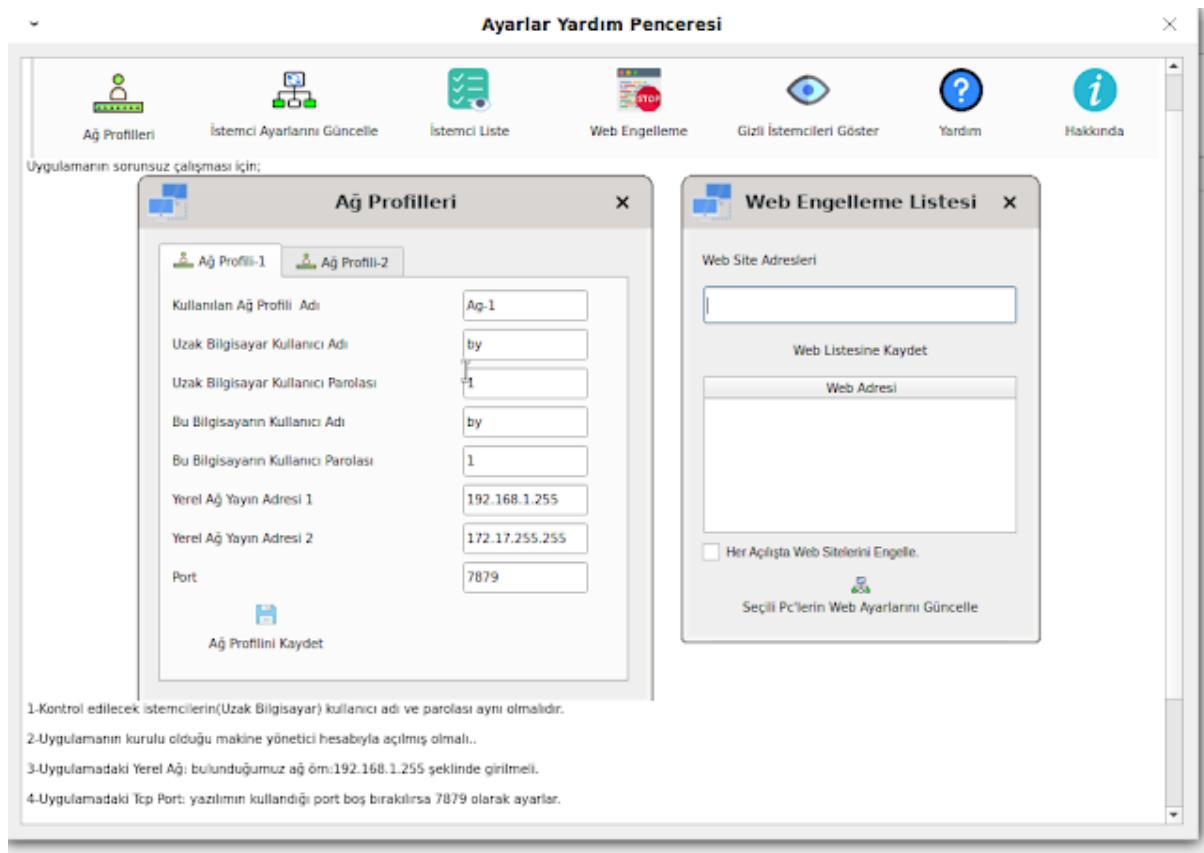
Uygulamalar

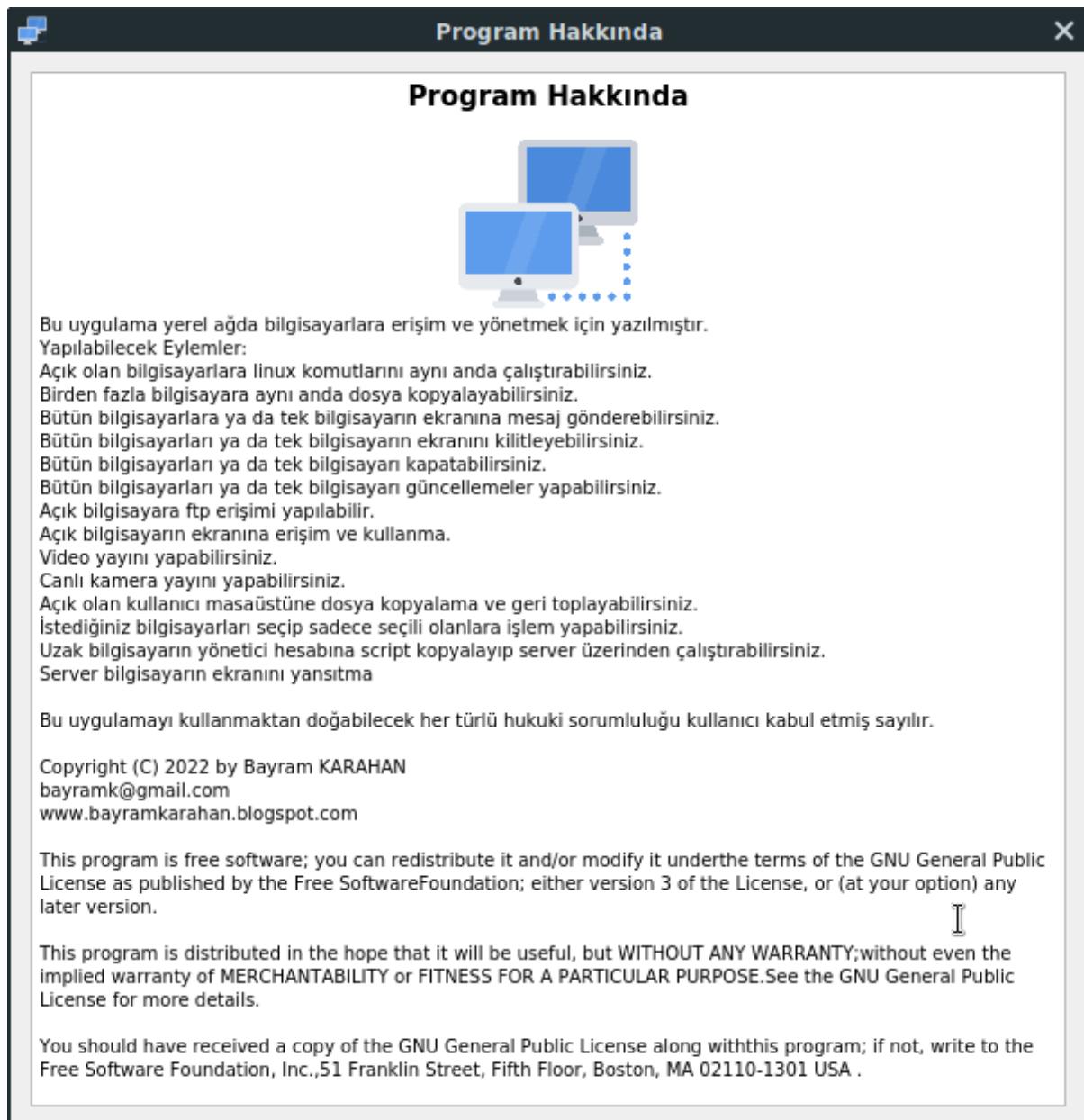
Uygulamalar

Uygulamalar

Uygulamalar

Paket Ve Kod

- * e-ag paket ve kaynak kodları için [tıklayınız](#).
- * Faz3, Pardus19 ve Pardus21 server yazılımı için [tıklayınız](#).
- * Pardus23 server yazılımı için [tıklayınız](#).
- * Faz1-2 server yazılımı için [tıklayınız](#).
- * Faz3, Pardus19 client yazılımı için [tıklayınız](#).
- * Pardus23 client yazılımı için [tıklayınız](#).
- * Faz1 ve Faz2 client için [tıklayınız](#).
- * Faz3, Pardus19 ve Pardus21 x11client yazılımı için [tıklayınız](#).
- * Pardus23 x11client yazılımı için [tıklayınız](#).
- * Faz1 ve Faz2 x11client için [tıklayınız](#).

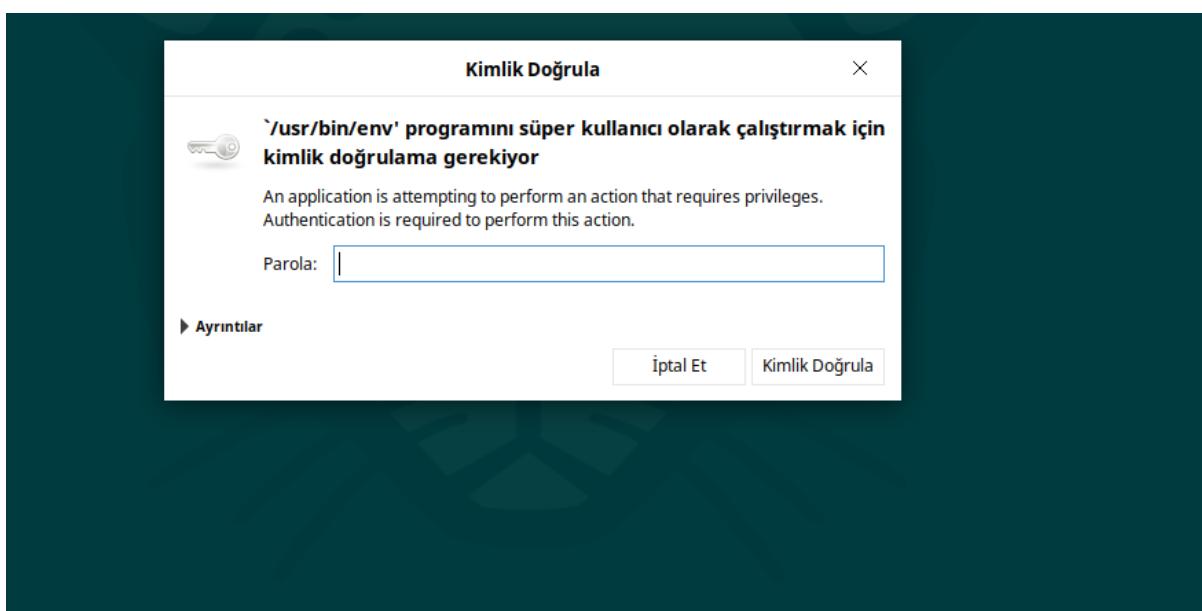
Uygulamalar

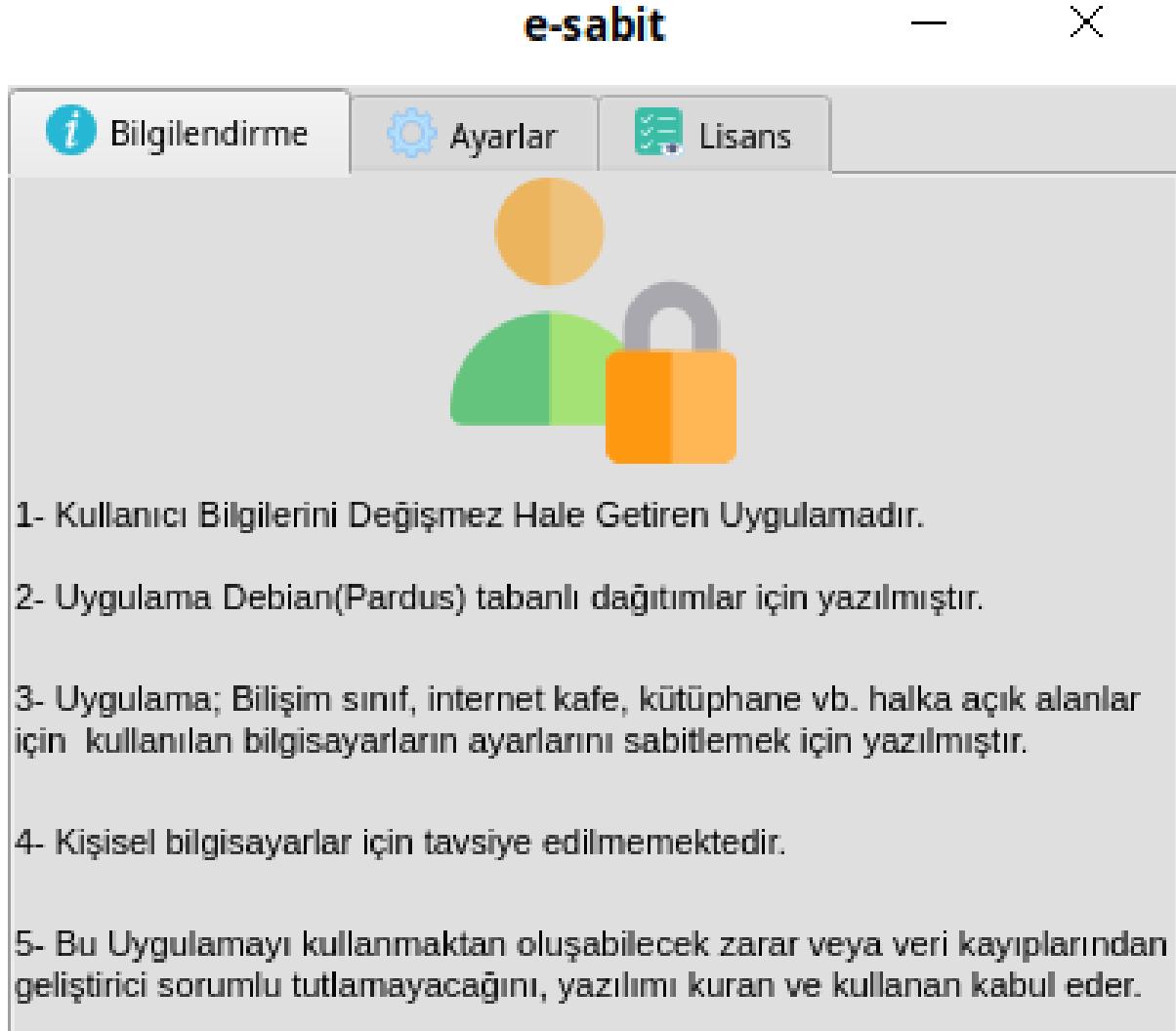
e-sabit

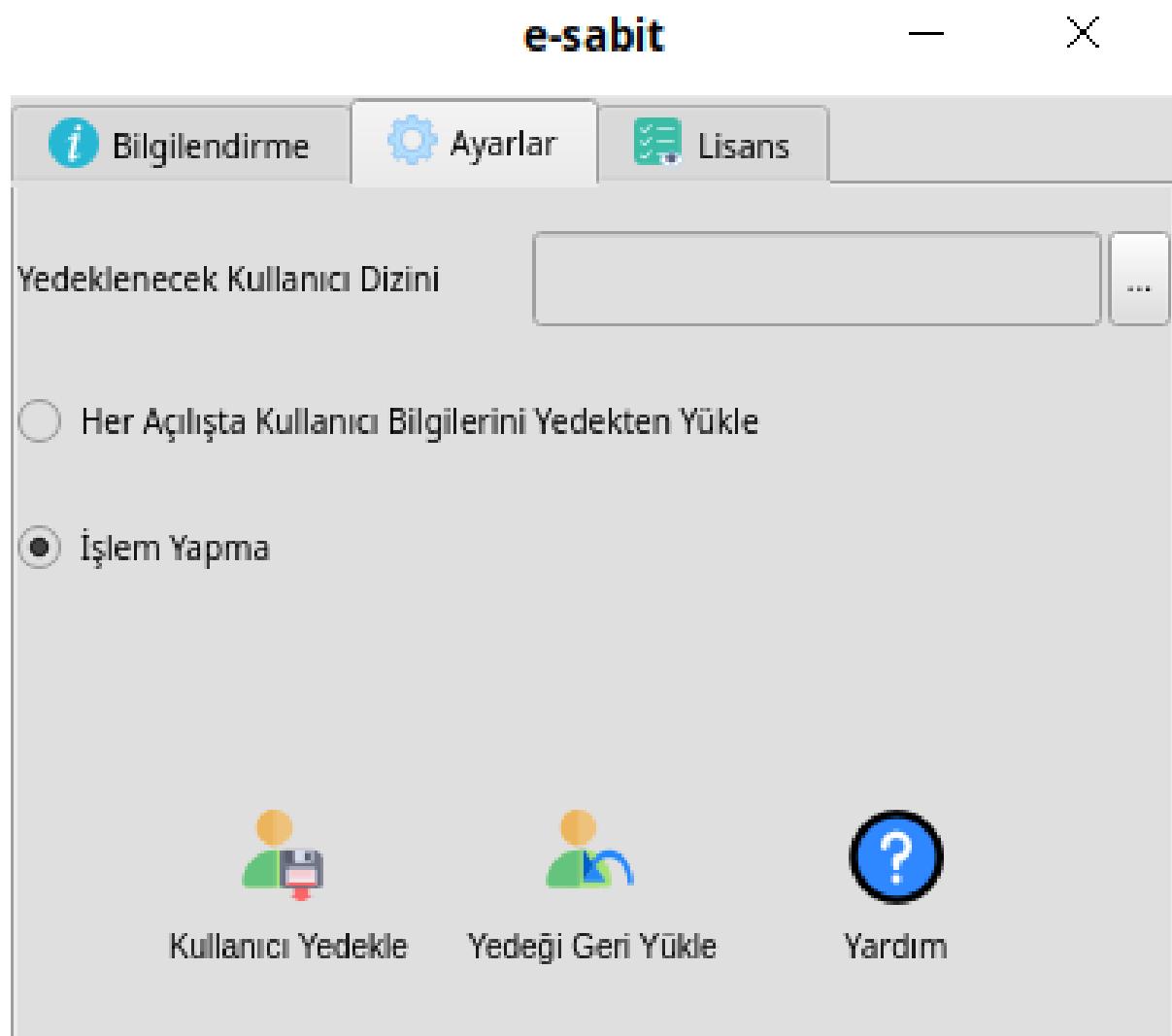

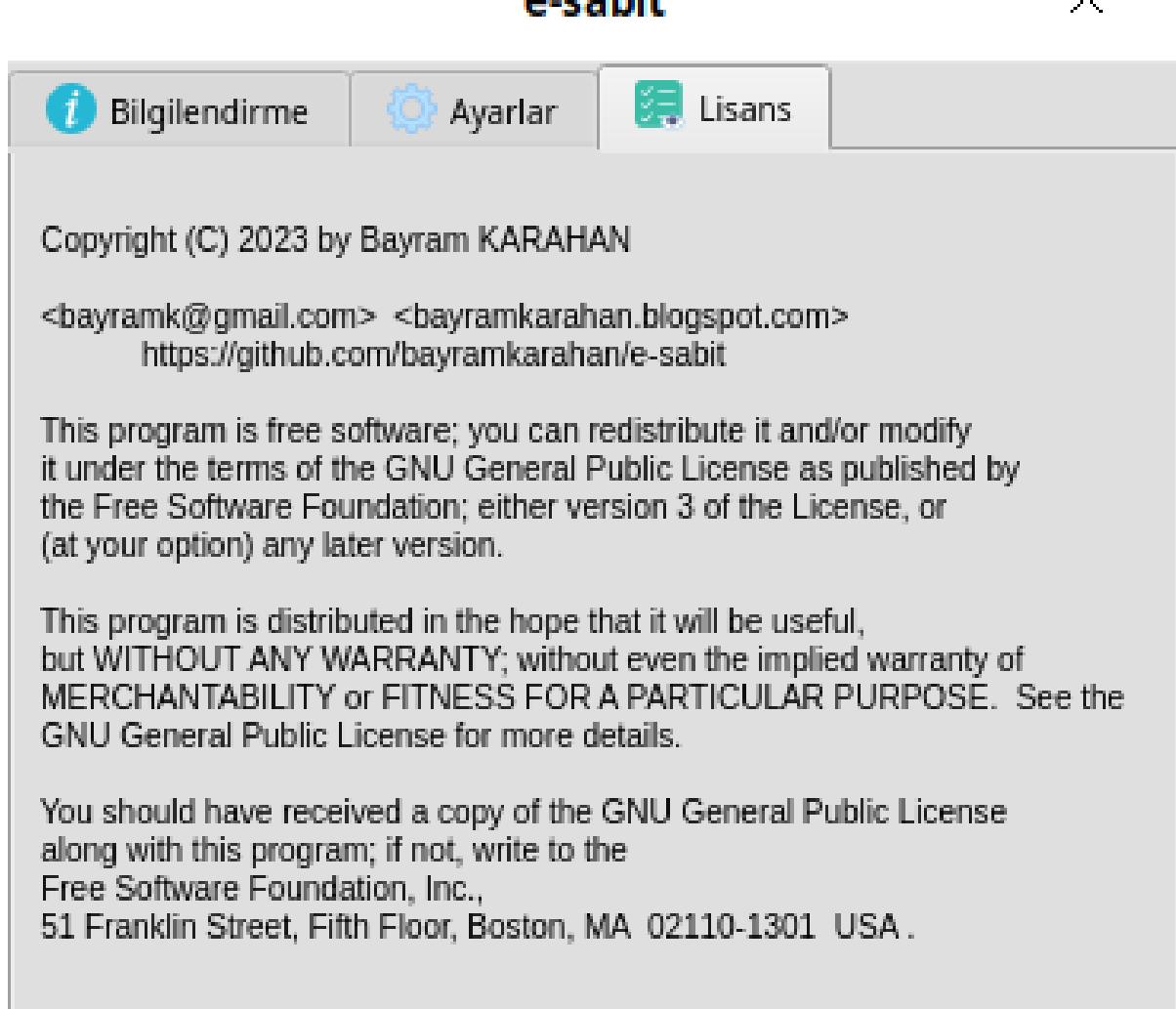
Kullanıcı bilgilerinin yedeğini alarak sistemin her açılışında yedeklenen bilgileri kullanıcı bilgileriyle değiştiren uygulama.

- Uygulama kullanıcı düzeyinde bilgi dondurma işlemi yapmaktadır.
- Sistem ayarlarıyla ilgili değişiklik yapılabilir.

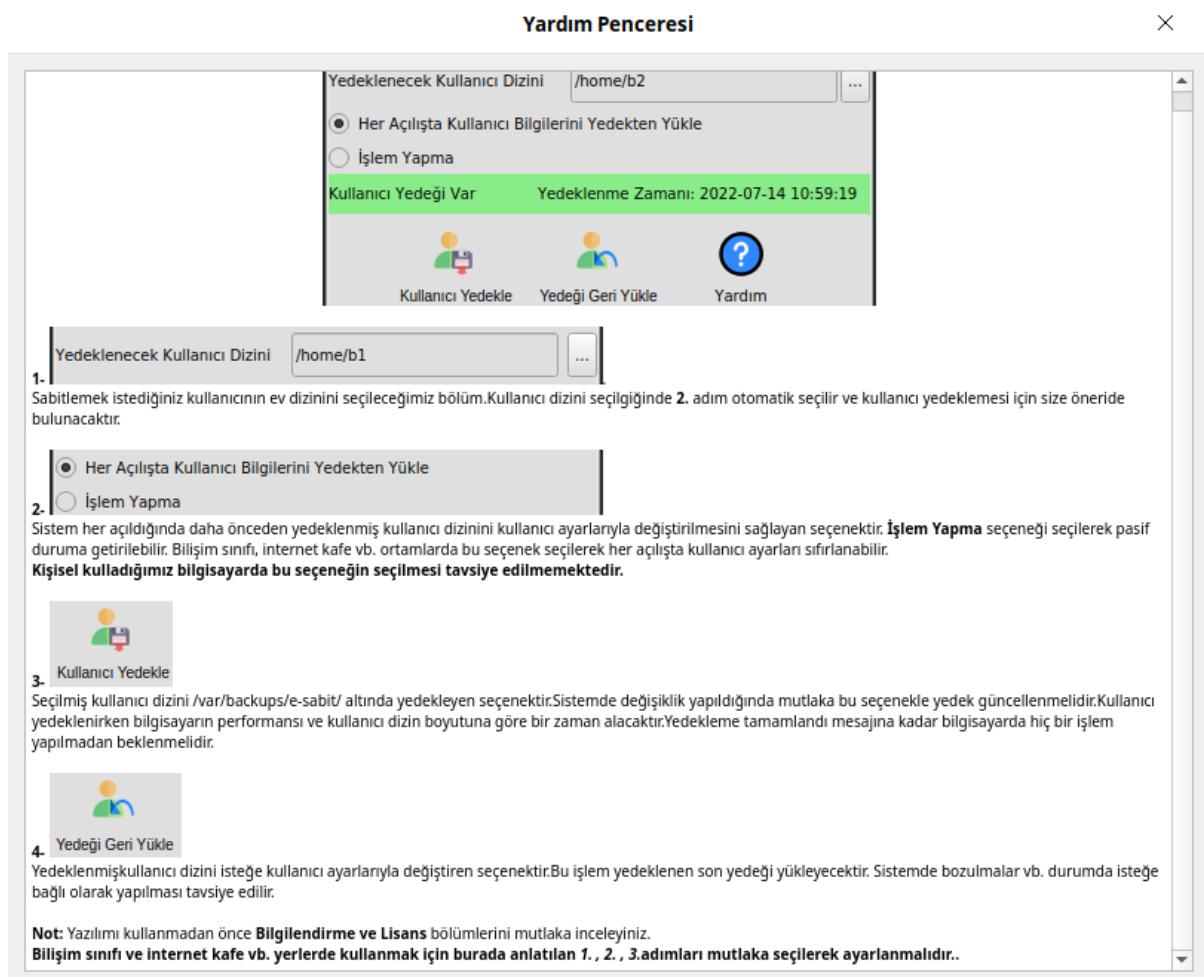

Uygulamalar

Paket Ve Kod

- * e-sabit paket ve kaynak kodları için [tıklayınız](#).
- * e-sabit [indir](#).

Uygulamalar

e-zil

Okullarda linux tabanlı çalışacak zil uygulaması.

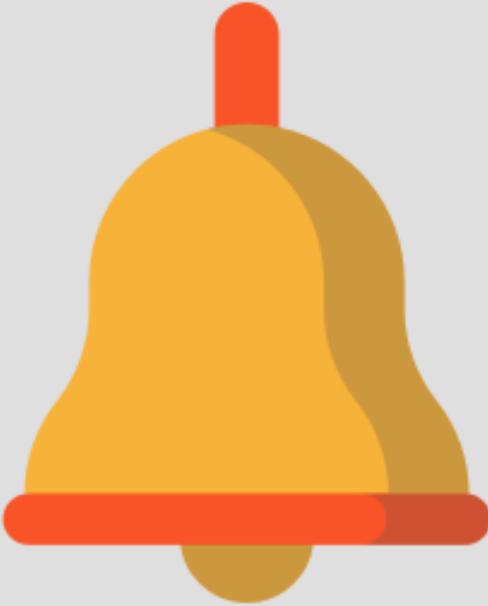
- Simge durumundaki ikondan erişim.
- İçerisinde standart kullanılan sesler mevcuttur.
- 14 saat ders tanımlaması yapılabilir.
- Tenefüs ve öğle arası müzik yayını yapabilir.
- Ekranda mevcut durumu gösteren **sessiz zil sistemi** bulunmaktadır.
- Bellirli saatte komut yürütme mevcut(bilgisayarı kapatma).
- Belirli gün ve hafta gösterme özelliği bulunmaktadır.
- Ayarlar bölümünden tören için gerekli olan müzikler yönetilebilir.

e-zil

Giriş Ayarlar Pzrts Salı Çrşmb Prşmb Cuma Cmrts Pazar Hakkında

E-Zil

Kullanım Hakkında Bilinmesi Gerekenler:

- 1- Her gün için ayrı ayrı saatler girip kaydedebilirsiniz.
- 2- Pazartesi günü ayarlarını tüm haftaya uyarlayabiliyorsunuz.
- 3- Öğrenci ya da öğretmen zili kullanılmayacaksça ayarlar bölümünden boş bırakılacaktır.
- 4- Ayarlar bölümünden seçilen tören, öğrenci, öğretmen, çıkış zili tüm günlerde geçerlidir.
- 5- Tören, öğrenci, öğretmen, çıkış zili dışındaki(İstiklal Marşı, Siren vb.) elle çalışabilir.
- 6- Öğrenci Zili ile Öğretmen Zili arasındaki fark Tenefüs süresinden kısa olmalıdır!

Uygulamalar

e-zil

Giriş	Ayarlar	Pzrts	Salı	Çrşmb	Prşmb	Cuma	Cmrts	Pazar	Hakkında
Sabah Töreni Zili Çal	e-zil-ses/Ses/muzik1.mp3	<input type="button" value="..."/>	Ses %	80					
Öğrenci Zil Çal	s/Ses/ogrencianons.mp3	<input type="button" value="..."/>	Ses %	80					
Öğretmen Zil Çal	Ses/ogretmenanons.mp3	<input type="button" value="..."/>	Ses %	80					
Çıkış Zili Çal	e-zil-ses/Ses/muzik2.mp3	<input type="button" value="..."/>	Ses %	80					
İstiklal Marşı Çal	/Resmi/istiklalmarsi.mp3	<input type="button" value="..."/>	Ses %	80					
Saygı+İstiklal Marşı Çal	dakika-istiklalmarsi.mp3	<input type="button" value="..."/>	Ses %	80					
Siren Çal	Resmi/siren30saniye.mp3	<input type="button" value="..."/>	Ses %	80					
Müzik Yayın Klasör Çal	r/share/e-zil/e-zil-ses/Ses	<input type="button" value="..."/>	Ses %	80					
Ders Sayısı	7								
Ögle Öncesi Ders Sayısı	4								
Mola Süresi	01:00	<input type="button" value="▼"/>							
Ders Sonu Pc Kapatma	15:25	<input type="button" value="▼"/>							
Mola Başı Pc Kapatma	12:05	<input type="button" value="▼"/>							
Kapatma Komutu	/sbin/poweroff								
Müzik Y. Başla/Dur Saati	12:05	<input type="button" value="▼"/>	12:55	<input type="button" value="▼"/>					
☐ Müzik Yayıını Yapılsın!									
☐ Tenefüste Müzik Yayıını Yapılsın!									
☒ Sessiz Zil Sistemi Gözüksün Mü?									
☐ e-kilit ile e-zil Uygulaması Etkileşime Girsin Mi?									
☒ Önemli Günler Gösterilsin Mi?									
<input type="button" value="Zil Durdur"/>	<input type="button" value="Ayarları Kaydet"/>								
Önemli Gün İşlemleri									

Uygulamalar

e-zil — X

Giriş Ayarlar Pzrts Salı Çrşmb Prşmb Cuma Cmrts Pazar Hakkında

Tören Saati 17:51 ▲ ▼

Örnek saatlerde öğrenci giriş saati ile öğretmen giriş saati arasındaki süre teneffüs süresinden kısa olmalıdır.
Öğrenci veya Öğretmen giriş saati kullanılmiyorsa öğrenci ve öğretmen giriş saatini aynı yapınız..

Tüm Saatleri Uyarla Tüm Haftaya Uyarla Kaydet

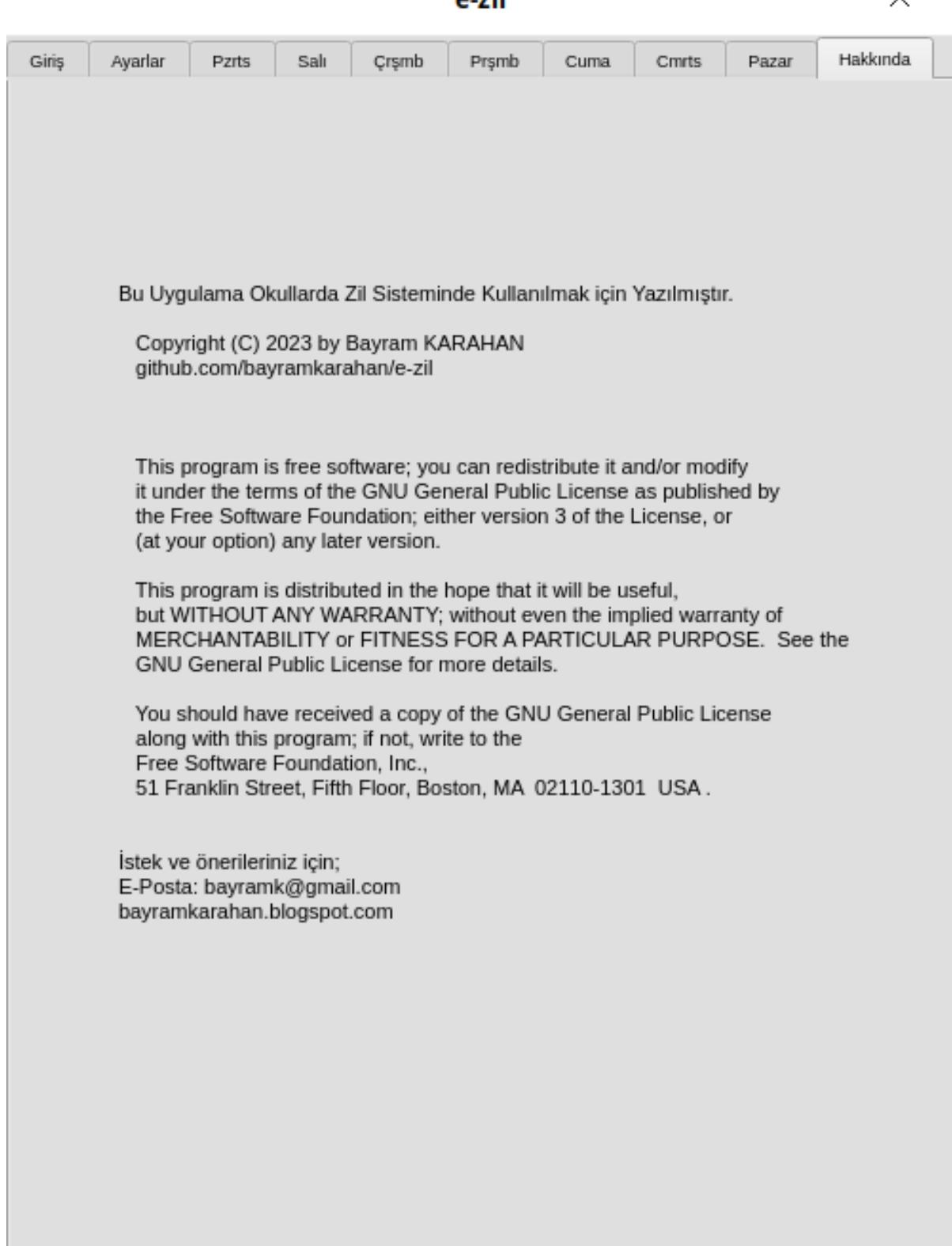
	Öğrenci Saati	Öğretmen Saati	Çıkış Saati	Teneffüs Bitiş
1. Ders	17:52	17:53	17:55	17:56
2. Ders	17:55	17:56	17:58	17:59
3. Ders	17:58	17:59	18:01	18:02
4. Ders	18:01	18:02	18:04	18:05

***** Mola *****

Mola Sonrası Saatleri Uyarla

5. Ders	19:03	19:04	19:06
6. Ders	19:06	19:07	19:09
7. Ders	19:09	19:10	19:12

Uygulamalar

Paket Ve Kod

- * e-zil paket ve kaynak kodları için [tıklayınız.](#)
- * e-zil [indir.](#)

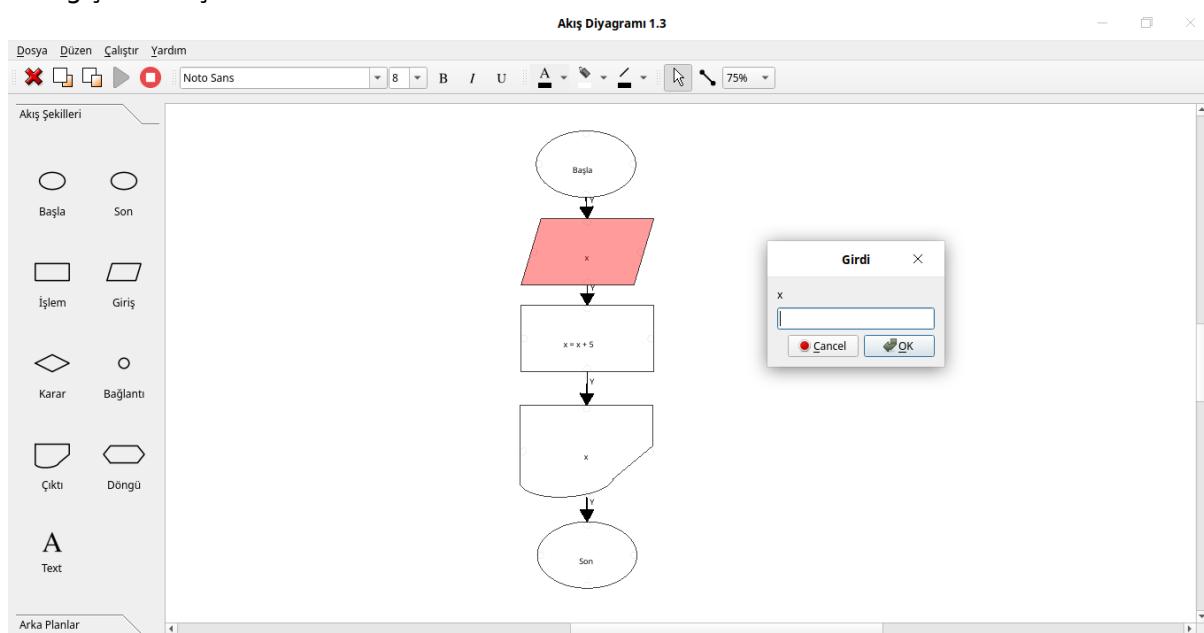
Uygulamalar

akisdiyagrami

Programlama için temel basamaklardan olan **akış diyagramını** bilgisayar üzerinden yapmayı sağlayan bir uygulamadır.

- Adım adım simülasyon yapılabilir.
- 2 farklı değişken tanımlaması yapılabilir.
- Değikenlere dışarıdan girdi alınabilir.
- Değişkenler üzerinde dört işlem yapılabilir.
- Karar yapısı kullanılabilir.
- Tekrar blokları eklenebilir.
- Değişkenler çıktı olarak kullanılabilir.

- * akisdiyagram paket ve kaynak kodları için [tıklayınız](#).
- * p19-p21 imaj için akisdiyagram [indir..](#)
- * p23 ve etahta imajı için akisdiyagram [indir](#).

Uygulamalar

zamanligorev

Debian Tabanlı Sistemlerde Kullanılmak Üzere Kodlanmış Zamanlanmış görevleri çalıştırın Yazılımı

- Simge durumundaki ikondan erişim.
- 5 farklı görev verilebilir

Paket Ve Kod

- * zamanligorev paket ve kaynak kodları için [tıklayınız](#).
- * zamanligorev paketini indirmek için [tıklayınız](#).

Uygulamalar

usbkeycreaterusers

Bu proje usb anahtar hazırlama ve açılmasını içeren bir projedir.

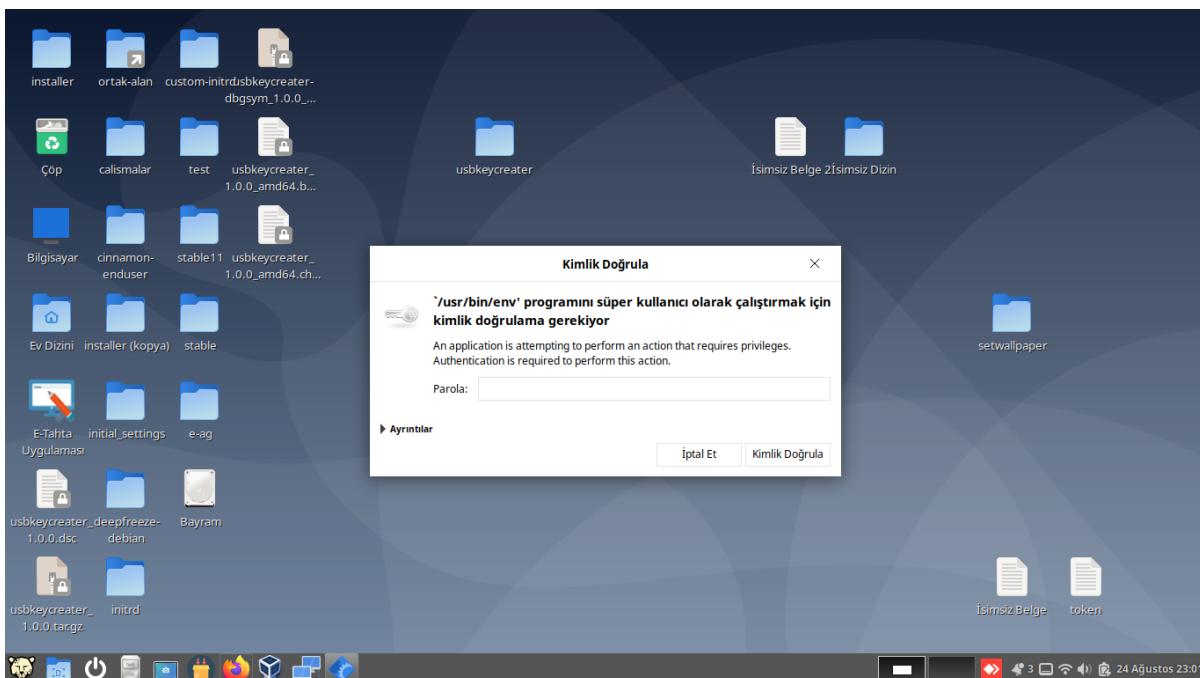
Kurulum:

Kurulum için deb paketini indirip kurununuz.

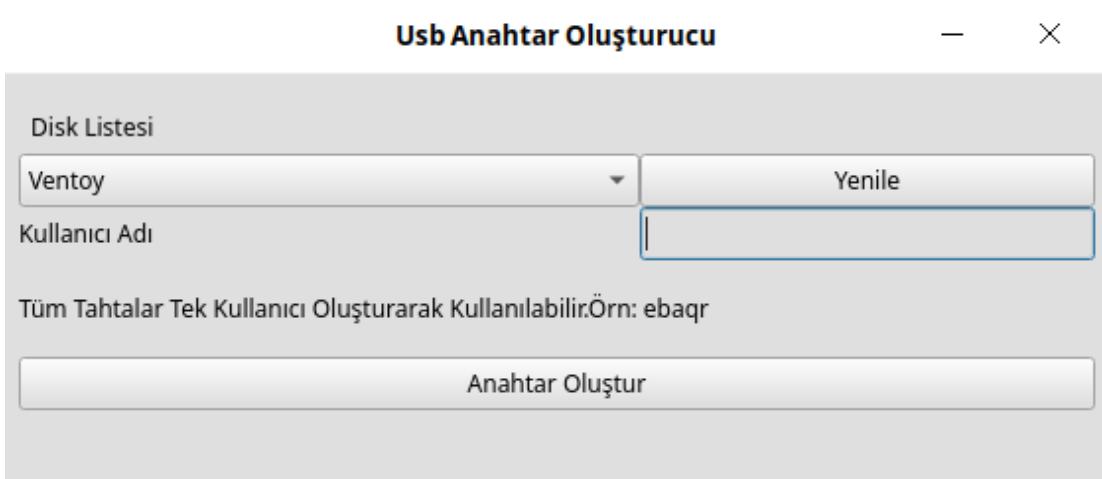
Usb Hazırlamak:

Aşağıdaki aşamaları sırasıyla uygulayarak usb disk hazırlanabilir.

Yönetici şifresini girerek uygulama açılır.

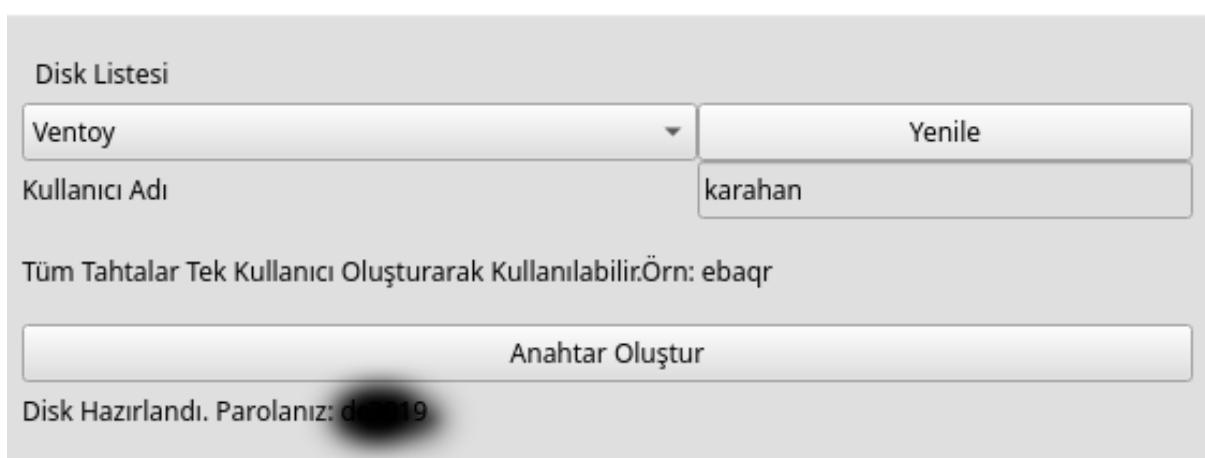

Usb anahtarın kullanacağı kullanıcı adını yazınız.

Uygulamalar

Anahtar oluştur seçildiğinde alt köşede disk hazırlandı mesajı verir ve usb olmadığı zaman kullanmak için parola verir. Disk hazırlandı mesajını aldiğinizda usb diskiniz hazırlanmıştır.

Usb Anahtar Olarak Kullanma:

- 1- Sistemi yeniden başlatın
- 2- Oturum açma giriş ekranına geldiğinde usb diskiniz takınız.
- 3- Usb disk takılıncaya sistem ebaqr kullanıcısıyla açılacaktır.
- 4- Oturum açıkken usb diski çıkartığınızda oturumu kapatacaktır.
- 5- Eğer disk çıktılığında başka bir farklı bir komut çalıştırılmak isterseniz;

```
/usr/share/usbkeycreator/command.conf dosya içeriğini değiştirin.
```

Örnek 1(Oturum Kapatma varsayılan bu var):

```
sudo echo "logind terminate-seat seat0">>/usr/share/usbkeycreator/command.conf
```

Örnek 2(Sistemi Kapatma):

```
sudo echo "poweroff">>/usr/share/usbkeycreator/command.conf
```

Örnek 3(Sistemi Yeniden Başlatma):

```
sudo echo "reboot">>/usr/share/usbkeycreator/command.conf
```

Yukarıdaki örnekleri veya başka bir işi yapacak komutları çalıştırabilirsiniz. Kurulduğunda varsayılan olarak ilk örnek çalışacak şekilde ayarlanmıştır. Terminalde örneklerde gösterilen komut çalıştırılarak görev tanımlaması yapabilirsiniz.

Paket Ve Kod | [usbkeycreaterusers](#) paket ve kaynak kodları için [tıklayınız](#). | [usbkeycreaterusers](#) imajı için [usbkeycreaterusers](#) [indir](#).

Kullanıcı İşlemi

Kullanıcı İşlemi

Parola Değiştirme

Terminalde (uçbirimde) kullanıcı parolalarını değiştirmek için;

- **etapadmin** ile giriş yapın

Öğrenci Parolası

```
sudo passwd ogrenci
```

- Komutunu yazıp enter tuşuna basın
- ilk olarak etapadmin şifresini ister, parolayı girip enter tuşuna basın
- Öğrenci için parolayı girip enter tuşuna basın
- Tekrar öğrenci parolasını girmenizi isteyecek, girip tekrar enter tuşuna bastığınızda yeni öğrenci parolasını belirlemiş olacaksınız

Öğretmen Parolası

```
sudo passwd ogretmen
```

- Komutunu yazıp enter tuşuna basın
- ilk olarak etapadmin şifresini ister, parolayı girip enter tuşuna basın
- Öğretmen için parolayı girip enter tuşuna basın
- Tekrar öğretmen parolasını girmenizi isteyecek, girip tekrar enter tuşuna bastığınızda yeni öğretmen parolasını belirlemiş olacaksınız

Etapadmin Parolası

```
sudo passwd etapadmin
```

- Komutunu yazıp enter tuşuna basın
- ilk olarak etapadmin şifresini ister, parolayı girip enter tuşuna basın
- etapadmin için parolayı girip enter tuşuna basın
- Tekrar etapadmin parolasını girmenizi isteyecek, girip tekrar enter tuşuna bastığınızda yeni etapadmin parolasını belirlemiş olacaksınız

Not

Terminalde girdiğiniz parolalar görünmez

Kullanıcı İşlemi

Şifre Sıfırlama

Bazı durumlarda sistem kullanıcı şifresi unutulabilir. Bu durumda şifres sıfırlaması yapılır. Bu işlem için;

- 1- Bilgisayarı açtığınızda karşınıza gelen ilk ekranda (grub) seçenekleri üzerindeken e tuşuna basın
- 2- Kernel ile başlayan satırın en sonuna gidin ve bir karekter boşluk bırakmadan sonra `init=/bin/bash` yazın
- 3- Enter tuşuna basın sonra da b tuşuna basarak sistemi açın.
- 4- Bu işlem siz direkt konsolda root yapacaktır / (root).
- 5- Sisteminizi yazılabilir şekilde yükleyin. `mount -o remount,rw /`
- 6- `passwd root` komutu girin. Sizden yeni yönetici şifresini isteyecek. Yeni root şifresini belirlemiş olacaksınız.
- 7- `reboot` komutu ile bilgisayarınızı tekrar başlatabilirsiniz.

Diğer Konular

Diğer Konular

Belgelendirme Aracı

Sphinx, Python programcılar için popüler bir belgelendirme aracıdır. Sphinx, belgelerinizi otomatik olarak oluşturmanıza ve yönetmenize yardımcı olan bir dokümantasyon aracıdır. Sphinx, belgelerinizi Markdown veya reStructuredText formatında yazmanızı olanak tanır ve ardından bu belgeleri HTML, PDF, EPUB ve diğer formatlara dönüştürür.

Sphinx, Python projeleri için özellikle kullanışlıdır çünkü Python'un docstring formatını destekler. Bu, Python kodunuzun içine yerleştirilen belge dizelerini kullanarak otomatik olarak belgeler oluşturmanızı sağlar. Sphinx ayrıca, belgelerinizi özelleştirmenize ve stilize etmenize olanak tanıyan bir dizi tema ve ekleni sunar.

Nasıl Kullanılır?

Sphinx'i kullanmak için aşağıdaki adımları izleyebilirsiniz:

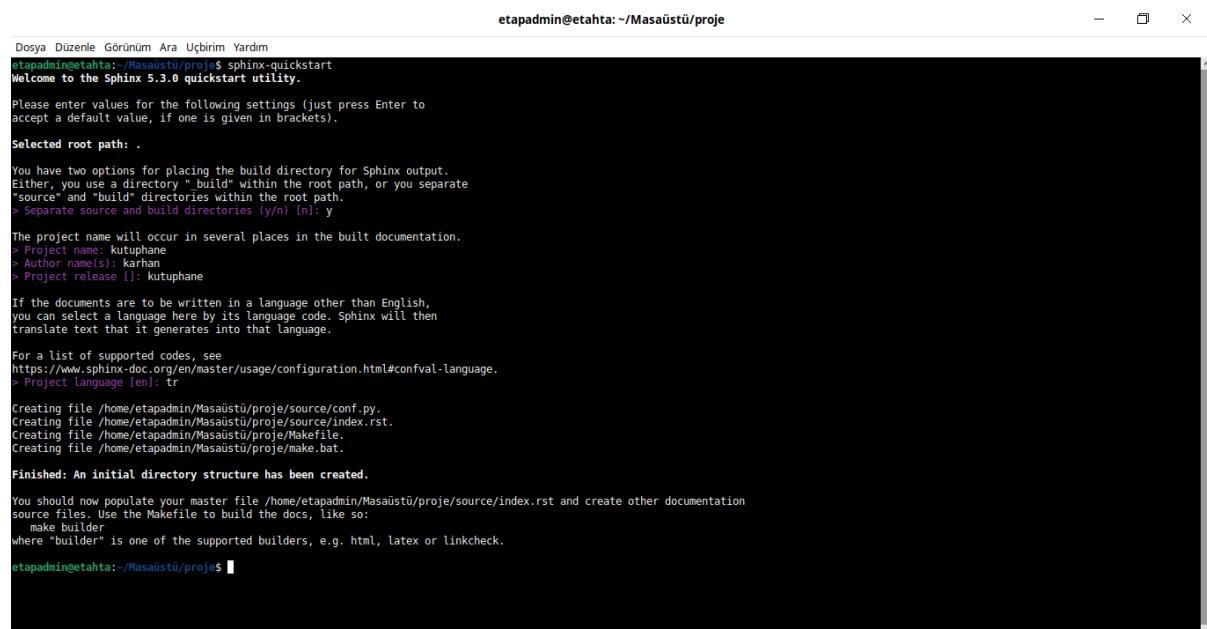
Sphinx'i yükleyin:

```
pip install sphinx  
#or  
sudo apt install python3-sphinx
```

Proje Oluşturma:

Projeye uygun bir dizin açalım. Dizin içinde terminali açalım.

```
sphinx-quickstart #komutunu çalıştırıralım.
```

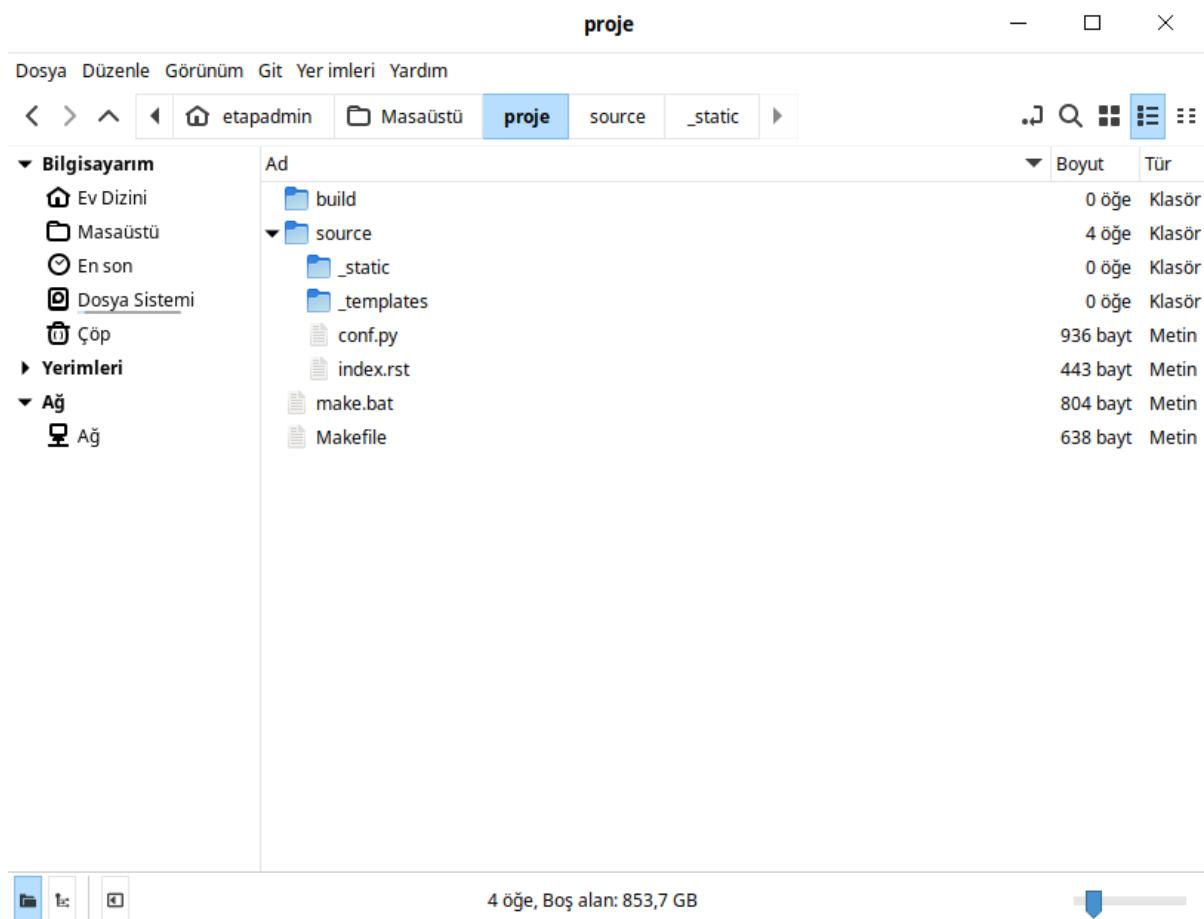

The terminal window shows the execution of the sphinx-quickstart command. The session starts with the command 'sphinx-quickstart' followed by several configuration prompts. The user selects 'y' for most questions, such as 'Separate source and build directories (y/n)', 'Project name', 'Author name(s)', and 'Project release'. The user also specifies 'tr' as the project language. The process creates basic files like conf.py, index.rst, and Makefile. The terminal concludes with a message about populating the master file and creating other documentation files.

```
Dosya Düzenle Görünüm Ara Uçbirim Yardım  
etapadmin@etahta:~/Masaüstü/proje$ sphinx-quickstart  
Welcome to the Sphinx 5.3.0 quickstart utility.  
  
Please enter values for the following settings (just press Enter to  
accept a default value, if one is given in brackets).  
  
Selected root path: .  
  
You have two options for placing the build directory for Sphinx output.  
Either, you use a directory "build" within the root path, or you separate  
"source" and "build" directories within the root path.  
> Separate source and build directories (y/n) [n]: y  
  
The project name will occur in several places in the built documentation.  
> Project name: kutuphane  
> Author name(s): karhan  
> Project release []: kutuphane  
  
If the documents are to be written in a language other than English,  
you can select a language here by its language code. Sphinx will then  
translate text that it generates into that language.  
  
For a list of supported codes, see  
https://www.sphinx-doc.org/en/master/usage/configuration.html#confval-language.  
> Project language [en]: tr  
  
Creating file /home/etapadmin/Masaüstü/proje/source/conf.py.  
Creating file /home/etapadmin/Masaüstü/proje/source/index.rst.  
Creating file /home/etapadmin/Masaüstü/proje/Makefile.  
Creating file /home/etapadmin/Masaüstü/proje/make.bat.  
  
Finished: An initial directory structure has been created.  
  
You should now populate your master file /home/etapadmin/Masaüstü/proje/source/index.rst and create other documentation  
source files. Use the Makefile to build the docs, like so:  
`make builder`  
where "builder" is one of the supported builders, e.g. html, latex or linkcheck.  
etapadmin@etahta:~/Masaüstü/proje$
```

Bu komut sonrasında proje ile ilgili tanımlamaları soracaktır. İşlemleri tamamladığımızda bize ayar dosyalarını oluşturacaktır.

Diğer Konular

Diğer Konular

The screenshot shows a terminal window titled 'conf.py (~/Masaüstü/proje/source) - gedit'. The file content is a Python configuration script for Sphinx:

```
conf.py
~/Masaüstü/proje/source

1 # Configuration file for the Sphinx documentation builder.
2 #
3 # For the full list of built-in configuration values, see the documentation:
4 # https://www.sphinx-doc.org/en/master/usage/configuration.html
5
6 # -- Project information -----
7 # https://www.sphinx-doc.org/en/master/usage/configuration.html#project-information
8
9 project = 'kutuphane'
10 copyright = '2023, karhan'
11 author = 'karhan'
12 release = 'kutuphane'
13
14 # -- General configuration -----
15 # https://www.sphinx-doc.org/en/master/usage/configuration.html#general-configuration
16
17 extensions = []
18
19 templates_path = ['_templates']
20 exclude_patterns = []
21
22 language = 'tr'
23
24 # -- Options for HTML output -----
25 # https://www.sphinx-doc.org/en/master/usage/configuration.html#options-for-html-
26 # output
27 html_theme = 'alabaster'
28 html_static_path = ['_static']
```

Python 2 ▾ Etiket Genişliği: 8 ▾ Sat 1, Süt 1 INS

Belge dosyalarınızı oluşturun veya mevcut belgelerinizi Sphinx formatına dönüştürün.

Belge dosyalarınızı düzenleyin ve içeriğini ekleyin.

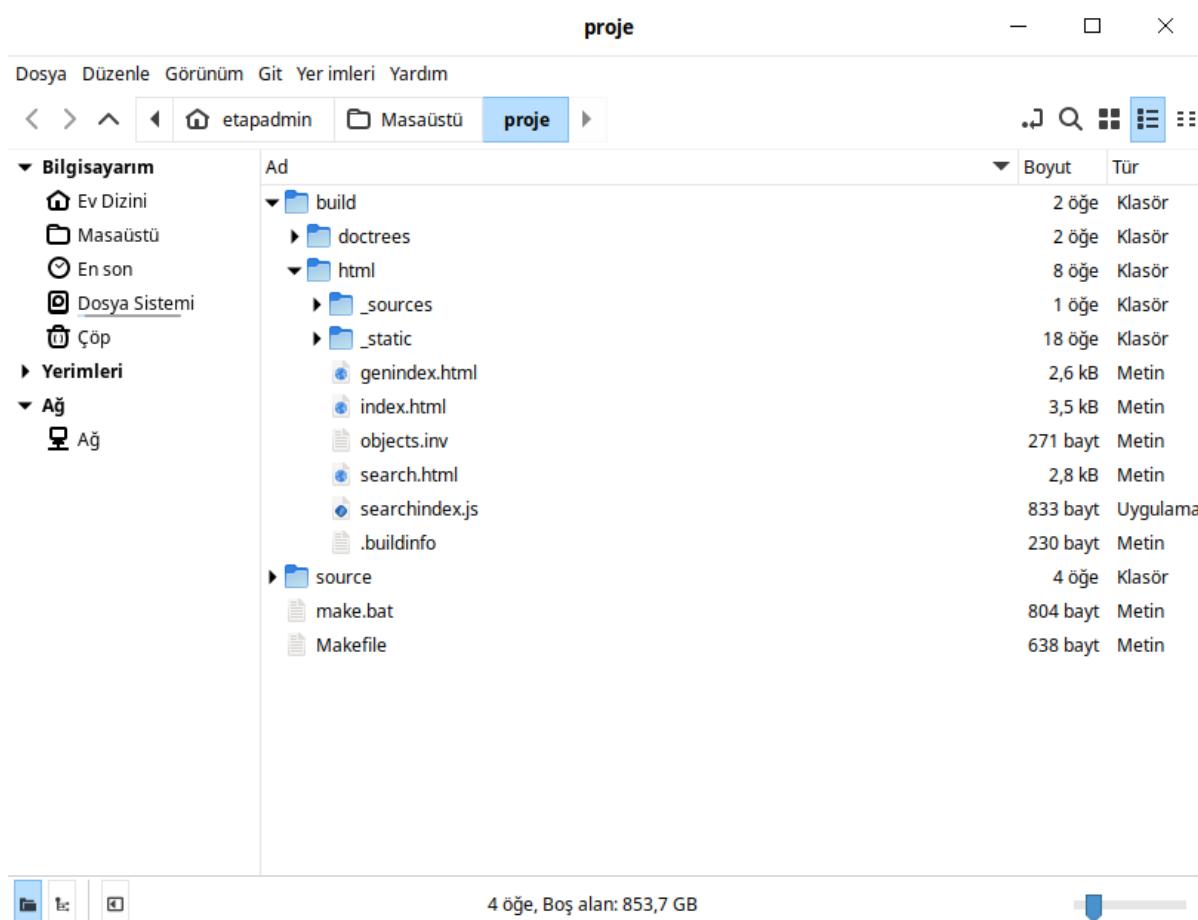
Belgeyi oluşturun:

```
make html #rst formatındaki dosyaları html olarak oluşturuyor.
#veya
make pdf #rst formatındaki dosyaları pdf olarak oluşturuyor.
```

Diğer Konular

```
etapadmin@etahta:~/Masaüstü/proje
Dosya Düzenle Görünüm Ara Uçbirim Yardım
etapadmin@etahta:~/Masaüstü/proje$ make html
Running Sphinx v5.3.0
loading translations [tr]... done
making output directory... done
building [mo]: targets for 0 po files that are out of date
building [html]: targets for 1 source files that are out of date
updating environment: [new config] 1 added, 0 changed, 0 removed
reading sources... [100%] index
looking for now-outdated files... none found
pickling environment... done
checking consistency... done
preparing documents... done
writing output... [100%] index
generating indices... genindex done
writing additional pages... search done
copying static files... done
copying extra files... done
dumping search index in Turkish (code: tr)... done
dumping object inventory... done
build succeeded.

The HTML pages are in build/html.
etapadmin@etahta:~/Masaüstü/proje$
```


Diğer Konular

Oluşturulan belgeleri kontrol edin ve dağıtım için hazır hale getirin. Sphinx, Python projelerinizin belgelerini oluşturmanın kolay ve etkili bir yoludur. Hem geliştiriciler hem de kullanıcılar için daha iyi bir belge deneyimi sağlar. Sphinx hakkında daha fazla bilgi için Sphinx'in resmi belgelerine göz atabilirsiniz.

Düzenleme

Sertifika Yükleme

Sertifikalar, web tarayıcılarında güvenli bir şekilde iletişim kurmak için kullanılan önemli bileşenlerdir. Chrome tarayıcısında sertifika yükleme işlemi oldukça basittir. İşte adım adım sertifika yükleme süreci:

İlk adımda, sertifika dosyasını bilgisayarınıza indirin. Genellikle .cer veya .pem uzantılı dosyalarıdır.

Chrome tarayıcısını açın ve sağ üst köşedeki üç noktaya tıklayın. Açılan menüden "Ayarlar" seçeneğini seçin.

Ayarlar sayfasında, sayfanın en altına kaydırın ve "Gelişmiş" seçeneğini tıklayın.

Gelişmiş ayarlar bölümünde, "Güvenlik" başlığı altında "Sertifikaları Yönet" seçeneğini bulun ve tıklayın.

Sertifikaları yönetme sayfasında, "Sunucu Sertifikaları" sekmesine geçin ve "İçe Aktar" düğmesini tıklayın.

Bilgisayarınızdaki sertifika dosyasını seçin ve "Aç" düğmesine tıklayın.

Sertifika yükleme işlemi tamamlandığında, tarayıcınızın güvenlik ayarları güncellenecektir.

Artık sertifikanız başarıyla yüklenmiştir ve Chrome tarayıcınızda güvenli bir şekilde web sitelerine erişebilirsiniz.

Bu adımları takip ederek, Chrome tarayıcınıza sertifika yükleyebilir ve güvenli bir şekilde internete bağlanabilirsiniz.

Diğer Konular

pkexec Kullanma

Gui uygulamalarda root yetkisi ile uygulama çalıştırırmak istenebilir. bu durumda aşağıdaki komutla yapabiliriz.

```
pkexec env DISPLAY=$DISPLAY XAUTHORITY=$XAUTHORITY usbKeyCreator
```

İstenilen bir kullanıcıda çalıştırma

```
pkexec --user root /usr/bin/app şeklinde kullanılabilir.  
#veya  
echo password | su -c "pkill -9 java" user
```

Açık olan bir kullanıcı ile komut çalıştırma

```
echo password | su -c "pkill -9 java" $(whoami)
```

Desktop Dosyasından Çalıştırma

```
Exec=sh -c "pkexec env DISPLAY=$DISPLAY XAUTHORITY=$XAUTHORITY usbKeyCreator" bu şekilde kullanmalıyız.
```

Sadece root kullanıcı olarak çalıştırmak için dosya haklarını, 700 olarak değiştirmeliyiz.

Önemli Hususlar

- İstenilen bir kullanıcı ile komut çalıştırma(sudo yetkisi olmayan bir kullanıcı içinde geçerlidir)
- sudo kullanıcısı birden fazla ise hangisini kullanacağımızı seçebiliriz.

Diğer Konular

UEFI Nedir?

UEFI (Unified Extensible Firmware Interface), modern bilgisayar sistemlerinde BIOS'un yerini alan bir arayözdür. UEFI, bilgisayarın donanımını başlatmak ve işletim sistemini yüklemek için kullanılır. Linux işletim sistemi, UEFI'yi destekler ve UEFI'ye erişmek için birkaç yöntem vardır.

BIOS Ayarlarından UEFI'ye Geçiş Yapma:

Bilgisayarlarınızın BIOS ayarlarına erişin ve UEFI'yi etkinleştirin. Bu ayar genellikle "Boot" veya "Startup" bölümünde bulunur. UEFI'yi etkinleştirildikten sonra, bilgisayarınızı yeniden başlatın ve UEFI arayüzüne erişebilirsiniz.

Boot Menüsünden UEFI'ye Erişme:

Bilgisayarınızı başlatırken, genellikle bir tuş kombinasyonu (örneğin F12 veya ESC) kullanarak boot menüsüne erişebilirsiniz. Boot menüsünde, UEFI seçenekini seçerek doğrudan UEFI arayüzüne erişebilirsiniz.

UEFI Shell Kullanma:

Bazı durumlarda, UEFI arayüzüne erişmek için UEFI Shell'i kullanmanız gerekebilir. UEFI Shell, bir komut satırı arabirimine benzer bir ortamdır. UEFI Shell'i kullanarak UEFI ayarlarını yapılandırabilir ve yönetebilirsiniz.

UEFI, bilgisayarınızın donanımını yönetmek ve işletim sistemini yüklemek için önemli bir arayözdür. Linux işletim sistemi, UEFI'yi destekler ve UEFI arayüzüne erişmek için yukarıda belirtilen yöntemleri kullanabilirsiniz.

Linuxda Uefi Alana Erişim

Linux işletim sisteminde efivars, EFI (Extensible Firmware Interface) değişkenlerine erişim sağlamak için kullanılır. EFI, modern bilgisayarların başlatma sürecini yöneten bir arayözdür ve efivars, bu arayüzdeki değişkenlere erişmek için kullanılan bir arabirimdir.

- Efivars'a erişmek için aşağıdaki adımları izleyebilirsiniz:
  - Uefi alanerisim olabilmesi için **bios** üzerinden **uefi** açık olmalıdır.
  - Linux sistem açılır. Uefi bistan açık olunca **kernel** /sys/firmware/efi/efivars dizini ekleyecektir.
  - Eğer sistem açıldığında **/sys/firmware/efi/efivars** yoksa **uefi** açık değildir.
  - bash scriptlerde sistemin **uefi** veya **legacy** olup olmadığı aşağıdaki kodla tespit edilebilir.

```
if [[ -d /sys/firmware/efi ]] ; then
    echo "sistem uefi(yeni)"
else
    echo "sistem legacy(eski)"
fi
```

- Terminali açın ve sudo su komutunu kullanarak root kullanıcı olun.
- cd /sys/firmware/efi/efivars komutunu kullanarak efivars dizinine gidin.
- ls komutunu kullanarak efivars dizinindeki değişkenleri listeleyin.

İlgilenen bir değişkenin içeriğini görüntülemek için cat {değişken_adı} komutunu kullanın. Örneğin, cat SecureBoot-8be4df61-93ca-11d2-aa0d-00e098032b8c komutunu kullanarak Secure Boot durumunu kontrol edebilirsiniz.

Diğer Konular

Efivars'a erişmek, EFI ayarlarını kontrol etmek veya değiştirmek için kullanışlı bir yöntemdir. Ancak, dikkatli olmanız ve gereksiz değişikliklerden kaçınmanız önemlidir. Yanlış bir değişiklik, sisteminizin başlatılmasını engelleyebilir veya istenmeyen sonuçlara yol açabilir. Bu nedenle, efivars'a erişirken dikkatli olmanızı öneririm.

Linux'ta Uefi Alanı Silme

- efibootmgr komutu çalıştırarak entryleri listeleyin,

```
root@pardus:/home/a# efibootmgr
BootCurrent: 0000
Timeout: 0 seconds
BootOrder: 0000,0006,0007,0003,000
Boot0000* pardus
Boot0001* debian
Boot0002* arch
Boot0003* TeArch
Boot0004* linux
Boot0005* cloudready
Boot0006* Fedora
Boot0007* ubuntu
```

efibootmgr -B -b xxxx yaparak entry silin xxxx için bir önceki çıktıdaki değerlere bakarak yazmalısınız.

```
root@pardus:/home/a# efibootmgr -B -b 0001
BootCurrent: 0000
Timeout: 0 seconds
BootOrder: 0000,0019,001A,001D,001E,001F,001
Boot0000* pardus
```

Eğer yanlışlıkla pardus entrysini silerseniz isosunu canlı olarak başlatıp başlangıç onarmadan grubu tekrar yükleyi seçebilirsiniz. Windows için olanı silerseniz windowsu tekrar kurmanız gerekebilir.

Bu komutlardan sonra sisteme yeniden sistem kurmak zorunda kalabilirsiniz. Bundan dolayı bu komutları uefi alanda sorun olduğunda ve sistem açılmadığında, canlı sistemler üzerinden yapmanızı tavsiye ederim.

Alternatif olarak aşağıdaki komutlarıda kullanarak UEFI bilgilerini silebilirsiniz.

```
sudo chattr -i /sys/firmware/efi/efivars/*
sudo rm -f /sys/firmware/efi/efivars/*
```

Uefi Alan Neden Silinir

- Sistem açılmiyorsa
- **no boot options** hatası alınıyorsa
- uefi bir sitem kurulumu hiç bir şekilde olmuyorsa **uefi** alanı silmek gerekebilir.

Diğer Konular

Qemu Kullanımı

Qemu Nedir?

Açık kaynaklı sanallaştırma aracıdır.

Kaynaktan dosyalarından kurulum için;

```
git clone https://gitlab.com/qemu-project/qemu.git
cd qemu
./configure
make
sudo make install
```

Sisteme Kurulum

```
sudo apt update
sudo apt install qemu-system-x86 qemu-utils
```

- 30GB bir disk oluşturup etahta.iso dosyamızı 2GB ramdan oluşan bir makina çalıştıralım.

```
qemu-img create disk.img 30G #30GB disk oluşturuldu.
qemu-system-x86_64 --enable-kvm -hda disk.img -m 2G -cdrom etahta.iso
```

- Oluşturulan sanal disk ve 2GB ram ile açma.

```
qemu-system-x86_64 --enable-kvm -hda disk.img -m 2G #sadece disk ile çalıştırılıyor
```

- Sistemi etahta.iso dosyamızı 2GB ramdan oluşan bir makina olarak çalıştıralım.

```
qemu-system-x86_64 -m 2G -cdrom etahta.iso #sadece iso doyası ile çalıştırma
```

Sistem Hızlandırılması

--enable-kvm eğer sistem disk ile çalıştırıldığında bu parametre eklenmezse yavaş çalışacaktır.

Boot Menu Açıma

Sistemin diskten mi imajdan mı başlayacağını başlangıçta belilemek için boot menu gelmesini istersek aşağıdaki gibi komut satırına seçenek eklemeliyiz.

```
qemu-system-x86_64 --enable-kvm -cdrom distro.iso -hda disk.img -m 4G -boot menu=on
```

Uefi kurulum için:

```
sudo apt-get install ovmf
```

Diğer Konular

```
qemu-system-x86_64 --enable-kvm -bios /usr/share/ovmf/OVMF.fd -cdrom distro.iso -hda disk.img -m 4G -boot menu=on
```

qemu Host Erişimi:

kendi ipsi:10.0.2.15

ana bilgisayar 10.0.0.2 olarak ayarlıyor.

Kaynak: | <https://www.ubuntubuzz.com/2021/04/how-to-boot-uefi-on-qemu.html>

Diğer Konular

Rst Yazı Yazma

Rst formatında yazı yazmak için yazım kuralları vardır.

Bu kuralları anlatan kaynak için [tıklayınız](#).

Diğer Konular

grep Kullanımı

grep komutu, bir metin dosyasında veya bir dizede belirli bir deseni aramak için kullanılan güçlü bir arama aracıdır.

Temel kullanımı

```
grep "aranacak_desen" dosya_adı
```

Örneğin, "dosya" adlı bir metin dosyasında "merhaba" kelimesini aramak istediğimizi varsayıyalım. Aşağıdaki komutu kullanabiliriz:

```
grep "merhaba" dosya.
```

grep komutu, dosya içinde "merhaba" kelimesini içeren tüm satırları ekrana yazdıracaktır.

Ayrıca, grep komutunu kullanırken bazı seçenekler de belirleyebilirsiniz. Örneğin, büyük/küçük harf duyarlığını devre dışı bırakmak için "-i" seçeneğini kullanabilirsiniz:

```
grep -i "merhaba" dosya
```

Bu komut, "merhaba" kelimesini büyük/küçük harf farkı olmaksızın arayacak ve eşleşen tüm satırları ekrana yazdıracaktır.

grep komutunun daha fazla seçeneği ve kullanımı hakkında daha fazla bilgi için "man grep" komutunu kullanabilirsiniz.

Bu şekilde, grep komutunu kullanarak belirli bir deseni arayabilir ve metin dosyalarında hızlı bir şekilde bilgi bulabilirsiniz. Bazı kriterlere göre listeler almak için grep komutu göre listeler oluşturabilirsiniz. Bazen dosya içerisinde farklı kelimelerin geçtiği tüm satırları görmek isteyebilirsiniz.

Çoklu Kelime Arama

grep komutunu kullanırken birden fazla ifade ile arama yapmak için "-e" opsyonu kullanılabilir.

```
grep -e bash -e ahmet -e mehmet /etc/passwd
```